

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Jászapáti Városi
Önkormányzat**

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	58
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	81
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	85
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	91
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	97
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	98
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	99
1. A HEP IT részletei.....	99
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	99
A beavatkozások megvalósítói.....	101
Jövőképünk.....	102
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	103
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	141
3. Megvalósítás.....	148
A megvalósítás előkészítése.....	148
A megvalósítás folyamata.....	148
Monitoring és visszacsatolás.....	151
Nyilvánosság.....	151
Érvényesülés, módosítás.....	153
4. Elfogadás módja és dátuma.....	154

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

„Ha eloszlatod magadban az előítéletet, gyűlöletet, lenézést, félelmet, megvetést, elidegenedést - azonnal átvarázsolod a környezetedet.”

Müller Péter

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Jászapáti Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Jászapáti az Észak-alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében helyezkedik el, a Tisza és a Zagyva folyó közötti síkságon. A több mint 600 éves múltra visszatekintő települést az első feljegyzés 1391-ben Apátiszállás néven említi. Alapításának körülményeire nem derült fény, vélhetően lakosságát először keresztények alkották, később a megszálló jászok telepedtek le. Középkori virágzását a törökök uralma törte meg, majd az ismét fejlődésnek induló népes és

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

gazdag falu Mária Teréziától 1746-ban városi rangot kapott. 1876-ban elveszített rangját a Jászsági kisvárosok között elsőként, 1989-ben kapta vissza.

Jászapáti napjainkban 78,16 km² területen elhelyezkedő, 8186 fős lélekszámú település, lakosainak számát tekintve a Jászság második legnagyobb városa. A városképet meghatározza a központban álló középkori műemlék, a kéttornyú római Katolikus Templom, valamint a vele szemközt álló, a XIX. században klasszicista stílusban épített Városháza, mely jelenleg könyvtárként funkcionál. A városban a víz- és villamos energiaellátás mellett kiépített a vezetékes gáz, a kábeltelevízió és a telefonhálózat. A szennyvizet elvezető csatornarendszer teljes mértékben kialakított. A településen keresztülhalad a Budapestet Dormánddal összekötő 31-es főút. Az autóbusszos közlekedés mellett az utazóközönség a vasúti személyszállítást is igénybe veheti, a vasútvonalon áruszállítás is bonyolódik, elsősorban a mezőgazdasági termékek szállításában játszik fontosabb szerepet.

Az oktatási-, szociális- és kulturális intézmények részesei a településen élők mindennapjainak. A jelenleg 56 férőhelyes *városi bölcsőde* szakképzett személyzetével a 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátását, gondozását, nevelését biztosítja.

Az *Önálló Óvodai Intézmény Jászapáti* 3 tagóvodájában speciális szolgáltatásokkal (logopédia, gyermektánc, gyermektorna stb.) is elősegíti a gyermekek értelmi, érzelmi nevelését.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által működtetett *Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola* tanulócsoportjai 3 épületben kerültek elhelyezésre.

A 2012/2013-as tanévben kezdte meg működését a településen az Egri Főegyházmegye fenntartásában a *Szent Imre Katolikus Általános Iskola*. A pedagógusok 2 épületeregységben végzik oktató tevékenységüket.

Az Egri Főegyházmegye döntése értelmében 2021. szeptember 1-jétől a Jászapáti működő középiskolák átszervezésre kerültek. 2023 évben pedig *Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Gimnázium* önállóan működik tovább. Az iskola MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 68. vitéz Horgos Dezső Területvédelmi Zászlóaljjal kötött együttműködési megállapodást 2022-ben. A Honvéd Kadét Program (HKP) a hazafias- és honvédelmi nevelésen keresztül a hazához, a haza értékeihez való érzelmi kötődésre neveli a fiatalokat, valamint elősegíti a fizikai, érzelmi és szellemi felkészítésüket a haza védelmére.

Jászapáti a szakképző iskolai képzés 2021. szeptember 1-jétől a *Jászberényi Szent József Katolikus Elektronikai Technikum, Gimnázium és Kollégium* Jászapáti tagintézményeként működik.

A *Rácz Aladár Zeneiskola* zongora, hegedű és fúvós tanszakaival nemcsak a helyi zeneművészeti oktatás központja, hanem a környező településekről is fogadja a tanulókat.

A városban a *Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény* keretén belül működik a bölcsőde, és az idősek ellátása és hozzá tartozik az iskolai védőnő. Az intézmény napközbeni ellátással, szociális étkeztetéssel és házi segítségnyújtással szolgálja ki igény szerint az idősebb lakosságot.

A közösségi programoknak a *Könyvtár*, a Makovecz Imre által tervezett *Pájer Antal Művelődési Ház*, továbbá a mozi épületéből átalakított *Művészetek Háza* ad helyszínt. A pezsgő kulturális életet a művelődési ház közösségeinek rendezvényei mellett a település számos civil szervezetének, hagyományőrző csoportjának működése, valamint – kiemelkedően a nyári időszakban – népszerű szabadtéri programok biztosítják. Jelentős esemény az évente

megrendezésre kerülő Jászsági Randevú programsorozat, mely 1983 óta az ország minden tájáról vonzza a kulturális programok iránt érdeklődőket. A város büszkeségei ország- és világszerte híres szülőttei: Vágó Pál festőművész, Rácz Aladár Kossuth Díjas cimbalomművész, Makó Pál matematikus, fizikus, Beöthy István szobrász. A festőművész **Vágó Pál** emlékét a szülőházában létesített és róla elnevezett **helytörténeti múzeum** őrzi. Városunk másik festőművészeről **Szalkári Rózsáról** is állandó kiállítás emlékezik a külön erre a célra kialakított kiállítótérben. A **tanyamúzeumban** a mezőgazdasági életet bemutató kiállítás tekinthető meg.

A város életében ma is a mezőgazdaság tölti be a meghatározó szerepet, ezen túl a gazdaságot kisebb könnyű- és élelmiszeripari üzemek, kereskedelmi egységek, illetve a település észak-keleti részén elhelyezkedő Jászapáti Ipari és Logisztikai Park partnerei élénkítik. Gyógyvizes fürdőjének köszönhetően az 1960-as évektől Jászapáti idegenforgalma is jelentős; a fürdő és üdülőövezete a külföldi vendégek körében is kedvelt. A gyógyfürdő területén három csillagos hotel és 240 férőhelyes kemping áll a turisták rendelkezésére. A város külterületén a horgászokat kiváló horgásztavak, a vadászokat pedig a gazdag állatállományú erdők várják.

Testvérvárosi kapcsolatot Jászapáti 2002. óta tart fenn a lengyelországi Lancut járás településeivel, 2010. óta a szlovákiai Kéménd községgel, majd 2011-ben - az 1800-as évekig visszanyúló kapcsolatra tekintettel - az Újvidékkal határos Temerin várossal kötött együttműködési megállapodás. Erdélyben található Marossárpatakkal a testvérvárosi kapcsolat 2014-ben került kialakításra, Kunszentmárton településsel 2018-ban.

Jászapáti 2013. január 1-től, a járások felállításával, a jászapáti járás központjaként közigazgatásilag is jelentős szerepet tölt be. A jászapáti járáshoz 544 km² területen 9 település tartozik, megközelítőleg 31.000 lakossal. A járás illetékességi területe: Alattyán, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászdózsa, Jászivány, Jászkisér, Jászladány, Jászszentandrás. A cél, hogy az itt élők ügyfélbarát hivatalokban, emberközeli módon intézhessék mindennapos ügyeiket. A Jászapáti Járási Hivatal Jászkiséren és Jászladányon kirendeltséget működtet, a többi településen pedig ügysegédek közreműködésével látja el feladatait.

Jászapáti demográfiai adatai

2022. év végén Jászapáti lakónépességének száma **8186** fő, melynek becslések szerint kb. 25-30 %-a roma kisebbség. A népesség alakulást az elmúlt hat évben az 1. számú táblázat szemlélteti. **A táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a város népessége az országos tendenciával megegyezően évről-évre csökkenést mutatott, viszont 2022 évre enyhe növekedés tapasztalható.**

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	8 313	bázis év
2018	8 299	99,83%
2019	8 231	99,18%
2020	8 149	99,00%
2021	8 126	99,72%
2022	8 186	100,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

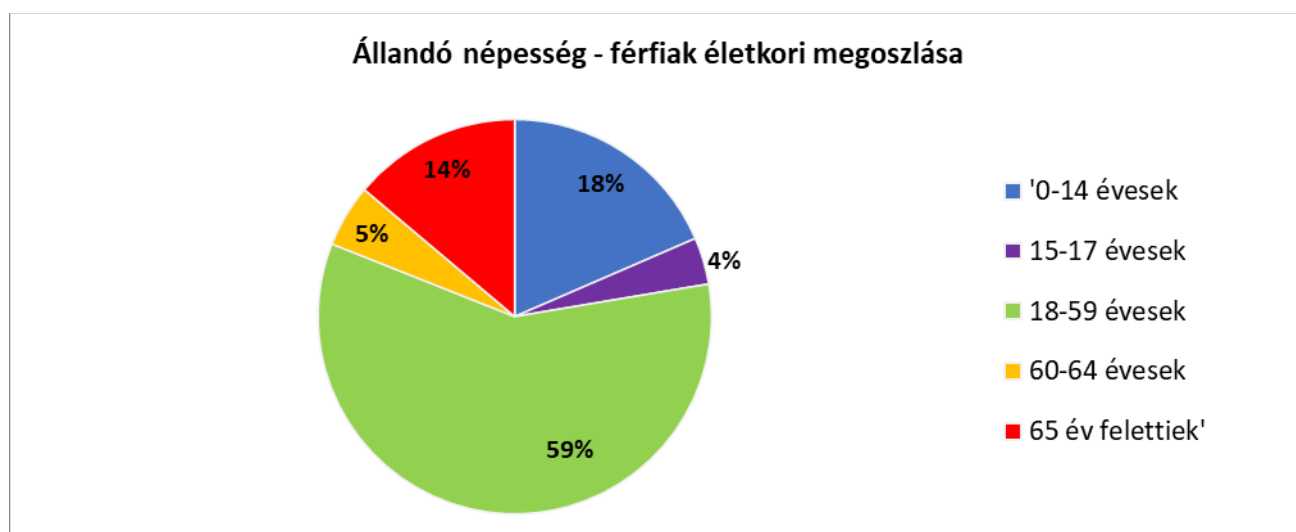

2. számú táblázatok – Állandó Lakónépesség összetétele nemek korcsoportok szerint

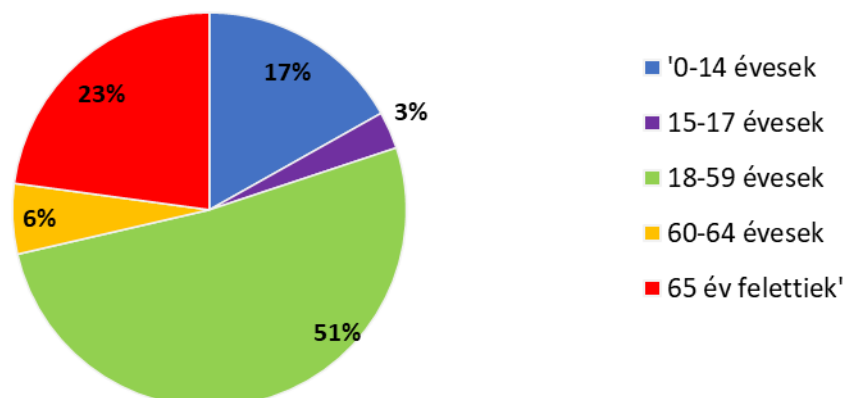
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 111	4 355	8466	48,56%	51,44%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			320	3,78%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	761	734	1495	8,99%	8,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	158	133	291	1,87%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 411	2 242	4653	28,48%	26,48%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	211	251	462	2,49%	2,96%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	570	995	1565	6,73%	11,75%

A településen az állandó népesség számot figyelembe véve a nemek aránya közel azonos: a népesség 51,44 %-a nő, 48,56 %-a férfi.

A korcsoportonkénti bontásban ugyanez az arány jellemző. Az adatok a férfiak korábbi halálzására figyelmeztet, ami az orvostudomány szerint inkább az életmódnak (a nőknél többet dohányoznak, gyakrabban fogyasztanak alkoholt, egészségtelenebbül táplálkoznak, több stressznek vannak kitéve), nem pedig a genetikai és hormonális különbségeknek az eredője.

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

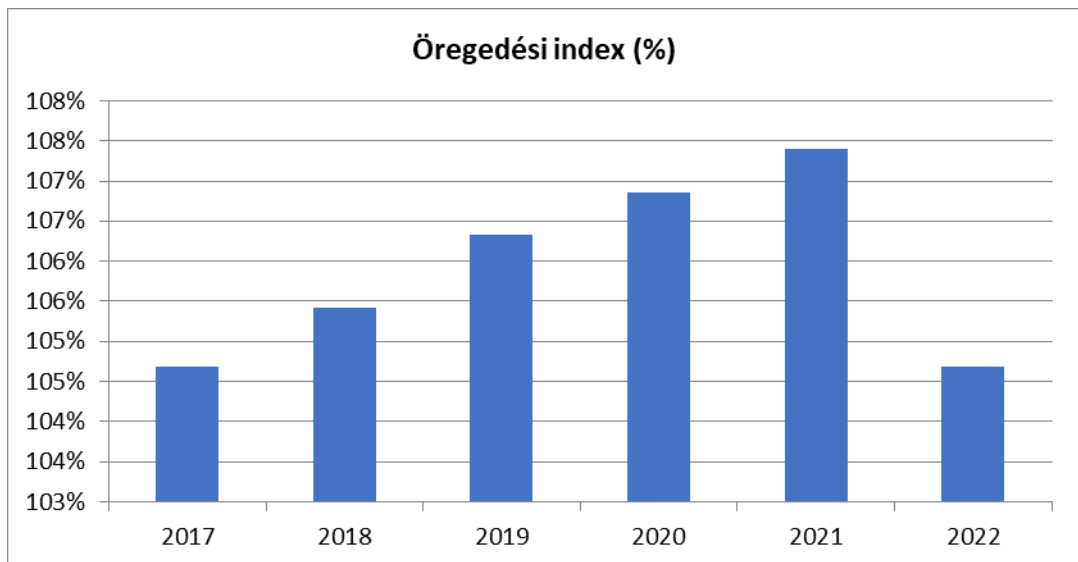

3. számú táblázat – Öregedési index

Magyarországon a népesség öregedése az 1980-as évektől kezdett felgyorsulni, és azóta is emelkedő tendenciát mutat. Az öregedési folyamatot jelző mutatószám az öregedési index, mely a 65 éven feletti lakosságot a 14 évnél fiatalabb gyermekek létszámának százalékában adja meg. Az országos értékekhez hasonlóan Jászapátiban is folyamatos emelkedést jelez e mutató, ami a város lakosságának öregedését jelenti. A népességben belül az idősek számának emelkedése a születéskor várható élettartam növekedésével, a gyermekek létszámának csökkenése pedig az apadó gyermekvállalási kedvvel magyarázható, ami feltételezhetően a bizonytalan gazdasági helyzet hozadéka. Az öregedő népesség egyre súlyosbodó társadalmi és gazdasági problémákat vetít előre, amit a gazdasági stabilitás és a gyermekvállalásra ösztönzés oldhat meg.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	1 521	1 453	104,68%
2018	1 538	1 459	105,41%
2019	1 562	1 469	106,33%
2020	1 574	1 473	106,86%
2021	1 568	1 460	107,40%
2022	1 565	1 495	104,68%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat – Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-8,85
2018	-2,89
2019	-6,17
2020	3,30
2021	5,90
2022	5,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások tekintetében a 2017-2022 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a 2017., 2018., 2019. években a településen az elvándorlók száma több volt, mint az ide települők. 2020. évtől a településen letelepülők száma folyamatosan emelkedik. Azonban azt a tényt meg kell jegyezni, hogy a városban az alacsony ingatlan árak kedveznek a Családi Otthonteremtési Kedvezményben részesülő családoknak, valószínűsíthetően 2022. évben az öregedési index arányában ez megmutatkozik.

Forrás: KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,38
2018	-1,93
2019	-4,36
2020	-6,47
2021	-8,23
2022	-7,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A KSH definíciója szerint a természetes szaporodás az élve születések és a halálozások különbsége, azt mutatja meg, hogy adott évben, adott területen nőtt vagy csökkent a lakosság száma. A vonatkozó adatokból azt állapíthatjuk meg, hogy Jászapátin évről-évre csökkent a népesség.

Forrás: KSH-TSTAR

A településen a természetes szaporodás egyértelműen, a vándorlási egyenleg összességében kis mértékben negatív volt az utóbbi években, így ebben az időszakban demográfiai szempontból nem fejlődött a város.

Értékeink, küldetésünk:

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: az egyik az *esélyegyenlőség* a másik pedig a *fenntartható fejlődés*.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembevételével különböző területek kerültek kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Az 5 fő esélyegyenlőségi célcsoport:

1. *A mélyszegénységben élők és a romák*
2. *A gyermekek*
3. *A nők*
4. *Az idősek*
5. *A fogyatékkal élők csoportja*

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a helyi esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

E program célja, hogy a város minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű – főleg roma – polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területén.

A települési esélyegyenlőségi program alapos helyzetelemzésen alapul, az intézmények és az érintett szakemberek bevonásával készült.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Jászapáti Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország” az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A törvényi előírásokon túl az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletek célja, hogy Jászapatiban olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára preventív, valamint a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak.

A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

JÁSZAPÁTI VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
HATÁLYOS RENDELETEI (2023. október 27-étől)

- 1/1995. (I. 26.) Az önkormányzati képviselők, a bizottságok elnökeinek és tagjainak tiszteletdíjáról
Mód.: 13/1996. (VI. 27.)
6/2000. (IV. 27.)
34/2000. (XII. 1.)
27/2002. (XII. 1.)
12/2005. (VII. 1.)
32/2006. (XII. 14.)
12/2007. (VII. 1.)
2/2010. (II. 11.)
13/2010. (X. 15.)
24/2011. (IX. 20.)
20/2012. (V. 21.)
18/2019. (X. 28.)
- 35/1995. (XII. 14.) Az önkormányzati tulajdonban lévő termőföldek hasznosításáról
Mód.: 22/1997. (IX. 11.)
24/2015. (X. 19.)
- 35/2001. (I. 1.) Jászapáti Város Helyi Építési Szabályzatának, valamint Szabályozási Tervének jóváhagyásáról
Mód.: 5/2003. (II. 13.)
19/2006. (IX. 15.)
28/2009. (X. 1.)
26/2012. (IX. 14.)
13/2013. (II. 13.)
14/2013. (IV. 25.)
24/2013. (XII. 13.)
22/2014. (XII. 18.)
11/2015. (III. 20.)
14/2017. (IV. 28.)
27/2017. (XII. 18.)
23/2018. (XII. 14.)
14/2019. (IX. 6.)
21/2019. (XII. 20.)
10/2023.(VI.23.)
- 3/2002. (III. 1.) A Jászapáti Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselőket megillető szociális, jóléti és egészségügyi juttatásokról, valamint szociális és kegyeleti támogatásokról
Mód.: 17/2003. (VIII. 1.)
17/2009. (VI. 25.)
3/2010. (II. 11.)

20/2002. (IX. 1.)	Jászapáti város saját halottjává nyilvánítás egyes kérdéseiről
10/2004. (IV. 1.)	A házi gondozási körzetek kialakításáról
17/2004. (VIII. 12.)	A regionális hulladékgazdálkodási tervről
32/2005. (XII. 15.)	Az önkormányzati nevelési, oktatási intézményeknél és a bölcsődénél alkalmazandó élelmezési nyersanyagnormákról Mód.: 29/2006. (XII. 14.) 35/2007. (XII. 13.) 17/2008. (XII. 1.) 42/2009. (XII. 1.) 21/2010. (XII. 16.) 25/2011. (X. 17.) 33/2011. (XII. 19.) 16/2012. (IV. 23.) 3/2013. (II. 15.) 15/2014. (IX. 23.) 21/2014. (XII. 18.) 13/2017. (IV. 28.) 7/2018. (III. 23.) 13/2022.(VIII.31.) 11/2023.(VIII.21.)
20/2006. (IX. 15.)	Az önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményekben fizetendő térítési- és tandíjakról Mód.: 27/2007. (XII. 1.)
25/2006. (XI. 30.)	A talajterhelési díjról Mód.: 31/2009. (X. 1.) 2/2012. (I. 31.) 17/2012. (IV. 23.) 6/2018. (III. 23.) 3/2022. (II. 11.)
10/2009. (IV. 30.)	A Jászapáti Városban zöldterületek és zöldfelületek megóvásáról, használatáról Mód.: 20/2009. (X. 1.) 19/2012. (V. 21.)
11/2009. (IV. 30.)	A Jászapáti Városban parkolóhelyek közterületen történő kialakításának rendjéről Mód.: 21/2018. (XII. 14.)
21/2009. (X. 1.)	Jászapáti Város címerének és zászlajának használata rendjéről Mód.: 13/2011. (VI. 1.) 23/2011. (IX. 20.) 19/2012. (V. 21.)

	18/2014. (XI. 21.)
36/2009. (X. 1.)	A vásáron, piacon fizetendő helyhasználati díjakról Mód.: 44/2009. (XII. 1.) 29/2011. (XII. 1.) 34/2012. (XI. 30.) 19/2014. (XI. 21.) 17/2015. (VI. 26.) 22/2016. (X. 31.) 11/2018. (V. 18.) 22/2019. (XII. 20.) 12/2022. (V. 31.)
4/2011. (II. 15.)	A családi események szolgáltatási díjairól és az anyakönyvvezető díjazásáról Mód.: 19/2017. (VI. 23.) 18/2018. (X. 19.) 3/2020. (II. 14.) 1/2022. (I. 21.) 9/2022. (V. 20.)
18/2011. (VII. 1.)	Az Apáti kártyáról Mód.: 10/2020. (IV. 14.)
19/2011. (VIII. 17.)	A közterület-felügyeletről
30/2011. (XI. 25.)	A játéktermek létesítésének és működésének feltételeiről
29/2012. (IX. 14.)	Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól Mód.: 7/2013. (III. 23.) 27/2015. (XII. 18.) 16/2016. (VI. 14.) 18/2020. (VI. 17.) 23/2020. (VIII. 13.) 10/2021. (VI. 1.) 24/2021. (XII. 16.)
17/2013. (VI. 21.)	A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezésről és a házszám-megállapítás szabályairól Mód.: 17/2018. (VII. 10.)
6/2014. (III. 21.)	A háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokról.
8/2014. (V. 16.)	Az építészeti örökség helyi védelméről Mód.: 19/2016. (VIII. 26.)

11/2014. (VII. 25.)	A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének jogkövetkezményeiről Mód.: 23/2016. (XI. 18.) 13/2018. (VI. 8.) 16/2018. (VI. 28.) 4/2019. (II. 15.) 14/2021. (VI. 11.) 20/2021. (IX. 17.)
14/2014. (IX. 12.)	A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról Mód.: 9/2017. (IV. 21.) 8/2018. (IV. 20.)
12/2016. (V. 23.)	Jászapáti településnév használatáról
17/2016. (VI. 30.)	A helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatásokról és a közterületek tisztántartásáról Mód.: 11/2017. (IV. 21.) 22/2017. (IX. 22.) 22/2018. (XII. 14.)
2/2017. (II. 20.)	Az egészségügyi alapellátások körzeteinek megállapításáról Mód.: 10/2017. (IV. 21.) 15/2017. (IV. 28.) 1/2019. (I. 25.) 81/2020. (VII. 23.) határozat (függelék módosítás) 15/2021. (VII. 8.)
20/2017. (IX. 22.)	A partnerségi egyeztetés szabályairól
24/2017. (X. 20.)	A helyi népszavazásról
27/2017. (XII. 18.)	A településképp védelemről Mód.: 16/2023. (X.25.)
5/2018. (II. 16.)	A helyi adókról Mód.: 8/2018. (IV. 20.) 27/2020. (XII. 30.)
12/2018. (V. 18.)	Jászapáti Város 2017. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról
14/2018. (VI. 22.)	Az állatok közterületen történő tartásáról
4/2019. (II. 15.)	a közterület-használat rendjéről
10/2019. (V. 21.)	az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről, valamint elidegenítéséről

	Mód.: 25/2020. (X. 16.) 1/2021. (I. 22.) 23/2021. (XII. 16.) 13/2023. (IX.18.)
12/2019. (V. 17.)	Jászapáti Város 2018. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról
17/2019. (X. 25.)	Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testületének szervezeti és működési szabályzatáról Mód.: 20/2019. (XII. 4.) 4/2020. (II. 14.) 5/2020. (II. 14.) 25/2020. (X. 16.) 26/2020. (X. 30.) 6/2021. (IV. 28.) 21/2021. (X. 22.) 25/2021. (XII. 17.) 1/2022. (I. 21.) 2/2022. (I. 21.) 9/2022. (V. 20.) 15/2023. (X.09.)
19/2019. (XII. 3.)	kitüntető díjak alapításáról, adományozásának rendjéről Mód.: 18/2021. (VII. 30.) 6/2023. (IV.28.)
4/2020. (II. 14.)	a települési támogatásról Mód.: 9/2020. (III. 20.) 11/2020. (IV. 14.) 16/2020. (VI. 12.) 19/2020. (VI. 17.) 25/2020. (X. 16.) 26/2020. (X. 30.) 2/2021. (II. 4.) rendelet, 104/2021. (II. 4) határozat 7/2021. (V. 13.) 13/2021. (VI. 11.) 3/2022. (II. 11.) 5/2023.(IV.24.)
5/2020. (II. 14.)	a civil szervezetek támogatásáról
8/2020. (III. 20.)	a helyi közművelődési feladatokról Mód.: 9/2023. (VI.26.)
17/2020. (VI. 16.)	a Közszolgálati Tisztviselők Napja munkaszüneti nappá nyilvántartásáról
22/2020. (VI. 29.)	Jászapáti Város 2019. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról

9/2021. (V. 28.)	Jászapáti Város 2020. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról
11/2021. (V. 3.)	a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról Mód.: 1/2022. (I. 21.) 6/2022. (III. 18.) 15/2022. (IX.28.) 17/2022. (XI.2.) 3/2023. (III.31.) 12/2023. (VIII.21.)
12/2021. (V. 10.)	a gyermekvédelem helyi szabályairól Mód.: 7/2022. (III. 18.) 15/2022. (IX. 28.) 2/2023. (III.31.)
17/2021. (VII. 30.)	Tanulmányi Ösztöndíjról és tankönyvtámogatásról Mód.: 1/2022. (I. 21.)
20/2021. (IX. 17.)	a temetők és a temetkezés rendjéről Mód.: 18/2022. (XII.19.) 4/2023. (IV.24.)
4/2022. (II. 11.)	az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről Mód.: 14/2022. (IX. 28.) 16/2022. (IX. 28.) 19/2022. (XI.18.) 7/2023. (V.26.)
8/2022. (IV. 22.)	a Jászapáti város területén lakást építeni szándékozó nagycsaládosok építési telekhez juttatásának feltételeiről
11/2022. (V. 20.)	Jászapáti Város 2021. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról
1/2023. (II.16.)	az Önkormányzat 2023. évi költségvetéséről Mód.: 14/2023. (IX.18.)
8/2023. (V.26.)	Jászapáti Város 2022. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése
- Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja
- Szociális Szolgáltatástervezési koncepció
- Jászapáti Város Településrendezési terve
- Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia
- Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
- Jászapáti Városi Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepció
- Bölcsőde, óvoda, iskolák éves szakmai beszámolói
- Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója
- Civil szervezetek beszámolói

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a város hosszú távú jövőképét fogalmazza meg és ahhoz igazítja a fejlesztési célokat, a többi felsorolt program és a koncepciók pedig a saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Jászság fejlődését Budapest közelsége döntően befolyásolja, így a térség gazdasági kapcsolatai is leginkább észak-nyugati irányba mutatnak. Mindez a fővároshoz közelebb eső Jászsági városokhoz képest hátrányosabb helyzetbe helyezi Jászapátit, azonban éppen ez nyújthat kitörési pontot is, hiszen a befektetőknek az álláskeresők magasabb száma miatt kedvezőbb a munkaerőpiaci kínálata. Jászapáti Város Önkormányzata 2002-ben hozta létre a **Jászapáti Ipari és Logisztikai Parkot** annak érdekében, hogy a vállalkozások, befektetők számára kedvező feltételeket kínálva elősegítse a város és a térség gazdasági gyarapodását.

Az Ipari park fejlesztése érdekében a Jászapáti Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP-1.1.1-15 kódszámú „Felhívás ipari parkok, iparterületek fejlesztésére” című felhívásra. A TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00003 azonosítószámú projekt keretében a 2017.07.03-2021.03.31. közötti időszakban a Jászapáti Ipari és Logisztikai Park infrastrukturális fejlesztése valósult meg, úgy mint: útfejlesztés, villamos energia hálózat fejlesztése, hírközlési hálózat fejlesztése, ivóvíz, szennyvíz és csapadékvíz rendszerek fejlesztése, földgázhálózat fejlesztése. E projekt megvalósítása közvetlenül hozzájárul a munkahelyteremtéshez az ott tevékenykedő és oda települni kívánó vállalatok foglalkoztatási igénye által.

Az 1991-ben megalakított **Jász-Plasztik Kft.** mára országosan számos telephelyen működik. A hazánkban több területen ágazati piacvezetőnek tekinthető és Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye egyik legjelentősebb munkáltatójának számító Jász-Plasztik társadalmi szerepvállalása is jelentős, elmondható tehát: a jászberényi központból irányított cég jelentős gazdasági szereplővé nőtte ki magát.

Elvárás a munkahelyteremtés, ezért örömmel számunkra, hogy a Jász Plasztik Kft. az ipari park jelentős részét bővítési céllal megvásárolta, a Jászapáti műanyag-feldolgozó üzem létrehozásával pedig legalább számos új munkahely létesült városunkban.

2013. július 1-jétől a Jászsági Többcélú Társulás megszűnését követően az intézmény fenntartója a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás. Az intézmény két ellátást biztosít - családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást jelenleg 13 jászsági településen.

Az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik 2015. január 1-je óta.

A település gazdasági szerepét, kulturális értékeit mi sem bizonyítja jobban, hogy a már említett 2013. január 1-től működő járási rendszerben a Jászságban csak két városban, Jászberényben és Jászapátiban alakítottak ki járási központot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatok a TEIR és a KSH adatbázisaiból, valamint a helyi nyilvántartásokból származnak, illetve egyes szakterületek beszámolóinak megállapításai, szakemberek tájékoztatásai és tapasztalatai járultak hozzá a számadatokhoz.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység olyan összetett jelenség, melyet számos társadalmi tényező határoz meg. Okai lehetnek:

- társadalmi és kulturális hátrányok,
- szocializációs hiányosságok,
- alacsony iskolai végzettség,
- olyan képesítés, melyre a munkaerőpiacon nincs kereslet,
- munkanélküliség,
- egészségi állapot,
- a családok gyermekszáma.

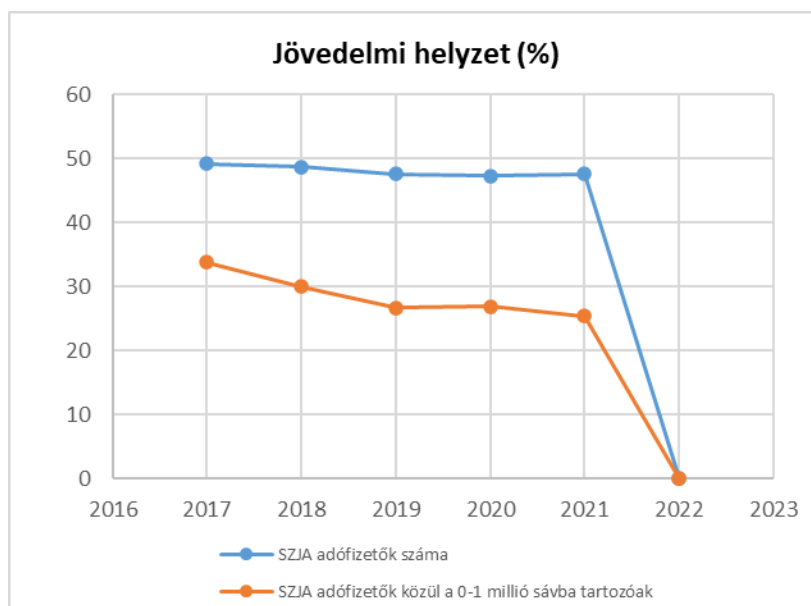
A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján a szegénységben élők helyzete fokozatosan romlik, a gazdasági válságot a gyermekes családok mellett leginkább a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok érezték meg. Az alacsony foglalkoztatás miatt veszélyesen nő a lakosság eladósodása. Az általában sok gyermeket nevelő roma családokat halmozottan érintik a kedvezőtlen társadalmi, gazdasági folyamatok, ami a szegregációt tovább erősíthetik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Mélyszegénység alatt elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. Becslések szerint Jászapáti város lakosságának kb. 15%-a él mélyszegénységben, illetve a romák többségére még inkább ez az élethelyzet jellemző. A lakosság eladósodását és az elszegényedését Jászapátiban növekedés jellemzi.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	49,13	33,79
2018	48,62	29,93
2019	47,55	26,71
2020	47,24	26,90
2021	47,57	25,40
2022	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

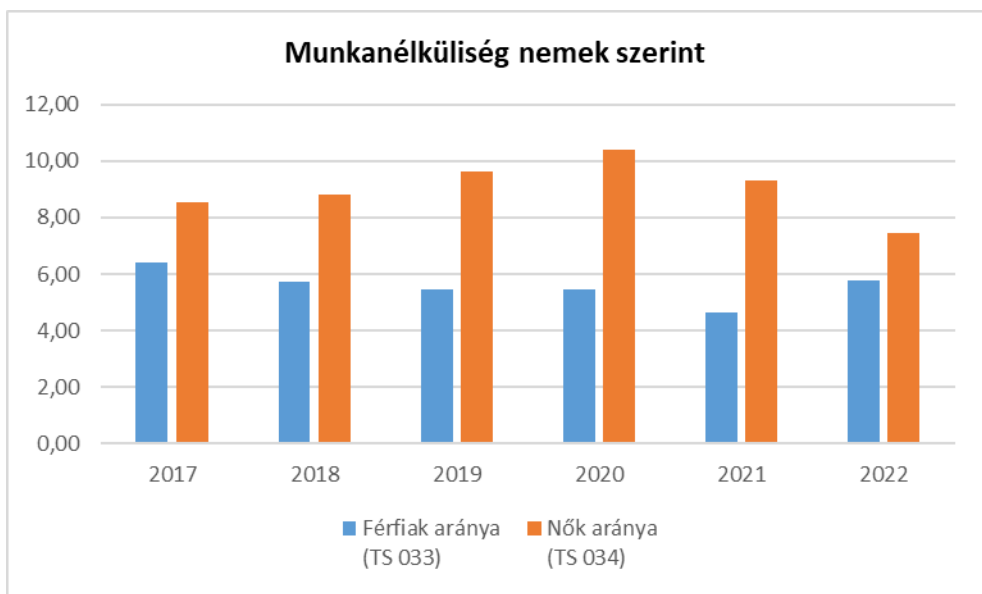
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

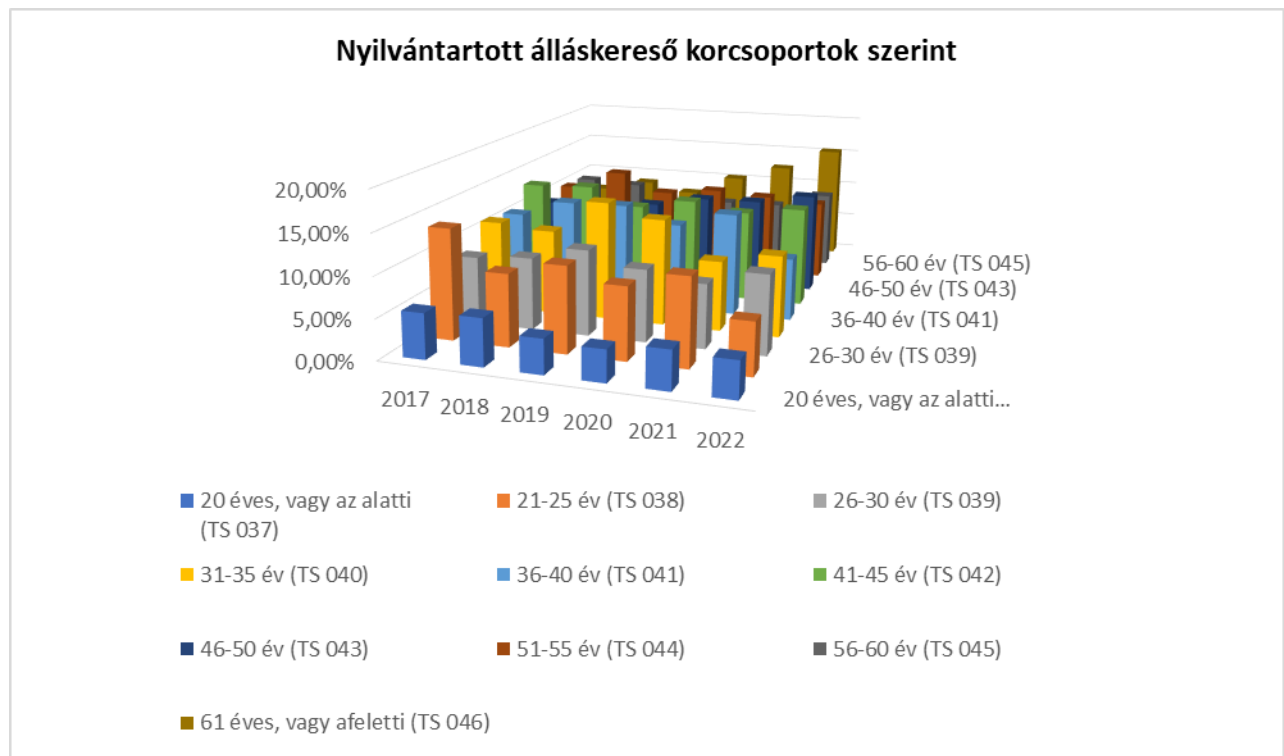
A nyilvántartott álláskeresőket számát és arányát a 3.2.1. és a 3.2.2. valamint 3.2.3. számú táblák szemléltetik.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	6,41	8,53	7,47%
2018	5,72	8,81	7,27%
2019	5,45	9,63	7,54%
2020	5,45	10,39	7,92%
2021	4,63	9,32	6,98%
2022	5,79	7,46	6,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból megállapítható, hogy a nők magasabb számban szerepelnek a nyilvántartásban, mint a férfiak. Vélhetően a tényleges állás keresők száma ettől magasabb, ők azonban nem tartják a kapcsolatot a Foglalkoztatási Osztállyal, így a nyilvántartásokban sem szerepelnek. Továbbá a statisztikai adatokból való kikerülés másik oka a szürke gazdaságban munkát vállaló személyek.

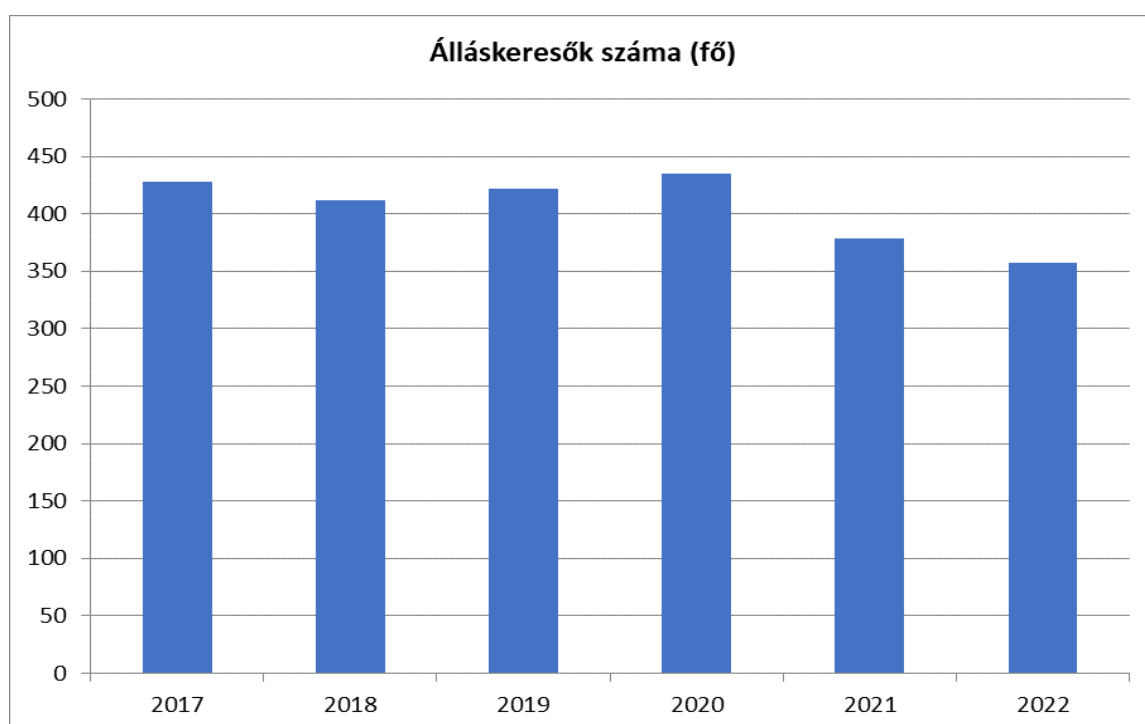

Az adatokból láthatjuk, hogy 2020-tól csökkent az állás keresők száma, de itt is meg kell említeni, hogy nem minden állás kereső tartja a kapcsolatot a Foglalkoztatási Osztállyal.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	428	412	422	435	378	357
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	24,00	24,00	18,00	17,00	18,00	16,00
	%	5,61%	5,83%	4,27%	3,91%	4,76%	4,48%
21-25 év (TS 038)	Fő	59,00	37,00	45,00	39,00	41,00	23,00
	%	13,79%	8,98%	10,66%	8,97%	10,85%	6,44%
26-30 év (TS 039)	Fő	36,00	37,00	45,00	39,00	30,00	35,00
	%	8,41%	8,98%	10,66%	8,97%	7,94%	9,80%
31-35 év (TS 040)	Fő	48,00	44,00	63,00	58,00	33,00	36,00
	%	11,21%	10,68%	14,93%	13,33%	8,73%	10,08%
36-40 év (TS 041)	Fő	46,00	53,00	55,00	48,00	49,00	28,00
	%	10,75%	12,86%	13,03%	11,03%	12,96%	7,84%
41-45 év (TS 042)	Fő	57,00	56,00	48,00	55,00	44,00	45,00
	%	13,32%	13,59%	11,37%	12,64%	11,64%	12,61%
46-50 év (TS 043)	Fő	40,00	32,00	43,00	50,00	44,00	46,00
	%	9,35%	7,77%	10,19%	11,49%	11,64%	12,89%
51-55 év (TS 044)	Fő	44,00	53,00	44,00	49,00	41,00	37,00
	%	10,28%	12,86%	10,43%	11,26%	10,85%	10,36%
56-60 év (TS 045)	Fő	43,00	40,00	29,00	35,00	31,00	36,00
	%	10,05%	9,71%	6,87%	8,05%	8,20%	10,08%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	31,00	36,00	32,00	45,00	47,00	55,00
	%	7,24%	8,74%	7,58%	10,34%	12,43%	15,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

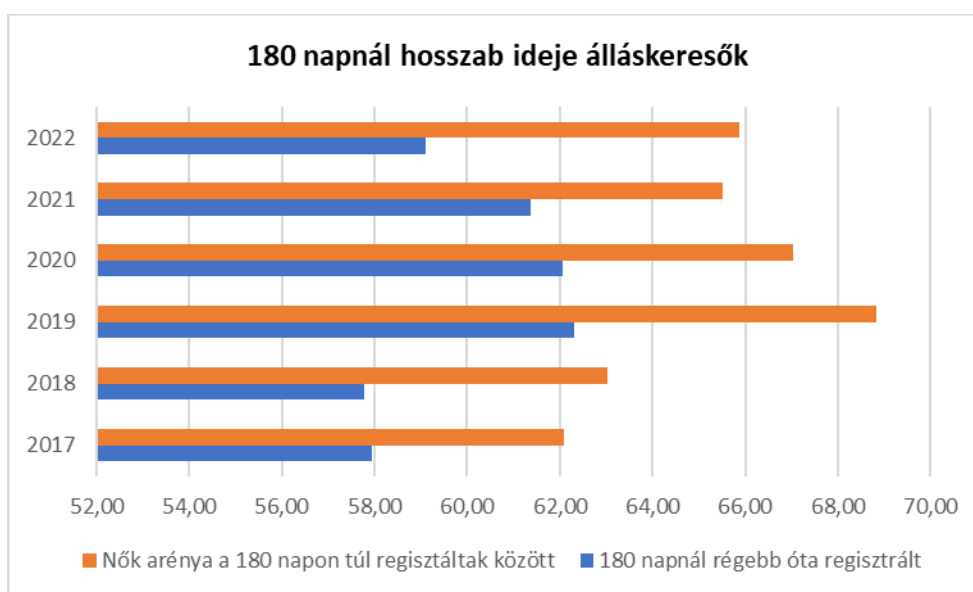

3.2.3 számú táblázat – A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	57,94	62,10
2018	57,77	63,03
2019	62,32	68,82
2020	62,07	67,04
2021	61,38	65,52
2022	59,10	65,88

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a tartósan munkanélküliek aránya a regisztrált álláskeresőkön belül 2020-ig jelentősen emelkedett, majd csökkenésnek indult. 2012-ben a 180 napnál régebben nyilvántartott munkanélküliek tették ki a regisztrált álláskeresők 40,88%-át, míg ez az arány 2022-ben 59,10% volt. Az adatok arra mutatnak rá, hogy a munkanélküliek elhelyezkedési esélyei egyre rosszabbak, egy részük nagyon nehezen talál vissza a munkaerőpiacra.

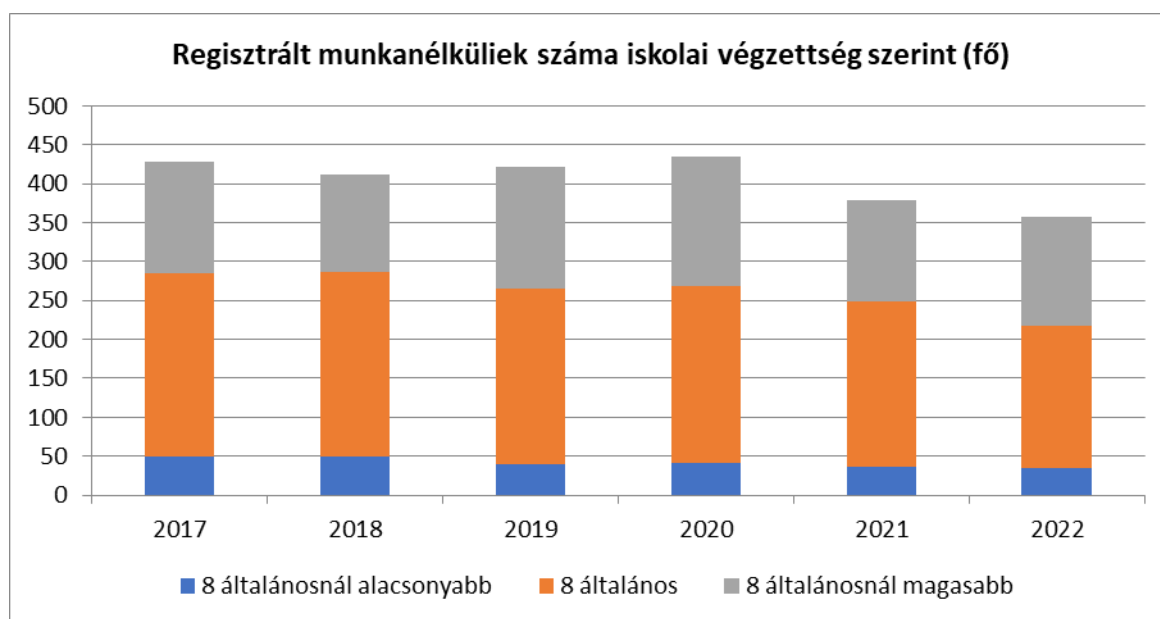
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

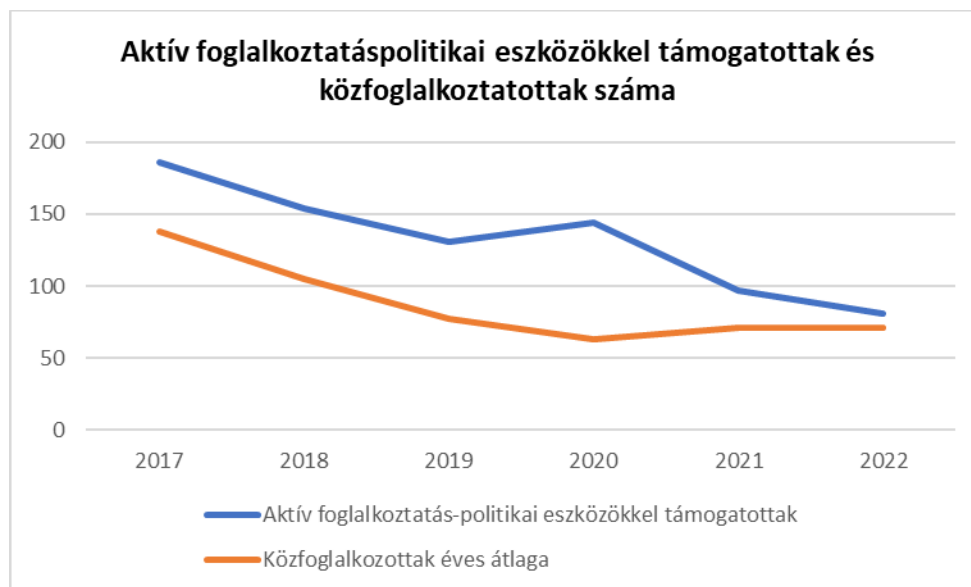
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	428	50	11,68%	235	54,91%	143	33,41%
2018	412	49	11,89%	238	57,77%	125	30,34%
2019	422	40	9,48%	226	53,55%	156	36,97%
2020	435	42	9,66%	226	51,95%	167	38,39%
2021	378	36	9,52%	213	56,35%	129	34,13%
2022	357	35	9,80%	182	50,98%	140	39,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresőkhöz képest stagnáló tendenciát mutat. A stagnálás vélhetően annak tudható be, hogy napjainkban már azoknak a száma is jelentősen kevesebb, akik nem fejezik be általános iskolai tanulmányaikat. Az alacsony iskolai végzettségűek adják a nyilvántartott munkanélküliek több mint felét.

c) közfoglalkoztatás

2015-ben folytatódott a Belügyminisztérium által támogatott **START közmunka** program. Ebben **62 fő** vett részt. Mellette szorosan együttműködve a Munkaügyi Központ is elindította a **Hosszabb Időtartamú Közfoglalkoztatási** programját. Ebben **99 fő** kapott lehetőséget a munkavégzésre. Mind a két program napi 8 órás foglalkoztatást tett lehetővé. 2015-ben is folytatódott a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzés. **16 fő** részesült motorfűrész kezelő képzésben. A **Nemzeti Művelődési Intézet** által indított Kulturális Közfoglalkoztatási Programban **3 fővel** vettünk részt.

2016-ban a START közfoglalkoztatásnak köszönhetően **72 fő** vett részt a munkában. Ezen kívül a Munkaügyi Központ által indított **hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban** mindössze **24 főt** foglalkoztattunk. Ebben az évben is sor került a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzésre. Ebben a képzésben **16 fő** raktáros és **16 fő** targoncás végzettséget szerzett. A **Nemzeti Kulturális Intézet** által indított Közfoglalkoztatásban a tavalyi **3 főhöz** képest ebben az évben **2 fő** vállalhatott munkát. Fontos változás, hogy a közfoglalkoztatásban **25 év** alattiak nem vehettek részt.

2017-ben is elindult a **Start** közfoglalkoztatás, amelynek keretein belül **62 fő** dolgozik. A **decentralizált keretektől finanszírozott közfoglalkoztatás** keretein belül összesen **20 fő** dolgozik. 2017. januárban **80 fő**, februárban pedig **60 fő** részesült a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzésben. Ezen a képzésen zöldhulladékkezelő és komposztáló végzettséget szereztek, elsősorban roma asszonyok.

2018-ban láthatóvá vált a kormányzat azon igyekezete, hogy a közfoglalkoztatás keretein belül egyre kevesebben legyenek foglalkoztatva. Ebben az évben a **Start közfoglalkoztatás** során **40 fő**, amíg a **decentralizált keretektől finanszírozott közfoglalkoztatás** keretein belül összesen **17 fő** dolgozik. Az már látható, hogy a **2019-es** évben még kevesebben kapnak majd lehetőséget ebben a foglalkoztatási formában. Lassan elérjük azt a határt, ahol már csak olyan személyeket tudunk foglalkoztatni, akik valamilyen szociális probléma folytán nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerő piacon. Szakmunkást már a **2018-as** évben sem tudtunk foglalkoztatni.

2019-ben tovább csökkent a foglalkoztatottak száma. A **Start közfoglalkoztatás** keretein belül 32 fő kapott lehetőséget, a **decentralizált keretektől finanszírozott hosszabb idejű közfoglalkoztatásban** 10 fő dolgozott. A foglalkoztatottak helyzete nem változott, a tavalyi bért kapták továbbra is. Ez év augusztusában 39 fő kapott lehetőséget a foglalkoztatási osztály által szervezett tanfolyam elvégzésére. Decemberben 20 fő bevonásával indult volna egy betanított takarító képzés, de ennek a programnak a megvalósulása 2020. január hónapban kezdődött el.

2020-ban a 2019-es adatokkal tudtuk folytatni a közfoglalkoztatást. Tehát ebben az évben is a **Start közfoglalkoztatásban** 32 fő maradt. A **decentralizált keretektől finanszírozott hosszabb idejű közfoglalkoztatásban** 11 fő foglalkoztatására kaptunk lehetőséget. Ez évben a pandemiás helyzet miatt nem került sor képzésre.

2021-ben a pandémia alatt sokan elvesztették az állásukat, ezért szükség volt a közfoglalkoztatásban dolgozók létszámának növelésére. A **Start programban** 40 főre emelkedett a létszám, a **decentralizált keretektől finanszírozott hosszabb idejű közfoglalkoztatás** 15 főre emelkedett. 2021. augusztusában 18 fő képzését kezdtük el a közfoglalkoztatás keretein belül. A 18 fő pénztáros végzettséget szerzett az október végéig tartó oktatás végeztével.

2022-ben a **Start program** szintén 40 fővel indult, a **decentralizált keretektől finanszírozott hosszabb idejű közfoglalkoztatás** 17 főre emelkedett. Közfoglalkoztatás keretein belül képzés nem indult, viszont 5 fő foglalkoztatását valósítottuk meg az **Infokommunikációs időügyi programban**.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	186	138
2018	154	105
2019	131	77
2020	144	63
2021	97	71
2022	81	71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00001 azonosítószámú „Kerékpárút építése Jászapáti településen” című projekt hatására kerékpárosbarát fejlesztés valósult meg. A kerékpárút 794,58 m hosszúságban a

31-es számú főútvonal mellett a 98+150,17 – 98+931,81 km szelvények között került kiépítésre. A beruházás közvetlen vagy közvetett gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással valósult meg, elősegíti a munkaerő mobilitás infrastrukturális feltételeit. A kerékpárút nyomvonala mellett, illetve közvetlen szomszédságában található a Téba Tüzép, a Jászmetál Kft., a Lukoil töltőállomás, a Gazda Farm Kft. és a Jász-Plasztik Kft. Az ipari park így kerékpárral megközelíthetővé vált.

A turizmus fejlesztése érdekében a régi Perlaky-ház és a Dósa-kúria épületeinek teljeskörű felújítása megtörtént uniós támogatások segítségével. 2021. tavaszától mindkét épület látogatható érdeklődők számára.

A belvízvédelmi problémák enyhítésére a Panna-tó és a Bakelit 1. é 2. tavak kotrása megtörtént.

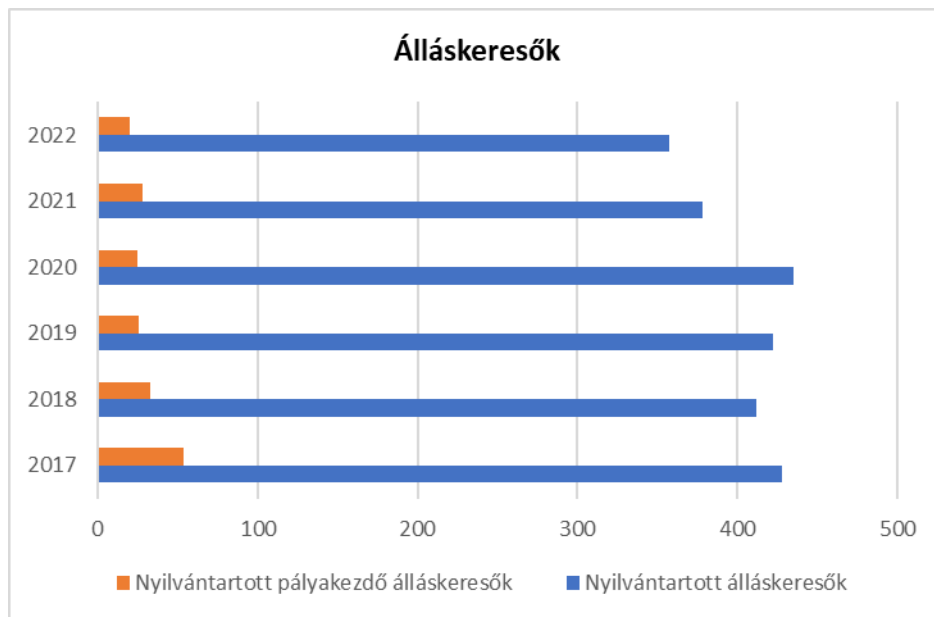
A szociális városrehabilitáció projekt keretében a Temesvár szegregátum infrastrukturális felújítása történt meg, kiegészülve a Korsós-ház felújításával, a Cserhaj Községi ház bővítésével, a Családsegítő épületének korszerűsítésével, valamint egy új lakóház építésével a Malom utcában.

Energetika beruházások keretében a villamos-energia költségek kiváltására 10 db épületre napelemes rendszer került kiépítésre, míg középületek fűtésére új termálkút segítségével termálvezeték hálózat került megvalósításra.

e, fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	428	54
2018	412	33
2019	422	26
2020	435	25
2021	378	28
2022	357	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyi és járásbeli fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésükhöz az alábbi pályázati programok nyújtanak segítséget:

„Az EFOP-1.2.11-16-2017-00014 azonosítószámú, „A jászapáti fiatalok helyben maradásának támogatására” című pályázat alapvető célja a településen letelepedni szándékozó (16-35 év közötti) fiatalok képessé tétele arra, hogy az életlehetőségekkel tudjanak élni, és helyben Jászapáti városában egzisztenciát, családot tudjon alapítani. A projekt tervezett időtartama 2018.02.01-2021.08.29. A projekt keretében az önkormányzat 7 db saját tulajdonában álló ingatlan felújítása, átalakítása, felszerelése megtörtént, amely önálló lakhatás céljából fiatal egyének, párok, családok számára nyújt lehetőséget. Másrészt a fiatalok életpálya tervezését segítő szolgáltatások keretén belül a következő programok megvalósítása történt meg:

- Karrier- és életpálya tanácsadás
- Önismereti tréning, Konfliktuskezelési és kommunikációs tréning
- Életvezetési kompetenciák, készségek fejlesztése, önéletrajz írása
- Vállalkozói fórum megszervezése a célcsoport közreműködésével
- Középiskolások felkészítése a vállalkozói életre
- Vállalkozásfejlesztési pályázati lehetőségekről tájékoztatás

További vállalt tevékenység: a célcsoport bevonásával, a támogatási kérelemben benyújtott fejlesztési koncepción alapuló helyi lehetőségeket, értékeket, adottságokat feltáró, erre épülő gazdasági együttműködéseket generáló tevékenységek szervezése

- Vállalkozói fórum megszervezése a célcsoport közreműködésével
- Középiskolások felkészítése a vállalkozói életre
- Vállalkozás indításával, működtetésével kapcsolatos fórum
- Vállalkozásfejlesztési pályázati lehetőségekről tájékoztatás
- Vállalkozói fórum

A projekt keretében helyi ösztönző rendszer került kialakításra a középiskolai tanulók, fiatalok, főiskolai hallgatók, települési szakemberek helyben maradásának támogatására, munkavállalásuk elősegítésére ösztöndíj formájában.

A fenti célok teljesülésével a fiatalok lakhatási körülményei javulnak az önálló lakhatási lehetőségek biztosítása által. A helyi lehetőségekre épülő, (ön)foglalkoztatást célzó programok is megvalósulnak, ami szintén hozzájárul a jászapáti fiatalok helyben tartásához. Helyi sajátosságokhoz, adottságokhoz, igényekhez illeszkedő, egyedi ösztönző program révén további segítséget ad a településen maradni szándékozó fiatalok részére.

A projekt indikátorai:

Lakhatási támogatásban részesített fiatalok: 8 fő

Életpálya tervezést segítő helyi szolgáltatások nyújtásába, munkaszerzési ismeretek bővítésben részt vett fiatalok 45 fő.

Ismeretátadásban, ösztönzőben részesített fiatalok száma: 22 fő.

Célcsoportba tartozó, bevont fiatalok összesen 250 fő.

A 25 év alatti bevont fiatalok száma: 35 fő

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00032 azonosítószámú „Humán szolgáltatások fejlesztése Jászapáti járásban” című projekt (2018.01.01-2021.03.31.) keretében a humán közszolgáltatások szakember-ellátottságának fejlesztését szolgáló ösztönző programok valósulnak meg, úgy mint: ösztöndíj folyósítása (szakember és tanuló/hallgatói), lakhatási támogatási szolgáltatás kialakítása. A hátrányos helyzetű, aktív korú, potenciális munkavállalók, foglalkoztathatóság szempontjából fontos kompetencia-fejlesztése történik meg a megvalósítási időszakban, kompetencia fejlesztő, a felnőttképzési törvény szerint szervezett tréningek, valamint munkaerő-piacra orientáló, felkészítő tréningek formájában.

Ezenkívül hátrányos helyzetű, aktív korú, potenciális munkavállalók mentorálására is sor kerül a társadalmi beilleszkedés és a munkaerő-piacon való részvétel érdekében.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00019 azonosítószámú „Humán kapacitások fejlesztése Jászapáti járásban” című projekt (2018.01.01-2021.03.31.) keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg:

- A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, szakmai kompetenciák fejlesztése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáférésének biztosítására: helyi ösztönző rendszerekkel egészségügyi, szociális, kulturális, felnőttképzési, munkaerő-közvetítési stb. képesítés, szakképzettség, kapcsolódó, nem OKJ-s képzések megszerzésének támogatása.
- A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására: tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák stb. szakembereinek támogatásával.
- A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók közneveléshez/felsőoktatáshoz való hozzáférésének biztosítása: ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása azon hátrányos helyzetű tanulók, hallgatók részére, akik egyéb ösztöndíjban nem részesülnek.

- óvodapedagógusok részére képzések biztosítása – erőszak, konfliktuskezelés, magatartászavar, figyelemzavar, hiperaktivitás kezelése, együttnevelés, fejlesztőpedagógia, családpedagógia, interkulturális nevelés, IKT a kisgyermekkorban, környezettudatosságra nevelés, alternatív pedagógia, önismeret stb.
- Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: helyi és egyéni szükségletekre, adottságokra reflektáló felnőttoktatási és felnőttképzési tevékenységek megvalósítása.

A TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00009 azonosítószámú „Foglalkoztatási együttműködések Jászapáti járásban” című projekt keretében az alábbi tevékenységek valósultak meg a 2017.01.15-2020.09.28. közötti időszakban:

A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek: egyéb munkaerő-piaci tevékenységek:

- A célcsoport min. 6, max. 12 hónapos folyamatos, támogatott, vagy nem támogatott foglalkoztatásának támogatása, vagy önfoglalkoztatásának támogatása
- A program keretében az álláskereső személyeknek, adott üres álláshely betöltését fókuszba állító, célzott képzésének és/vagy foglalkoztatásának támogatása

A projekt célja a hátrányos helyzetű álláskereső személyek munkába állásának támogatása a helyi igényekre alapozott, célzott képzés és foglalkoztatás révén. Ennek érdekében folyamatos igényfelmérések során feltérképezésre kerülnek a foglalkoztatók szabad álláshelyei, képzési- és munkaerő-igényei, amelyek eredményeképpen aztán megvalósul a kereslet és a kínálat összehangolása. Ezzel párhuzamosan az igényfelmérés részeként beazonosításra kerülnek a betöltendő munkakörök által igényelt kompetenciák, végzettséget, elvárásokat, valamint a foglalkoztatók által kínált juttatási csomag is.

Munkaerő-piaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó tevékenységek:

1. A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó alábbi tevékenységek, melyet a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal végez a projekt keretén belül:
foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása:
 1. képzési költség támogatása (egyéni és csoportos egyaránt)
 2. a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazás, szállás és étkezés támogatása
 3. a képzés idejére szóló keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása
 4. a képzés alatt igénybe vett gyermekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása

Elhelyezkedést segítő támogatások:

1. bértámogatás nyújtása
2. munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása
3. a munkába járáshoz, munkatapasztalat-szerzéshez kapcsolódó utazás támogatása

4. mobilitás támogatása (lakásbérleti hozzájárulás és a heti ingázás kezdeti nehézségeit megkönnyítő, ideiglenes támogatás).

munkaerő-piaci szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos támogatások:

1. a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos (helyi/helyközi) utazási költség támogatása

2. a szolgáltatáshoz kapcsolódó keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása

3. a szolgáltatás alatt igénybe vett gyermekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása

önfoglalkoztatóvá válás támogatása (maximum 6 havi, a minimálbér összegével megegyező mértékű támogatás),

a foglalkozás-egészségügyi és képzési alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése

A célcsoportot érintő egyéb munkaerő-piaci tevékenységek, melyet a Jászapáti a Mi Városunk Alapítvány, mint konzorciumi partner végez a projekt keretében:

Tanácsadások, mentorálás, amelyek támogatják a célcsoport önállóságát és munkahelyi környezethez való alkalmazkodását azáltal, hogy a segítők elkísérik a munkavállalót a szociális és adminisztratív ügyeik intézésére, valamint megkönnyítik a munkaadóval folytatott kommunikációt és konfliktuskezelést.

Munka- pálya tanácsadás, munkaerő-piaci visszalépést és beilleszkedést segítő reintegráló csoportos foglalkozás, álláskereső technikák, motivációs, önismereti, pályaorientációs tréningek, munkavállalói kulcsképeségeket és kulcskompetenciákat fejlesztő csoportos foglalkozás, időgazdálkodás, munkaszocializációs, munkahelyi beilleszkedési, munka-család egyensúlyát elősegítő tevékenységek szervezése valósul meg.

A közeljövőben megvalósításra fog kerülni a Cserhaj Községi épület energetika korszerűsítése és az Egysített Szociális Intézmény bővítése.

A foglalkoztatás, a fiatalok jövője szempontjából fontos a szakemberképzés fejlesztése, 2023-ban a MÁV FKG Kft. támogatásából felújított szaktantermek kerültek átadásra. A középiskolában a gépészet ágazat, az ipari gépész és az elektronikai szakmák alapoktatását és gyakorlati felkészítését valósítják meg.

Elindult a Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Gimnázium oktatásában Honvéd Kadét Program (HKP) a hazafias- és honvédelmi nevelésen keresztül a hazához, a haza értékeihez való érzelmi kötődésre neveli a fiatalokat, valamint elősegíti a fizikai, érzelmi és szellemi felkészítésüket a haza védelmére. Az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 68. vitéz Horgos Dezső Területvédelmi Zászlóalj kötött az iskola együttműködési megállapodást. A honvéd kadétek a tanulmányaik alatt olyan izgalmas programokon vehetnek részt, mint például laktanyalátogatások, paintball, airsoft, lasertag játékok, légfegyveres, lézerfegyveres céllövészetek, kalandtúrák és akadálypályás foglalkozások. Honvéd kadét formaruhát viselhetnek a megfelelő alkalmakkor. A formaruhát magukra öltve a Honvéd Kadét Program képviselőivé válnak, ami magával vonja azokat a követelményeket is, hogy minden honvéd kadét fegyelmezett, kitartó, csapatjátékos és alázatos legyen. A tanulmányaik végére megtanulják a társaikat tisztelni, vezetni, de azt is, hogy milyen egy csapatban vezetve lenni. A különböző honvéd kadét programok által olyan élményekben lesz részük, amelyeket mások nem élhetnek át. Megismerhetik a Magyar Honvédség munkáját, szervezetét és szolgálati formáit. Ha a kadétek szeretnének, érettségi vizsgát is tehetnek honvédelmi alapismeretekből, amely által könnyebben tudnak felvételt nyerni a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző-, Rendészettudományi-, valamint Államtudományok és Nemzetközi tanulmányok karának alapszakjaira.

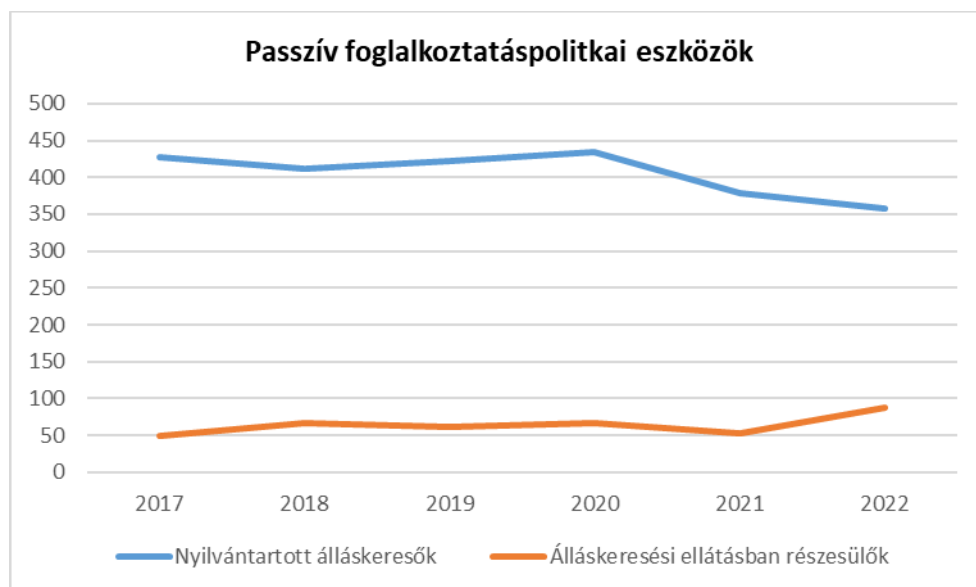
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

i.) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei
Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	428	8,02%	50	11,68%
2018	412	7,77%	66	16,02%
2019	422	8,12%	62	14,69%
2020	435	8,53%	66	15,17%
2021	378	7,41%	53	14,02%
2022	357	6,96%	88	24,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Napjainkban még mindig problémát okoz a *munkanélküliség* hazánkban annak ellenére, hogy a számok csökkenő tendenciát mutatnak. A munkanélkülivé válás nemcsak az emberek, családok anyagi helyzetét, megélhetését veszélyezteti, hanem pszichésen is megterheli az érintetteket, ami súlyos problémákhoz vezethet, amit a járványhelyzet tovább erősített.

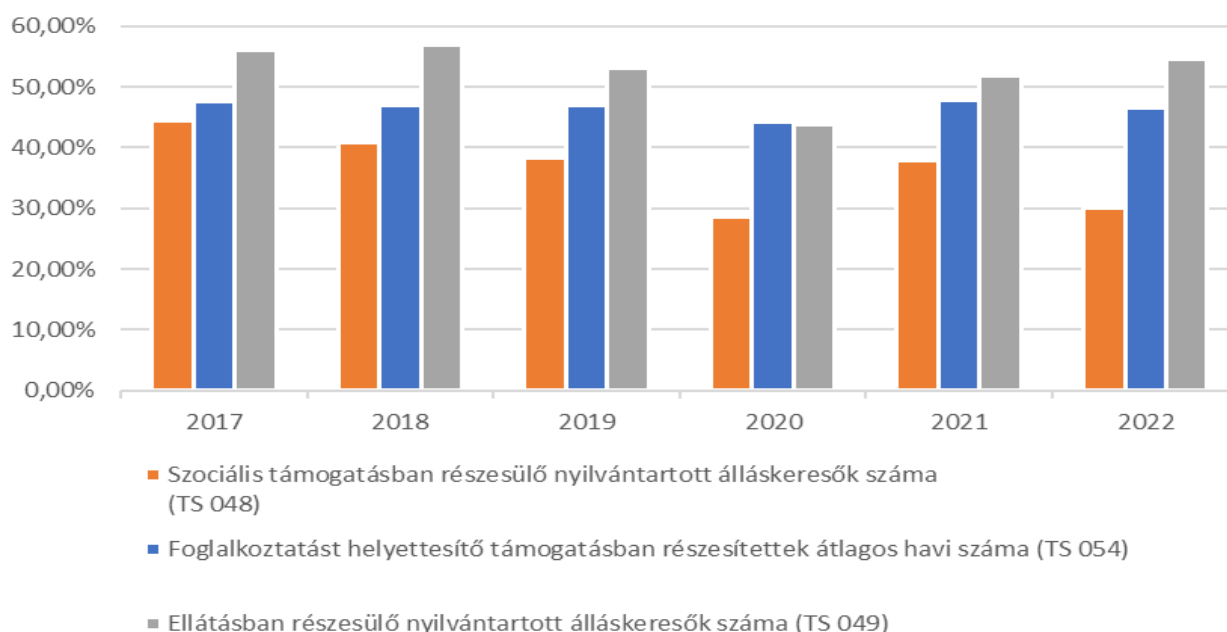
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat meghatározása szerint: „Álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.”

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	190	44,39%	203	47,47%	240	56,07%
2018	168	40,78%	194	46,99%	234	56,80%
2019	162	38,39%	198	46,95%	224	53,08%
2020	124	28,51%	192	44,19%	190	43,68%
2021	143	37,83%	181	47,84%	196	51,85%
2022	107	29,97%	166	46,56%	195	54,62%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

Jászapátiban a regisztrált munkanélküliek száma 2022-ban 357 fő volt, ami csökkenést mutat az előző évekhez képest. A 2020-ban kirobbant koronavírus-járványhoz hasonló globális katasztrófára 100 éve nem volt példa. A Covid-19 alapjaiban rázta meg a világgazdaságot, a világon mindenkit érintett valamilyen formában, egyik napról a másikra változott meg a mindennapi élet. Pillanatok alatt kellett reagálnia a vállalatoknak is. Az elmúlt években úgy tűnt, elindult egy pozitív változás a nemek közötti egyenlőtlenség felszámolása terén, ennek azonban a koronavírus-járvány véget vetett. A vírushelyzet miatt elrendelt lezárások csak tovább növelték a nők terheit, ennek következtében pedig még sebezhetőbbek lettek a munkaerőpiaci pozíciójukat tekintve: több nő hagyta ott vagy veszítette el az állását a járvány következtében, mint férfi. A 3.2.1. számú táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a nők magasabb számban szerepelnek a nyilvántartásban.

Összességében megállapíthatjuk, hogy az elmúlt 6 év alatt 16,5 %-val csökkent a munkanélküliek száma Jászapátiban.

A szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) rendelkezik a szociálisan rászoruló személyek részére adható pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról.

Az álláskereső részére a jogszabály a költségtérítés mellett még két támogatási formát határoz meg: az álláskeresői járadékot és az álláskeresői segélyt.

Az a személy, aki a fenti két ellátásra már nem jogosult, a Járási Hivatal által nyújtott aktív korúak ellátását veheti igénybe, mely a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátása lehet: egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás és foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

A jelenlegi társadalmi-gazdasági viszonyokból feltételezhető, hogy a nyilvántartott munkanélküliek egy része más forrásból, alkalmi munkavégzésből biztosítja megélhetését, egyedüli bevételi forrásként, vagy a szociális ellátást kiegészítve.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	21
2018	22
2019	25
2020	27
2021	21
2022	21

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérállományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

d) lakhatást segítő támogatások

e) eladósodottság

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

a)-f):

Jászapáti város területén jellemzően családi házas területek találhatóak, a lakásállomány kb. 90 %-a ebbe a kategóriába tartozik. Társasházak csak a városközpontban, a vasútállomás környékén vannak. A település lakásállományának műszaki állapota a környező településekhez viszonyítva átlagosnak mondható. A szépen karbantartott épületek mellett egyre szaporodnak a leromlott állapotú, gazdaságosan fel nem újítható épületek, melyek tulajdonosai idősek, rossz anyagi körülmények között élők vagy nem a településen élnek.

Elhanyagolt, szemetes, és egyéb hulladékkal terhelt, leromlott állapotú épületből, egyre többet láthatunk, melyek a városnak is gondot okoznak, hiszen az önkormányzat szűkös anyagi lehetősége miatt az előbb-utóbb életveszélyessé váló épületek lakóinak elhelyezése mellett az épületek életveszélyes állapotának megszüntetését sem tudja finanszírozni.

Jászapáti város önkormányzata 2022-es adatok szerint 56 db bérlakással rendelkezik. A bérlakások 28 m² és 167 m² közötti alapterületűek, bontásban: 7 db 40 m² alatti, 26 db 40 m² és 70 m² közötti, valamint 23 db 70 m² feletti lakás található. A bérlakások állapota széles skálán mozog. Az állomány jelentős része közepes műszaki állapotúnak mondható, de megtalálhatóak jó állapotban lévő lakások, és mára már használhatatlanná vált lakások is. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik a lakások fenntartását megoldani, saját forrás mellett pályázatok támogatásával is.

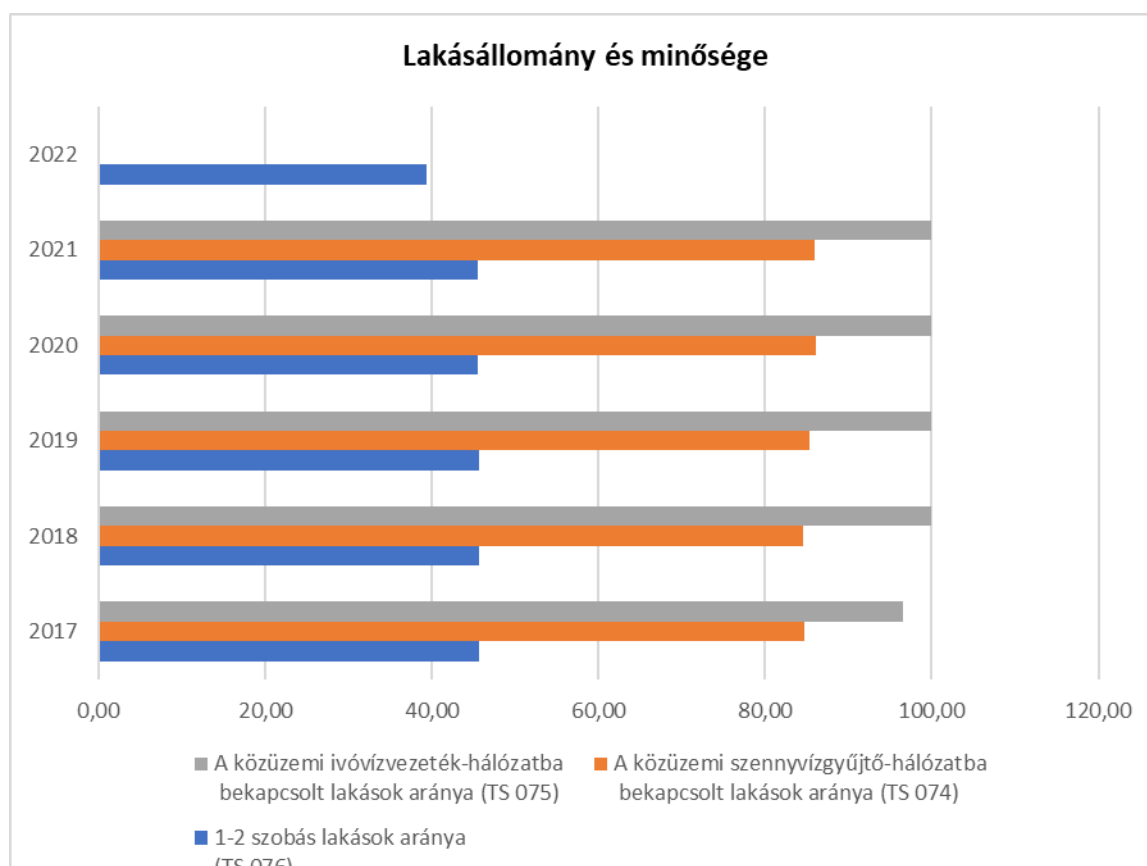
Az önkormányzat a bérlakások közül 6 db szociális bérlakással rendelkezik. A szociális bérlakások közül 5 db 40 m² alatti, 1 db 40 m² és 70 m² közötti lakás. 2 lakás felújításra került és 4 lakás felújításra szorul.

Jászapáti város területén mind a bérlakások, mind a szociális bérlakások iránt nagy a kereslet, azok teljesen kihasználtak. Lakáscélra használt nem lakáscélú önkormányzati épületek, lakások nincsenek a város területén. Jászapáti város területén nem jellemző a hajléktalanság.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	3653	1	0,27	45,74	84,75	96,61
2018	3652	1	0,27	45,70	84,56	99,95
2019	3649	2	0,55	45,60	85,34	100,00
2020	3646	1	0,27	45,58	86,04	100,00
2021	3645	1	0,27	45,54	85,87	100,00
2022	3627	1	0,28	39,37	0,00	0,00

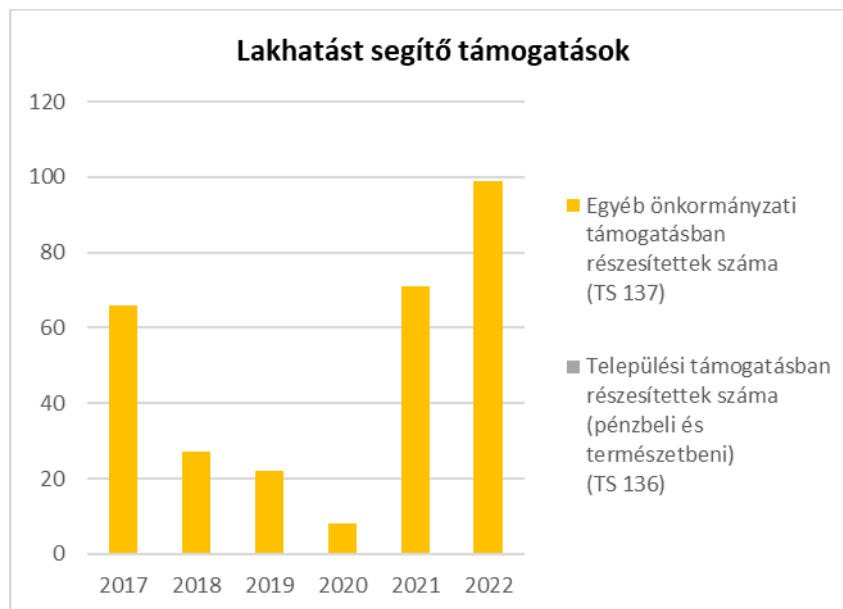
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A város lakossága jellemzően alacsony jövedelmű, nagyon sok család nehezen tudta kigazdálkodni lakása fenntartásának költségeit, de ez a tendencia javulást mutat. Az elmúlt időszakhoz képest egyre kevesebb háztartásban halmozódik fel közműdíj-, illetve lakáshitel tartozás. A rászoruló családoknak a megélhetéséhez nyújt segítséget a települési támogatás, amely lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez lett kialakítva.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	66
2018	n.a.	27
2019	n.a.	22
2020	n.a.	8
2021	n.a.	71
2022	n.a.	99

Forrás: TelR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

a)-c):

Az adatokat Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája biztosítja.

Jászapáti esetében a 2010-ben elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiában és az Integrált Településfejlesztési Stratégiában használt városrészi lehatárolás megegyezik. A város eszerint hat városrészre tagozódik (és a Külterület városrész): a városközpont körül öt, megközelítőleg azonos méretű településrész található: Kisjárás, Szögvég, Alvég, Tabán, Felvég.

Jászapáti Város városrészei

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A legnagyobb népsűrűség a Városközpontban van, itt koncentrálódik a lakosság 27%-a. A 2001-es belső területi megoszláshoz képest csökkent a Városközpont (2001-ben 31,3%) súlya, viszont nőtt a Szögvég (2001-ben 6,9%) és a Tabán (2001-ben 11,6%) részesedése a teljes városi népességből. A többi városrész (Kisjárás, Alvég, Felvég) belső részaránya jelentősen nem változott a két népszámlálás közötti tíz évben. Jászapátiban a lakosság korösszetétele városrészenként igen változékony. A gyermekkorúak aránya a Városközpontban, a Felvégen és a Külterületen magasabb a városi átlagnál, ami 17%. Az Alvégen viszont az átlaghoz képest közel 5 százalékponttal alacsonyabb ugyanezen korcsoport aránya.

Az időskorúak az Alvégen és a Tabánban felülreprezentáltak (arányuk: 27%) a városi átlaghoz viszonyítva. Az időskorúak legkisebb arányban a Felvégen és a Külterületen vannak jelen. A legfiatalosabb városrész a Felvég, míg a legkevésbé fiatalos az Alvég. A korösszetétel erősen tükrözi a városrészek általános társadalmi státuszát.

A városrészek közötti társadalmi különbségeket árnyalják a foglalkoztatottsággal összefüggő adatok. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a Városközpontban a

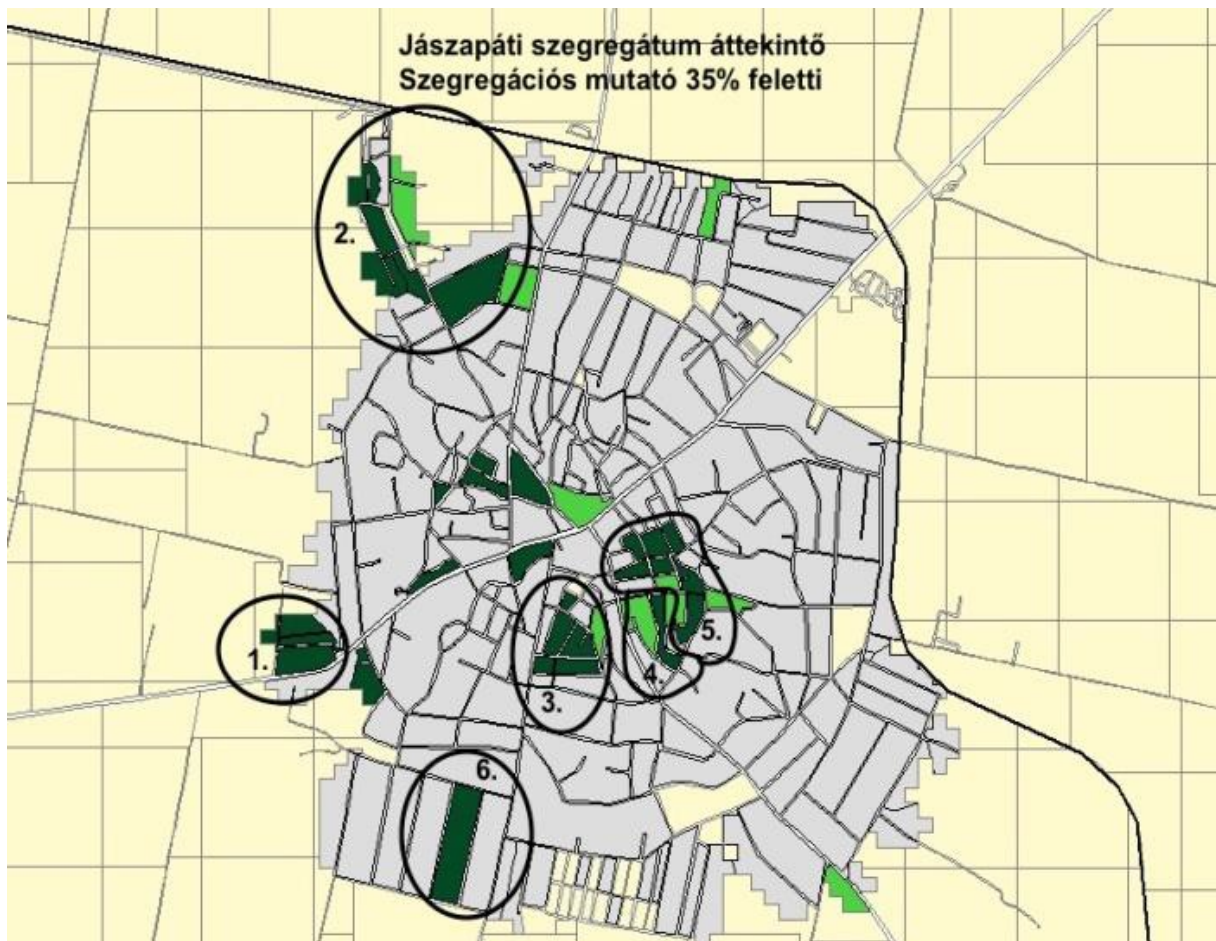
legmagasabb (52,7%) és Felvégen is meghaladja a városi átlagot, ami 43,8%. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya ezen a főcsoporton belül a legkedvezőtlenebb képet a Felvégen mutatja, de rögtön ez után a Városközpont következik – a legkedvezőbb (alacsony) értékek a Kisjárásban, a Szögvégen és az Alvégen jellemzőek. A foglalkoztatottak aránya az aktív korúakon belül a legkedvezőtlenebb (alacsony) képet a Városközpont városrészben mutatja, míg a helyzet a legkedvezőbb a Kisjárásban, az Alvégen és – meglepő módon – a város külterületén. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a városban átlag 43,3 %. Ettől magasabb (kedvezőtlenebb) arányt találunk a Városközpont, a Szögvég, az Alvég és a Tabán területén, ugyanakkor ezek az értékek nem kiugróan magasabbak a városi átlagnál. A felsőfokú végzettségűek aránya a Szögvég városrészben a legmagasabb (17,8%), majd Kisjárás következik a sorban (13,5%). A városi átlag 10,3 %. Alvég minimális mértékben meghaladja a városi átlagot, míg a Városközpont, Tabán, Felvég az átlagnál alacsonyabb értéket mutat (a legkedvezőtlenebb a Felvég 7,6%-kal).

Jászapátin a szegregációs probléma évtizedek óta jelen van. A tendenciák kimutatására a 2001- es és 2011-es Népszámlálás adatai alapján van lehetőség. A 2010-ben készült IVS dokumentum Anti-szegregációs terve a 2001-es adatokat vette figyelembe és az akkor alkalmazott módszertan alapján a KSH négy szegregátumot határolt le a városban. A jelen stratégia készítésekor alkalmazott lehatárolási módszertan némileg eltér a korábbitól, de a tendenciák jól láthatók. A városban a szegregációs folyamatok erősödtek 2001-óta. Erre utal az egyes szegregátumok kiterjedésének változása (növekedés) és egy új szegregátum megjelenése is, aminek kialakulása azonban nem a hátrányos helyzetű roma lakosság új területen történő koncentrált elkülönülésére vezethető vissza. A KSH 2011-es Népszámlálás adatszolgáltatása szerint a 35% feletti szegregáltsági mutató értékek alapján lehatárolt, 50 főnél nagyobb lakosságszámú összefüggő területek (szegregátumok) száma Jászapátiban hat. A Városközpont 31-es úttól délre található kiterjed, kedvezőtlen indexértékekkel rendelkező területét megbontották és két szegregátum került formailag kialakításra (Futrinka szegregátum). Egy újabb szegregátum a város déli részén került kijelölésre (Szikszai Gábor úti szegregátum)

Jászapáti KSH által, a 2011-es népszámlálási adatok alapján szegregátumként definiált területei

<i>Szegregátum neve:</i>	<i>KSH lehatárolás határoló utcái:</i>
1 Dankó telep	(Kossuth L. u. Tóth utcától - Dankó P. u. mindkét oldala)
2 Ilona telep	(Gyóri u. - Koczka u. - Kisjárási u. - Táncsics út - Malom u. – Dr. Szlovencsák I. út - Ilona u.)
3 Temesvár telep	(Losonczi u. - Huszár u. - Fekete u. - Erdei u. - Nyitrai u. - Damjanich út - Simonyi Ó. u.)
4 Futrinka telep 1	(Széchenyi u. - Arany J. u. - Alkotmány u. - Gojsza u.)
5 Futrinka telep 2	(Kisfaludy u. - Szigligeti u. - Jászkapitány u. - Tompa M. u. - Ady E. u. - Jászkapitány u. - Alkotmány u. - Jászkun u. - Széchenyi u. - Munkás u. - Aradi u. - Petőfi S. út - Ady E. u.)
6 Szikszai Gábor úti telep	(Új u. - Szikszai G. u. - Balassi B. u. - Vasvári u.)

Forrás: KSH

Forrás: Jászapáti ITS

A 2011-es népszámlálási adatokra alapozott KSH lehatárolás alapján elmondható, hogy Jászapáti szegregátumaiban a teljes lakosság 11, 46 % él (ez 1019 főt jelentett 2011-ben a Népszámlálás idején). A szegregátumok teljes lakásállománya a Jászapáti lakásállomány 8,44%-t teszi ki (309 db lakás).

1.: Dankó telep

A telep a város Felvég városrészében található, a város peremén, a nyugatról Jászapátiba érkező 31-es úttól északra. A terület nem elszigetelt, jól elérhető, ugyanakkor pontosan a nyugat felől érkezők első városról szerzett benyomását jelenti, ezért települési imázs miatt is rendkívül fontos a telep problémáinak kezelése. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 140 volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség rendkívül fiatalos, a lakók közel 38%-a 0-14 év kor közötti és a városi átlaghoz képest igen alacsony a 60 év felettek aránya (2,1%). A KSH által lehatárolt szegregátum területén felsőfokú végzettségű lakos nincs, 83,3% legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. a területen rendkívül erős a mobilitás – sokszor követhetetlen a lakosok mozgása társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezik az aktív korúak 73,8 %-a. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 25,9%, és a háztartások 60,5%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 30,4 % (város: 7,6%). A telepen található lakások száma 30, amiből 76% alacsony komfortfokozatú. Az egyszobás lakások aránya 20% A házak kertjei jellemzően elhanyagoltak, nincsenek megművelve A területen egy önkormányzati bérlakás található, amely nem szociális bérlakás. szolgáltatásokhoz való hozzáférés A telepen közszolgáltatások, boltok, vendéglátóhelyek nincsenek

A TÁMOP 5.3.6-11/1-2012-0043 számú Komplex telep-program projektje keretében a Dankó utca végén egy konténer szolgáltató (iroda) került elhelyezésre, amelyben a mosási és a fürdési lehetőség is biztosított. Sokan a Dankó utca végén és a Kossuth úton található közutakat használják. A TÁMOP által finanszírozott 5.3.6-11/1-2012-0043 számú Komplex telepprogram végrehajtása a telephez kötődik, de eredményei a város teljes leszakadó társadalmi célcsoportját érintette.

2.: Ilona telep

Az Ilona szegregátum a város északi határán fekszik, a Felvég városrészben. A 2001-es szegregációs térképhez képest látványos területi növekedést mutat a 2011-es szegregációs térkép, amit már a 2010-ben készült IVS anti-szegregációs terve is észrevételezett. A szegregátum városszerkezeti elhelyezkedése perifériális, ugyanakkor nem teljesen elszigetelt – szerves kapcsolatban áll a településsel, városszövetbe ágyazódott területnek minősíthető. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 214 volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség rendkívül fiatalos, a lakók közel 34,1%-a 0-14 év kor közötti és a városi átlaghoz képest alacsony. Az Ilona telepen a 60 év feletti aránya (6,1%). Az Ilona-telepen felsőfokú végzettségű lakos nincs, 86,7% legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (ez a legkedvezőtlenebb a városi szegregátumok között). társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 65,6 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 33,8%, és a háztartások 39, 0%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 12,7 % (város: 7,6%). A foglalkoztatási jellemzők összességében kedvezőbbek, mint a Dankó-telepen. A telepen 57 db lakás található, aminek 56,1% alacsony komorfokozatú,

3.: Temesvár telep

A Temesvár szegregátum a városközpontban fekszik, a Városközpont városrészben. Az alacsony státuszú lakosság koncentrációja ezen a területen spontán alakult ki. Elsősorban azért, mert itt találhatóak a város legöregebb, erősen leromlott állapotú lakásai. A megüresedő lakásokat – azok alacsony ingatlanpiaci értéke miatt - szinte kizárólag az alacsony státuszú családok vásárolják meg, amely tovább erősíti a szegregációs folyamatokat. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 249 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevésbé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 29,3,1%-a 0-14 év kor közötti (ami még mindig jóval meghaladja a városi átlagot). A 60 év feletti aránya 13,3%, ami kétszerese pl. az Ilona telepen tapasztalható értéknek. A korösszetétel meghatározza a területen szükséges szociális és egészségügyi ellátórendszer jellegét. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 3%, 50,3% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 70 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 29,1%, és a háztartások 57,5%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 25,8 % (város: 7,6%). A telepen a lakások száma 78 db, aminek a 34,6% alacsony komfort fokozatú – ez az érték kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében.

A TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00004 azonosítószámú, Jászapáti szegregált lakókörnyezetben élők életminőségének előre mozdítása, társadalmi integrációs törekvéseken keresztül” című projekt (2017-2022) keretében a fő célkitűzése Jászapáti Város Temesvári szegregátumában élők életminőségének javítása és társadalmi integrációjuk elő segítése.

A projekt keretében sokszínű programok megvalósítására került sor.

- „Miből lesz a cserebogár?” tehetségkutató verseny,

- „Akkor jó a világ, ha jó benne gyermeknek lenni." (vetélkedő, hagyomány őrzés, ügyességi, fejlesztő játékok, népi játékok, játszóhoz, évszaknak és helyszínnek megfelelő sport),
- „Az vagy, amit megeszel." (egészséges táplálkozás, életmód).

Egyéb tervezett önkormányzati programok, akciók, előadások:

- Komplex Lovas tábor,
- „Az egyik legértékesebb ajándék, amit anya a gyermekének adhat, a jó példa." (életvezetési takács szülőknek és leendő szülőknek),
- „Sokat kell tanulnia az embernek ahhoz, hogy megtudhassa, milyen keveset is tud." (képesség és készség fejlesztő foglalkozás iskolások részére / naponta),
- „Czigány szív, cigány lélek, cigány leszek, amíg élek(hagyományőrzés/cigányzene),
- „Gazdálkodj okosan“ (kevésből mindenre, pénzgazdálkodási ötletek),
- Családon belüli erőszak (Mit lehet tenni, hová lehet fordulni? tájékoztatás, segítség nyújtás,
- Merre induljak? (Pályakezdés, almásdereszes, munkavállalási),
- „Tiszta udvar, rendes ház." (a szegregáltumban élő, programba bevont személyek által lakott ingatlan udvarának versenye),
- Drog prevenció.

A projekt fő célcsoportja volt a szegregátum 250 fős lakossága, illetve a környező szegregáltak lakossága is lehetőséget kapott.

Az önállóan nem támogatható, választható tevékenységek közül a programokhoz kapcsolódó eszköz beszerzés valósult meg. Az Integrált Település Fejlesztési Stratégia rendelkezésre áll, melyben szerepel az akció terület.

A szociális városrehabilitáció projekt keretében a Temesvár szegregátum infrastrukturális felújítása valósult meg, kiegészülve a Korsós-ház felújításával, a Cserhaj Községi ház bővítésével, a Családsegítő épületének korszerűsítésével, valamint egy új lakóház építésével a Malom utcában. A projekt keretében a piactéren a Fekete u. 3. szám alatt egy játszótér került kialakításra, továbbá számos utcában kerültek felújításra az utak és járdafelületek és a csapadékvíz-elvezető rendszerek is. (Nyár u., Erdei u., Simonyi Óbester u., Nyitrai u., Temesvári u., Losonczi u., Fekete u., Litkey Máté tér).

A Jászapáti Kis Szent Teréz Kamillianus Községe a TOP-5.2.1-15-JN1-2016-00004 azonosítószámú, Jászapáti szegregált lakóköznyezetben élők életminőségének előre mozdítása, társadalmi integrációs törekvéseken keresztül" című projektbe konzorciumi partnerként vettek részt. A foglalkozásokat heti rendszerességgel szervezték, ahol életvezetési tanácsadás, háztartásvezetés, önismereti csoport, mentálhigiénés foglalkozás és közösségépítő programok szervezésével segítették a felnőtteket és a gyermekeket. A „Vadócba rózsát oltok program..." kiemelt figyelmet fordítva a pozitív erkölcsi értékrend megerősödésére, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésére. Az öt éves program záróünnepére " Üljünk asztalhoz! " címmel roma ételek receptjeiből összeállított kiadványt jelenítettek meg.

4.: Futrinka telep 1.

A Futrinka telep mérete oly mértékben növekedett a 2001-ben lehatárolt szegregátumhoz képest, hogy a KSH adatszolgáltatói a beavatkozások szempontjából a Futrinka telep megosztása mellett döntöttek. A Futrinka szegregátum a Városközpontban fekszik, a Városközpont városrészben. A lehatárolt Futrinka 1-es terület (4. számú szegregátum) a terület nyugati, kisebb részét foglalja el. Társadalom (demográfia): A terület lakónépesség száma 68 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevésbé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 23,5%-a 0-14 év kor közötti. A 60 év feletti aránya 10,3%, ami kevesebb, mint fele a városi átlagnak. A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 0%, 44,4% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 64,4 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül 37%, és a háztartások 42,9%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 13 % (város: 7,6%). A telepen a lakások száma 22 db, aminek a 27,3 %-a alacsony komfort fokozatú – ez az érték kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében

A terület (Futrinka egésze) megújítása önkormányzati saját erőből lehetetlen. Az egyik fő akadályozó tényező, hogy a szegregátumok területén az önkormányzat nem rendelkezik lakóingatlan tulajdonnal. A közterületeken végez ugyan fejlesztési tevékenységet, de a lakófunkciójú sűrű utcahálózatos apró telkes városszerkezet nem kedvez a beavatkozások hatékonyságának.

Jászapáti Futrinka szegregátumában élők életminőségének javítása társadalmi integrációs törekvéseken keresztül című TOP_PLUSZ-3.1.2-21-JN1-2022-00002 azonosítójú projekt a „Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)” című felhívás keretében valósul meg. A felhívás célja elsősorban a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával és a TOP_Plus-1.2.2 intézkedésével (szociális célú városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok. Az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki. Fontos, hogy a szociális városrehabilitációs projekteket kísérjék végig közösségfejlesztő programok, amelyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. A projekt kezdete: 2023.03.01, a projekt fizikai befejezése: 2025.10.31.

5.: Futrinka telep 2.

Társadalom (demográfia): A terület lakónépesség száma 257 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevésbé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 30,7 %-a 0-14 év kor közötti – ez magasabb arány, mint a Futrinka 1-es területen. A 60 év feletti aránya 10,5%, ami kevesebb, mint fele a városi átlagnak és megegyezik a Futrinka 1 értékével. A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 2,3%, 42,4% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 63,6 %-a nem rendelkezik. A telepen a lakások száma 84 db, aminek a 19 %-a alacsony

komfort fokozatú – ez az érték jóval kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében – közelíti a városi átlagot (15%).

TOP_PLUSZ-1.2.2-21-JN1-2022-00003 Jászapáti Futrinka telep 2 szegregátumának infrastrukturális fejlesztése című projekt keretében a Futrinka szegregátum infrastrukturális fejlesztése valósul meg. A Széchenyi utca 2. szám alatti önkormányzati ingatlanban 2 db szociális bérlakás fejlesztésére kerül sor integrált területen. Ezen tevékenységre a projekt összköltségének min. 30%-a ráfordításra kerül. A fennmaradó építési költségből a szegregátum területén több útszakasz felújítása valósulhat meg. A beruházással érintett ingatlanok önkormányzati tulajdonban vannak.

Az önkormányzat konzorciumi partnere a Magyar Kamillianus Családok Társasága Egyesülete – Kis Szent Teréz Kamillianus Közösség lesz a projektben. A civil szervezet a projekt előkészítésének és megvalósításának is aktív résztvevője. Évtizedes tapasztalatokkal rendelkezik a szociális területen. A közösség az egyetlen szociális tevékenységet végző civil szervezet Jászapáti. Részt vettek 2012 és 2015 között a TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0043 Komplex-telep program Jászapátiban projekt előkészítésében és megvalósításában, valamint 2016 és 2022 között a TOP-5.2.1-15- JN1-2016-00004 projekt keretében szintén az önkormányzat konzorciumi partnereként vettek részt.

A projekt kezdete: 2023.03.01, a projekt fizikai befejezése: 2024.08.31.

6.: Szikszai Gábor telep

A terület a Tabán városrész déli részén található. Egyetlen tömbből van szó, ami újonnan került fel a város szegregációs térképére. A 2001-es szegregációs térképeken még veszélyeztetett területként sem szerepelt. A tömb jól megközelíthető, bár viszonylag perifériális elhelyezkedésű, de a városi szövet integrált része. Környezetében NEM található szegregációval veszélyeztetett terület sem. A terület számos statisztikai jellemzője a város átlag felé hat. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 91 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség korösszetétele kedvezőtlenebb, mint a város átlag – erőteljesen öregedőnek mondható (ami általában nem jellemző a klasszikus szegregált területekre a cigány népesség nagycsaládos / sokgyermekes életmodellje miatt). A lakók csupán 15,4 %-a 0-14 év kor közötti. A 60 év feletti aránya 31,9%, ami jóval magasabb a városi átlagnál (23,6%). A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 4,5%, 52,1% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése (véltetően az idősek felülreprezentáltsága miatt). társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 52,1 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 40,7%, és a háztartások 56,4%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 6,5 %, azaz alacsonyabb (!), mint a városi átlag (7,6%). A telepen a lakások száma 84 db, aminek a 19 %-a alacsony komfort fokozatú – ez az érték jóval kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében – közelíti a városi átlagot (15%)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

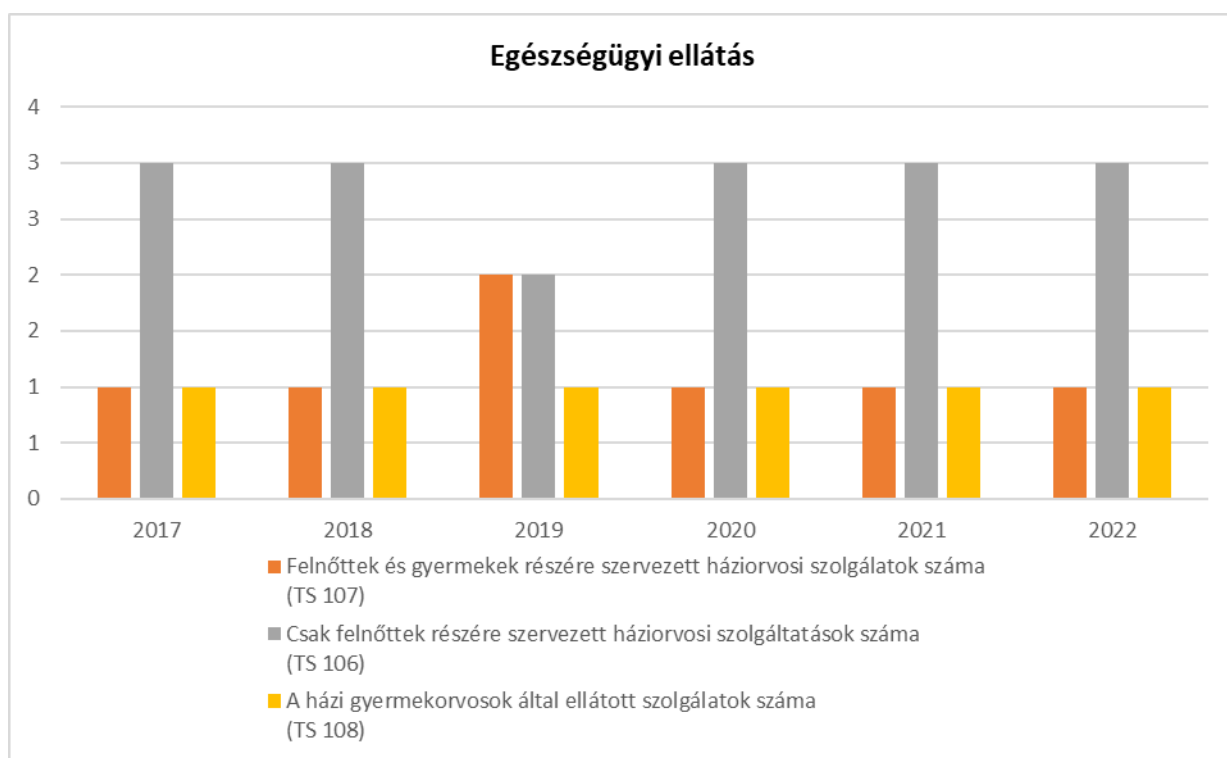
- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	3	1	2	314	78,66
2018	1	3	1	2	332	82,14
2019	2	2	1	2	335	60,05
2020	1	3	1	2	343	53,40
2021	1	3	1	2	271	45,69
2022	1	3	1	2	357	46,13

Forrás: TelR, KSH Tstar

a)-g.)

A Jászapáti Orvosi Rendelőben 3 felnőtt 1 vegyes és 1 gyermek háziiorvosi körzet, 2 fogorvosi körzet és védőnői szolgálat látja el az egészségügyi *alapellátás* feladatait. Az egészségügyi alapellátás mindenki számára hozzáférhető hétköznaponként rendelési időben 8-12 óráig a rendelőkben, illetve a védőnői tanácsadóban, illetve a háziiorvosi alapellátást illetően rendelkezésre állási időben 12-16 óráig. A gyermekorvosi ellátás napi 8 órában elérhető helyben, továbbá magánrendelés keretében szemészeti-, urológiai és sebészeti szakvizsgálatok vehetők igénybe.

A központi ügyeleti ellátást az Országos Orvos Ügyelet Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság biztosítja a településen és jászapáti telephellyel másik négy településen (Jászkisér, Jásztelek, Jászivány, Jászszentandrás). A fogászati ügyelet Szolnokon érhető el, a feladatellátási szerződést a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása, az egyes önkormányzatok, valamint a Dr. Abkarovics Dentál Bt. között létrejött szerződés alapján. A városban két gyógyszertár működik.

A területi ellátásért felelős kórház az alaposztályok tekintetében a jászberényi Szent Erzsébet Kórház.

Az egészségügyi szolgálatok kihasználják az Európai Unió pályázatok által nyújtott, egészségmegőréssel és egészségfejlesztéssel kapcsolatos lehetőségeket (Svájci program, EFOP-1.8.2-17 „Az alapellátás és nép - egészségügyi rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése” program, Három generációs program).

A védőnők a betegségek megelőzésére irányuló preventív feladatokat látják el a várandós anyák, a nők és a 0-18 korú gyermekek vonatkozásában, továbbá tevékenységükkel hozzájárulnak a testi, lelki és szociális egészség megőrzéséhez. A hazaérkező újszülötteket hétvégén is meglátogatják. A védőnői szolgálat minden családnál felvilágosító tevékenységet is rendszeresen, több alkalommal végez, ennek keretében az egészséges környezet- és táplálkozás, valamint a testmozgás fontosságát hangsúlyozva a lakosságot az egészségesebb életmód felé próbálják irányítani. A védőnői szolgálat tevékenysége a fertőző betegségek, rüh, ótvar, fejtetveség kiszűrésében és kezelésében is nélkülözhetetlen.

A *szűrővizsgálatok* a betegségek időben történő felfedezésére irányulnak. A gyermekek kötelező szűrővizsgálatát 1-3-6 hónapos korban, valamint 1-2-3-4-5-6 éves korban a védőnők és házi gyermekorvos végzik. A népegészségügyi program keretében a lakosság számára minden évben elérhető a tüdőszűrés, valamint szűrőbuszok segítségével a mammográfiai vizsgálat is biztosított.

A Tölgyes Strandfürdőben 2010-től OEP (jelenleg: NEAK) által térített egészségügyi szolgáltatás kezdődött el, a kezeléseket reumatológus, ortopéd és rehabilitációs szakorvosok írhatják fel, így azok ingyenesek, viszont a 2023. évi szezonban már nem elérhetőek.

Szolgáltatásaik:

- gyógyvizes gyógymedence,
- gyögmasszázs, iszapkezelés,
- víz alatti csoportos gyógytorna,
- 18 éves kor alatti csoportos gyógyúszás.

i.) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Jászapáti Városi Önkormányzat megállapodást kötött a Cívis Szociális Étkezési Központtal, hogy a Jászapáti településén élő, jogosult személyek részére népkonyha szolgáltatást biztosít. Az ellátottak igénye alapján a szolgáltató hétvégén is biztosítja az ellátást. A szolgáltatás 2021. áprilisában indult

a településen. Az ételek osztására ingyenesen biztosítja a Jászapáti Városi Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlant. Jászapáti 2022. évben 639.639 adag étel került kiosztásra.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai
- b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

a) Közösségi élet színterei, fórumai

A Városi Könyvtár alaptevékenysége a használói és a helyi igényeknek megfelelően könyvek, dokumentumok beszerzése, helyismereti dokumentumok gyűjtése, a könyvtár állományába került dokumentumok nyilvántartása, leírások, katalógus készítése, a könyvtári állomány megőrzése, védelme.

A Pájer Antal Művelődési Ház alapfeladata a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása; a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése; a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása, amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása, tehetséggondozás és fejlesztés feltételeinek biztosítása, kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Segíti a közösségi tevékenységeket, a művelődő közösségek működését, ösztönzi a társadalmi összetartozást és a közösségek kulturális értékteremtésben való aktív részvételét. Művelődő közösségeinek, valamint a településen élő gyermekek, fiatalok, felnőttek számára bemutatkozási és az alkotómunkára lehetőséget biztosít a tehetséggondozás és fejlesztés eszközével.

Az egyéni és közösségi tudást és kreativitást erőforrásként értelmező helyi gazdaság fejlesztését, a kulturális turizmust a kulturális alapú gazdaságfejlesztés biztosítja.

Tevékenységét a közösségek érdeklődése, igényei és szükségletei alapján végzi, tevékenységének tervezésébe, értékelésébe a közösségeket bevonja, mindenki számára nyitott, mindenki számára hozzáférhető, együttműködik a civil, gazdasági és egyéb szervezetekkel, kulturális intézményekkel, más szakterülethez tartozó intézményekkel, alaptevékenysége nem gazdasági haszonszerzéssel céljából jön létre, részt vesz a kulturális alapellátás kiterjesztésében. Az intézmény közművelődési tevékenységét a minőségbiztosítás elvei alapján végzi.

A Művészetek Háza közreműködik a település művészeti értékeinek, hagyományainak, népművészetének, népi iparművészetének, kulturális örökségének megismertetésében, a szükséges feltételek megteremtésében.

A Vágó Pál Helytörténeti Gyűjteményben az alábbi állandó kiállítások érhetőek el: Vágó Pál emlékszoba, szöveg-fonás története, jász konyha felszerelési tárgyai, Mihályi Béla keramikus, látványtervező, iparművész életműve. Egy terem a havonta megrendezésre kerülő időszakos kiállításoknak ad helyet.

A Kiállítótér állandó kiállításai: jász redemptióról szóló kiállítás, Jászapáti született Rácz Aladár cimbalomművész és a jászapáti gyökerű Szalkári Rózsa festőművész emlékszobája.

b) Közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A települési önkormányzat és a Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat mindent elkövet annak érdekében, hogy a város lakosságának hátrányos helyzetű rétegeit a lehető legnagyobb mértékben segítse. A közösségi együttélés szempontjából megállapítható, hogy Jászapátiban etnikai konfliktus nincs.

A Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat a közösségi élet felpezsdítése céljából évente hagyományőrző roma napot tart. Minden évben megrendezésre kerül a Mikulás ünnepség a többségében hátrányos helyzetű roma gyermekek számára, valamint a Fenyőünnepség. Rendezvényeiken és azon túl is drog, alkohol problémaköréből tartanak felvilágosítást, valamint gyermeknevelési tanácsadással segítik a lakosokat. 2020. óta minden évben saját költségvetésből segélycsomagot osztanak évente egyszer vagy kétszer rászoruló idős embereknek, amely csomagok főként tartós élelmiszereket tartalmaznak.

A Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat figyelmet szentel a hátrányos helyzetű fiatalokra a sport szeretetével és a közösségi összefogás erejével labdarúgó csapatot alakítottak. Az idősebb korosztály egészségmegőrzése és a baráti kapcsolatok ápolása céljából működött a városban a roma focicsapat, azonban ez 2022 évben minden erőfeszítésük ellenére már az érdeklődés hiányában megszűnt, ezt a hagyományt szeretnék újjáéleszteni. 2023. év októberében 12 gyermeket tudtak elvinni Parlament-látogatásra.

A Magyar Vöröskereszt jótékony tevékenysége a Jászapátiban élő nehéz sorsú családokhoz is eljut, támogatásukkal összesen 43 roma család (ezen családokon belül összesen 68 felnőtt és 129 gyermek) kap hetente két alkalommal tejet és kenyeret.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Kis Szent Teréz Kamilliánus Közösség 29 éve működik Jászapátin karitatív feladatokat ellátva. Az önkéntes munka megismerése érdekében az oktatási intézmények tanulói számára előadást, fórumot tartanak, kiállítást szerveznek. Sok éves segítő kapcsolatban állnak a városban 14 családdal, akik sérült, ill. beteg gyermeket, ill. felnőtté vált fiatal nevelnek. Gondozásuk folyamatos és a rendszeres családlátogatásokon alapszik. Krízis helyzetben a probléma azonnali megoldására törekednek - élelmiszercsomag, ruhacsomag, bútor és lakberendezési tárgy átadásával, lelki segítségnyújtás - a szakemberek megkeresése alapján.

Minden évben tavaszi és őszi időszakban városi ruhaosztást szerveznek, meghirdetve a rászoruló családoknak. A Magyar Élelmiszerbankkal kötött szerződésük 302 fő számára nyújt élelmiszer tá-

mogatást. Pályázataik és a kiajánlásoknak köszönhetően évente három alkalommal osztanak tartós élelmiszert.

Gyermeknapra az "Édes száj" pályázaton nyert édességből három éve a városi oktatási intézmények diákjainak adják a meglepetés csomagokat.

A nyári szünetekben egy hetes sporttábort, hagyományőrző tábort szerveznek a hátrányos helyzetű gyermekek számára, ahol a sport programok, versenyek, kirándulás mellett étkezést is biztosítanak a gyermekeknek.

Évente egészségszűrő találkozót szerveznek, melyhez a vizsgálati eszközöket a szja 1%-s felajánlásból vásárolják meg, s ahol az egészséges életmódra, a rendszeres, megelőző vizsgálatok fontosságára, a dohányzás, energia italok káros hatására hívják fel a figyelmet.

A pozitív erkölcsi értékrend, a szorgalmas tanulmányi munka és a követendő magatartás kiemelésére, példaként való követésére Szent Kamill díjat alapított 24 éve a közösség. Az elismerő oklevelet, pénzjutalmat, szerény ösztöndíjat augusztus 20-án adják át a városi ünnepség keretében.

A kamilliánus közösség vezetője résztvett a Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012-2020 - értékelésében, jövőre mutató célok kidolgozásában a vallási és vallásközeli munkacsoport munkájában. Az önkéntes munka elismertsége, pozitív üzenete, társadalmi hasznának bemutatása érdekében.

Az ukrajnai háború kitörését követően a munkácsi kamilliánusokkal egyeztetett helyzetkép alapján 2022. március 3-án elindították az első segélyszállítmányt a kárpátaljai családok megsegítésére. Majd több alkalommal is szállítottak segélyszállítmányt a háborús övezetbe.

Lellisi Szent Kamill követői a keresztény értékeken alapuló önkéntes munkával segítik a rászorulóknak mindennapi gondjainak megoldását. Segíts, hogy segíthessünk! - felhívással koordinálják az adománytevőket, önkéntes segítők önzetlen felajánlását.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat minden évben megtartja hagyományőrző programjait (Hagyományőrző Farsang, Roma nap, Családi nap, Mikulás és Karácsonyi Ünnepe), valamint új, egyéb kulturális és felzárkóztató programokat szerveznek, rendeznek. Bűnmegelőzési és közbiztonsági programokat tartanak Roma családok számára.

- e) helyi lakossági önszerveződések

Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az etnikai, nemzeti, vallási különbségek szinte minden társadalomban és csoportban jelen vannak. A különbségek egyoldalú kiemelése akadályozza az együttélést, a kölcsönös elfogadást nemcsak más csoportokkal szemben, hanem magán a csoporton belül is, ezzel pedig elfedik azt a tényt, hogy gazdagodássá és segítségnyújtássá is válhat a másikkal való találkozás.

Csak a különböző csoportokkal való együttműködés során tudjuk észrevenni és értékelni egymás azonos vagy eltérő tulajdonságait. Ezért fontos megismernünk a romák kultúráját, szokásait, hogy megértsük őket, így velük együtt találhatjuk meg azokat a kitörési pontokat, amin keresztül

elősegíthetjük integrálásukat a társadalomba. A kulturális különbségek kezelésében, csökkentésében, a többségi és kisebbségi társadalom közötti párbeszédben és közvetítésben kiemelt szerepe lehet az óvodapedagógusoknak, tanítóknak, szociálpedagógusoknak, andragógusoknak és kommunikációs szakembereknek.

A roma családok betelepülése Jászapátiba az 1717-1718-as évekre tehető. A településre kezdetben 9 roma család érkezett, 4 kézműves és 5 hegedűs. Magyarországon 1893-ban 274.000 fő roma élt, ebből Jászapátin 362 fő, ami az akkori lakosság 3,8%-át jelentette.

Jászapátin egyelemű romák élnek, romungrók, akik magukat magyar cigányoknak nevezik, magyar anyanyelvűek. Korábban valamennyien a város nyugati szélén, a 31-es főút mellett Dávid városban éltek; a telep egy Dávid nevű vajdáról kapta nevét. 1959. szeptember 1-jén a községi tanácsülésen a Dávid város nevét Dankó Pista utca névre változtatták.

A II. világháború után, kb. az 1950-es években a roma családfők vidékre jártak el dolgozni, később felnőtté vált gyermekeik is velük tartottak. A nőknek is lehetőségük volt elhelyezkedni, így a család a munkabérékből tudott annyit félretenni, hogy később házat vásárolhassanak maguknak. Kezdetben a városközpontból a település szélére újonnan épített házakba kiköltöző magyar lakosság leromlott állapotú ingatlanait vásárolták meg, majd az 1970-es években ők maguk is elkezdtek építkezni. Ez az időszak volt a romák felemelkedésének, fejlődésének időszaka: a munkabérükből megéltek, gyermekeiket taníttatták.

Az 1970-es évek előtt a roma lakosság körében a népes gyermekszám volt a jellemző, családonként 5-6-7 gyermeket vállaltak. Az 1970-es évek végén jelentkezett egy kezdeményezés arra, hogy a cigánytelep felszámolásával együtt a romák szegregációját is megszüntessék és őket a nem cigány lakosság közé telepítsék, azonban a település vezetői végül úgy döntöttek, hogy a település másik, külső részére építenek házakat a részükre. Ebben az időszakban sok roma család vándorolt el a településről, nagyszámban a fővárosba költöztek a jobb munkahely reményében. Ekkoriban már egyre több roma tanuló szerzett 8 általános iskolai végzettséget, a családok pedig kevesebb gyermeket vállaltak, a 3-4 gyermek volt a jellemző. A rendszerváltozás után a romák sorban elveszítették munkahelyüket és azóta is nagyon kevesen tudnak elhelyezkedni. Az 1989-es rendszerváltozást követően az 5-6, sőt 9-10 gyermek vállalása vált általánossá. Ez értelmezésünkben nem csak a felvilágosultság hiányát jelenti, hanem inkább azt, hogy sok család csak a gyermekek után járó ellátásokkal látja biztosítottnak a megélhetését. A munkabért a gyermekek után járó támogatással pótolták, más bevételi forrás híján abból éltek. Sok család tetemes tartozást halmozott fel, ami miatt kénytelenek voltak házaikat áron alul eladni és újra rossz állagú kis házakat vásárolni, ahol egészségtelen körülmények között, zsúfoltan élnek. A családokban több generáció is együtt él, ez nem változott a háborús évek előtti időszakhoz képest.

Az iskolai végzettséget tekintve a jászapáti cigányok iskolázottsága elmaradott az országos viszonylatban. Az 1970-es évek után születettek körében jellemző már a 8. általános iskolai végzettség, de ugyanakkor a funkcionális analfabetizmus is. Többen végeznek a Foglalkoztatási Osztály által szervezett tanfolyamokon, de ezek nem adnak szakképzettséget. Sokan rendelkeznek szakmunkás képesítéssel bolti eladó, szakács és cukrász végzettséggel. Érettségi vizsgát is már többen szereznek, a roma értelmiségi a településen azonban még mindig nagyon kevés.

A rendszerváltás előtt elkezdődött a kiszorulásuk az állandó foglalkoztatásból, elsőként, nagyarányban veszítették el munkájukat és váltak munkanélkülivé. Többségük mára már visszakerülhetett a munka világába. Leginkább gyárakban vagy egyéb fizikai munkát igénylő

helyeken tudtak elhelyezkedni. A munkanélküli romák között nagyon magas az ellátatlanok aránya.

A népszámlálási adatok sokszor nem nyújtanak kellően pontos információt e kisebbség lélekszámának alakulásáról, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát annak. Becslések szerint a település lakosságának kb. 25-30 %-át (kb. 2500 fő) alkotják a roma származásúak. A 2019-es helyhatósági választáson 676 fő jelezte, hogy kéri a roma nemzetiségi névjegyzékbe vételt. A roma lakosság szociális helyzetére nincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség, a megszűnő szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek csökkenésével és megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk meghaladta a nem roma származásúakét. Súlyos problémát rejt az, hogy az aktív munkavállalásra alkalmas romák közül sok munkanélküli.

A roma származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a Munkaügyi Központ számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekszik elősegíteni.

Az Önkormányzat a közfoglalkoztatás maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket. A kisebbségi önkormányzattal, a szociális, egészségügyi intézményekkel együttműködve törekszik a romák életminőségének javítására, a jobb lakhatási körülmények biztosítására, a testi-lelki egészségük megőrzésére, az élethosszig tartó tanulás ösztönzésére.

A város vezetősége feladatának tekinti a roma célcsoport élethelyzetének, társadalmi esélyegyenlőségének javítását, munkaerő-piaci (re)integrációjuk elősegítését.

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2010. október 18-án alakult meg, Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnevezéssel, legutóbbi alakuló ülését a 2019. október 13-i helyhatósági választásokat követően tartotta, ekkor már a jogszabályi lehetőségeknek megfelelően öt fő képviselővel.

Jászapáti Városi Önkormányzat elismeri a Roma Nemzetiségi Önkormányzat autonómiáját, támogatja érdekképviseleti tevékenységét, valamint együttműködik a nemzetiségben élő állampolgárok jogainak érvényesülésében.

Jászapáti Városi Önkormányzat és a Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat a 2019-es helyhatósági választásokat követően is együttműködési megállapodást kötött a jogszabályi követelményeknek megfelelően.

Az Önkormányzat a Jászapáti Polgármesteri Hivatal útján biztosítja a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működésének személyi és tárgyi feltételeit, a nemzetiségekről szóló törvényben meghatározott feladatok ellátására. A feladatokat a jegyző koordinálásával a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Osztálya végzi.

Jászapáti Városi Önkormányzat a Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat részére ingyenes használatba adta a Jászapáti, Kossuth L. út 5. szám alatt található helyiséget, a Cserhaj házat a nemzetiségi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelten. A fogadóórák megtartására ebben az épületben kerül sor. A Nemzetiségi Önkormányzat erre vonatkozó igénye esetén a közcélú rendezvények – közmeghallgatás, lakossági fórum – megtartására alkalmas helyiséget az Önkormányzat a Nemzetiségi Önkormányzat részére ingyenesen biztosítja. A Nemzetiségi Önkormányzat egyéb rendezvényei megtartásához az Önkormányzattól vagy annak intézményeitől, és az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságtól a helyszín biztosítását igényelheti.

Az Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat a város roma nemzetiséghez tartozó lakosságot érintő döntések meghozatala előtt kölcsönösen egyeztetnek, terveiket, elképzeléseiket összehangolják. Ennek elősegítése érdekében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat véleményezi az önkormányzati Képviselő-testület elé kerülő előterjesztéseket.

A roma nemzetiséghez tartozó lakosság életkörülményeinek, esélyegyenlőségének javítására a Roma Nemzetiségi Önkormányzat fogadóórát, közmeghallgatást tart. Az ott elhangzottakat továbbítja az érintetteknek, az eredményekről tájékoztatást nyújt. Ezek koordinálását a Polgármesteri Hivatal jegyzője által kijelölt ügyintéző végzi.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít:

- a)** a nemzetiséget érintően az oktatási-nevelési intézményben meglévő problémák megoldására, melynek során együttműködik a gyermekvédelmi szakemberekkel, részt vesz a jelzőrendszeri értekezleteken,
- b)** a gyermekek rendszeres oktatási-nevelési intézménybe járásának előmozdítására, az igazolatlan hiányzás megelőzésére a szülőket saját hatáskörben figyelmezteti: családlátogatást tesz,
- c)** a hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjában való részvételre személyi (tanulói) javaslatot tesz.
- d)** közreműködnek a bűnmegelőzési stratégia, konfliktuskezelés kidolgozásban, és végrehajtásában, különös tekintettel a gyermek- és a fiatalok bűnelkövetés megelőzésben, melynek során rendszeres kapcsolatot tart:
 - a Rendőrőrsrel
 - a Polgárőrséggel.
- e)** együttműködik a Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testületének bizottságaival.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat gyakorolja egyetértési jogát a helyi közoktatás, kultúra, valamint hagyományápolás kisebbséget érintő kérdéseiben.

Az Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat a munkanélküliség gondjainak enyhítésére szolgáló pályázatokat kölcsönösen figyelemmel kísérik, és pályázatokat nyújtanak be. Ennek érdekében:

- a) az Önkormányzat biztosítja a személyi, tárgyi, technikai feltételeket a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak minden olyan pályázat elkészítéséhez, melyben a pályázató szerv a pályázati kiírásban a roma lakosság anyagi, szociális és egyéb életkörülményeinek javítását célozza meg. Mindezekhez a Polgármesteri Hivatal jegyzője által kijelölt ügyintéző nyújt segítséget.
- b) a Roma Nemzetiségi Önkormányzat egyetért minden olyan pályázaton történő önkormányzati Képviselő-testületi részvétellel, mely a város roma lakosságának anyagi, szociális és egyéb életkörülményeinek javítását célozza meg.
- c) a Jászapati Városi Önkormányzat által szervezendő közmunka, valamint egyéb foglalkoztatási programok indulását megelőzően, és a programok alatt együttműködnek, rendszeres kapcsolatot tartanak a Polgármesteri Hivatal foglalkoztatási menedzserével.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat írásban adatot szolgáltat az Önkormányzatnak az előterjesztések elkészítéséhez különösen az egyes, működési és feladatalapú támogatás felhasználásával megvalósított rendezvények megtartásáról, valamint arról, hogy az miként köthető az egyes támogatási formákhoz.

Az Önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzat ciklusprogramjában foglalt feladatai sikeres megvalósításához, zavartalan működéséhez költségvetési támogatást biztosít, melynek összegét a költségvetési koncepció során egyeztetik.

Az önkormányzat törekedett arra, hogy minél több állami szervvel, intézménnyel, civil szervezettel, roma nemzetiségi önkormányzattal megállapodást kössön.

A roma önkormányzat elnöke részt vesz a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat ülésén, számos más roma önkormányzat meghívásának eleget téve képviseli az önkormányzatot rendezvényeken, egyeztetéseken.

Közérdekű tevékenységük keretében hulladéktárolót, fertőtlenítőcsomagot osztottak a településen élő rászoruló romáknak. Az előző önkormányzati vezetés nagy hangsúlyt fektetett a bűnmegelőzési előadások megtartására.

A céljuk a roma származású lakosság megsegítése. A probléma okait a családi háttérben, a szülők alacsony iskolázottságában, munkanélküliségében jelölik meg. A gyermekeket ösztönözni kell a tanulásra, az iskolában nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a gyengébb képességű és rosszabb magatartású gyermek a jótól vegyen példát. Minden évben nagy számban nyújtanak be pályázatot roma származású tanulók a vármegyei tanulmányi ösztöndíjra. Az ösztöndíjakat tanulmányi eredményeik alapján kaphatják meg, és nagy arányban ez meg is történik.

A roma önkormányzat vezetői között nincsenek nők, ugyanakkor a választási eljárásban nő is jelezte képviselőként történő indulását, illetve felmerült, hogy külsős bizottsági tagként is nő vegyen részt a munkában, rövid ideig nőt alkalmaztak a titkársági feladatok ellátására.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Még mindig kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma, ami nagyban generálja a munkanélküliséget.	Felzárkóztatási fejlesztési programok a „kitörés” elősegítése érdekében.
Alapvető informatikai tudás hiánya (e-ügyintézés)	Képzések, átképzések tudásbővítés céllal.
Zsúfolt lakhatási körülmények, nem megfelelő higiénia, felújításra szorulnak a szegregációs településrészek.	A szegregátumban élők lakhatási körülményeinek javítása. Lakásfelújítás, utak minőségének javítása, megfelelő higiénia kialakítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelme, a gyermekszegénység csökkentése a társadalom közös ügye, éppen ezért Jászapáti is kiemelt fontosságú terület. A probléma hatékony kezelése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A gyermekek mindenek felett való érdekében a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete a speciális szükségletek miatt az átlagosnál sokkal nehezebb.

Jászapáti városában a születések száma kevesebb, mint a halálozások száma, ezért a lakosság évről-évre csökken.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 111	4 355	8466	48,56%	51,44%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			320	3,78%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	761	734	1495	8,99%	8,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	158	133	291	1,87%	1,57%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Jászapáti a Jászság második legnagyobb városa. Jászapáti városban 2022. december 31-én a Települési Szolgáltató Rendszerből lekért adatok alapján az állandó népesség 8466 fő volt. A 4.1. számú táblázat alapján az állandó népesség 21%-a 18 év alatti.

2022. évben **113** gyermek született és **125** fő halálozott el Jászapátin.

A 18 év alatti lakosok száma a városban

É	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
GY	1790 fő	1673 fő	1955 fő	1752 fő	1765 fő	1775 fő	1867 fő	1790 fő	1887
Ö	8964 fő	8932 fő	8570 fő	9027 fő	9003 fő	8646 fő	8560 fő	8308 fő	8466
A	20 %	18,7 %	22,8%	19,4%	19,6%	19,6%	21,8 %	21,5 %	22,2%

É = év; Gy = 18 év alatti lakosság; Ö = összlakosság; A = 18 év alattiak aránya az összlakossághoz képest.

Forrás: Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiójának felülvizsgálata (2023.)

Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiójának adatai alapján (az önkormányzati szám adatokban nem csak az állandó népesség szerepel) a 18 év alatti lakosok száma: **1887** fő, a lakosság **22,2%**-a. 2022. december 31. adatok alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben **259** gyermek részesült. Hátrányos helyzetű a település gyermeklakosságának **3,81** %-a, halmozottan hátrányos helyzetű a gyermekek **9,06** %-a volt.

A település gyermekeket ellátó intézményeiben hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott gyermekek száma (2022. októberi-novemberi adat alapján)

Intézmények	Gyermekek létszáma	Hátrányos helyzetű	Halmozottan hátrányos helyzetű
Horváth Bölcsőde	38	1	4
Őnálló Óvodai Intézmény Jászapáti	349	10	77
Jászapáti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola	518	33	120
Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola	164	7	54
Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium	213	-	3
Szent József Katolikus Elektronikai Technikum, Gimnázium és Kollégium Jászapáti Technikuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma	146	10	49

Forrás: Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiójának felülvizsgálata (2023.)

2022. októberi-novemberi adat alapján:

Az 56 férőhelyes bölcsődében a beíratott gyermekek száma 38 fő. Az intézménybe járó gyermekek közül 1 fő hátrányos helyzetű, 4 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

Az óvoda három tagintézménye 330 férőhelyén 349 gyermeket láttak el, akik közül 10 gyermek hátrányos helyzetű és 77 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű.

Az általános iskolákban összesen 682 gyermek oktatását-nevelését biztosították. Az általános iskolás gyermekek közül 40 fő hátrányos helyzetű, 174 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A tanulók 53,66%-a vette igénybe a napközit/tanulószobát.

A helyi középiskolákban (nappali tagozaton) tanulók száma összesen 359 fő. A középiskolában nemcsak a helyi, hanem a környező települések tanulóinak oktatása is megoldott. A középiskolás diákok közül 10 fő hátrányos, 52 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

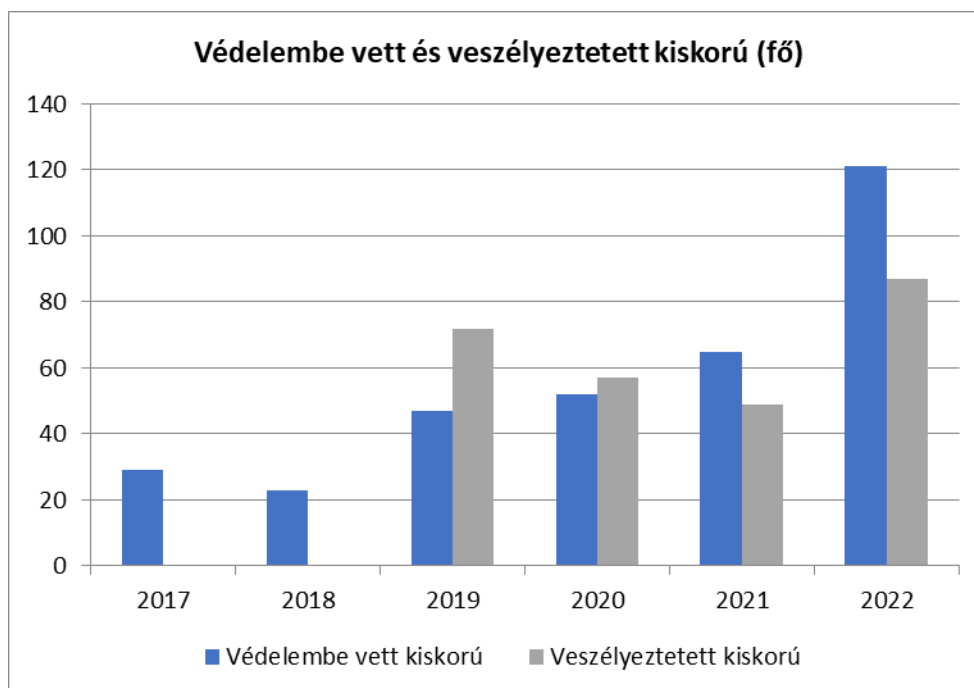
A város gyermeket nevelő családjainak helyzetét mutatja, hogy az óvodás gyermekek 24.9%-a, az általános iskolai tanulóknak pedig a 31.3%-a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű. A középiskolai tanulók esetén a fenti adatokból nem vonhatunk le egyértelmű következtetést, tekintettel arra, hogy más településekről is járnak gyermekek a Jászapáti középiskolákba.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

2022-ben a településen élő 18 éven aluli gyermek közül 121 gyermek volt védelembe véve, a veszélyeztetett gyermekek száma 87 volt. Az előző évhez képest a veszélyeztetett gyermekek száma és a védelembe vétel esetében növekedés figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	29	0
2018	23	0
2019	47	72
2020	52	57
2021	65	49
2022	121	87

Forrás: TeIR, KSH Tstar

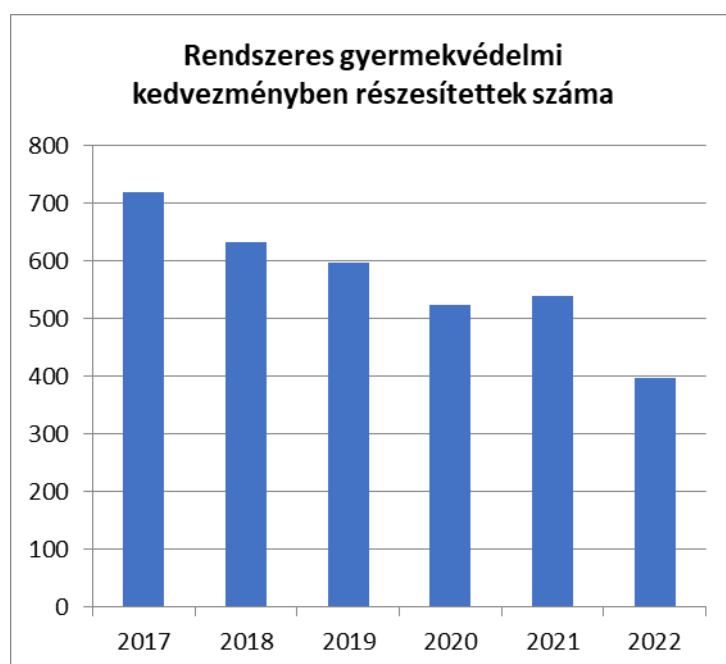

A gyermekek egészségügyi szűrése, gondozása a védőnői hálózaton és a gyermekorvosi ellátáson keresztül biztosított a városban

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	719
2018	634
2019	597
2020	525
2021	540
2022	397

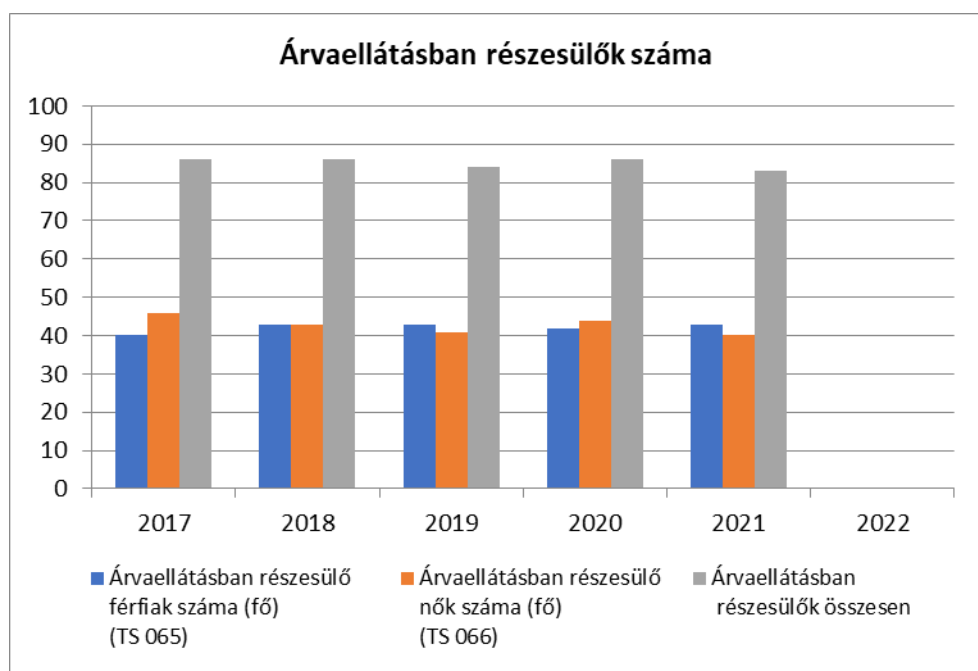
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	40	46	86
2018	43	43	86
2019	43	41	84
2020	42	44	86
2021	43	40	83
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b)-c):

2022. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma összesen 259 fő. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, pénzbeli támogatás formájában 2022. augusztusában 535 gyermek, novemberében pedig 258 gyermek részesült. A jogosultak összesen 5.127.000,-Ft támogatásban részesültek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2022-ben (évi átlagot figyelembe véve) 397 gyermeket részesítettek, ami azt jelenti, hogy a gyermekek 21%-a részesült ebben az ellátásban. Tekintettel arra, hogy az ellátás jövedelemkorláthoz kötött - a megélhetési nehézségekkel küzdő

családok gyermekei részesülhetnek ebben a kedvezményben - az adatból visszacsatolást kapunk a város lakosságának jövedelmi helyzetére vonatkozóan is.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rászoruló családok gyermekei részére a helyi önkormányzat kedvezményt biztosít az iskolai étkeztetés díjából. Ezt bővebben a 4.3 fejezet h) pontjában részletezzük.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A TEIR rendszerben nem található adat arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek él.

f.) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A TEIR rendszerben nem található adat arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az, hogy egy család hogyan él, a család értékrendszerétől és életvitelétől függ, ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a lakóhelyük a város mely részén van. Összességében elmondhatjuk, hogy a város szegregátumain élők nincsenek rosszabb helyzetben, mint a városban lakók. Ahol erre van igény, a legszerényebb körülmények között élő család is rendezetten, tiszta környezetben él, és csekély jövedelem mellett is biztosítani tudják a gyermekek megfelelő ellátását, egészséges értelmi-, érzelmi fejlődését. A város minden gyermeknek egyenlő esélyeket biztosít, függetlenül a lakókörnyezettől, családi háttértől.

A szakemberek tapasztalatai szerint azok a roma családok, akiknek az erkölcsi normái a társadalom erkölcsi normáival megegyeznek, nincsenek hátrányos helyzetben a városban. Az óvodában, iskolában társaik elfogadják ezeknek a családoknak a gyermekeit, a gyermekek a közösségi programokon részt vesznek. A tanulók tanulmányi előmenetelét különböző ösztöndíjakkal segítik, akár mentori megsegítéssel is, ehhez az iskola, a polgármesteri hivatal teljes mértékben hozzájárul. A szülők együttműködnek az intézményekkel, kötelezettségeiknek eleget tesznek, magatartásukkal, életmódjukkal jó példát mutatnak, így elősegítik a gyermekek megfelelő értelmi fejlődését.

A társadalom perifériájára szorult - általában alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli - szülők többsége nem fogadja el a társadalom erkölcsi normáit, gyakran sértik meg a törvényeket. Ezeknek a szülőknek a gyermekeikkel szemben sincs kötelességtudatuk, így ezek a gyermekek gyakran válnak veszélyeztetetté.

Ez a veszélyeztetettség már legtöbbször a fogantatástól kezdve fennáll, ha labilis kapcsolatból, egy nem tervezett terhességből születik a gyermek, sokszor maguk a szülők is veszélyeztetettek voltak gyermekkorukban, így szülői minta sincs. A gyermek mind fizikailag, mind érzelmileg nélkülöz, biztonságérzet hiányában gyakran frusztráltak lesznek. A szülő magatartása a gyermekre is kihat, ezért van sok agresszív, deviáns gyermek ezekben a családokban. A nem megfelelő családi háttér, a rendszertelen óvodába, iskolába járás következményeként a gyermek szocializációja elmarad a társaiétól, ezért az iskolai közösségbe való beilleszkedése is akadályokba ütközik. Ha a szülő együttműködő az intézménnyel, a kisebb gyermekek esetében még egy szoros pedagógus - szülő kapcsolat elősegíti a rendszeres iskolába járást, a felső tagozatos fiatalokat azonban a szülő már

szinten egyáltalán nem tudja kontrollálni, befolyásolni. Az azonos hátrányos családi háttérrel induló gyermekek egymásra találnak, egymást erősítik, és gyakran negatív irányban. A sikerélmény megszerzése gyakran törvénysértésbe kerül. Az iskolából sokszor hiányoznak, ha pedig ott vannak, agresszív magatartásukkal szeretnének kitérni társaik közül, ezért követnek el bűncselekményeket, s létesítenek felelőtlenül testi kapcsolatot.

Ez a nagyon leegyszerűsített levezetés, természetesen nemcsak a roma származású gyermekekre vonatkozik, de városunkban, ez a jelenség nyilvánvalóan legfőképp rájuk jellemző. A változást csak ők tudják megkezdeni azzal, hogy változtatni akarnak az életükön, a segítséget pedig minden téren megkapják.

Az intézmények különös figyelemmel fordulnak feléjük, és nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a gyermekek beilleszkedjenek a közösségbe, és ott szabálykövető magatartással viselkedjenek.

Az *óvodában* a gyermekek számára különösen fontos a szocializáció. A gyermekek 3 éves korban történő beíratását az óvodába törvény adta kötelezettsége a szülőnek.

Fontos szempont a gyermekek személyiségének helyes irányba történő fejlesztése, amit az intézmény érdekes, változatos tevékenységekkel, szeretetteljes, következetes nevelési módszerekkel segít. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációs pályázat támogatásával óvodai rendezvényekre, kirándulásokra is eljutnak.

Az *általános iskola* is különös figyelemmel fordít a roma származású gyermekekre, pl.: egész napos iskola, fogadó órák biztosítása, családlátogatás, szülői értekezlet, korrepetálások, egyéni fejlesztések, differenciált óravezetés, korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával, szabadidős tevékenységek szervezésével, kiemelkedő tanulók jutalmazásával, fejlesztő tevékenységgel.

Az iskolák különböző programokkal, pályázatokkal segíti az integrációt:

- Útravaló program, esélyegyenlőségi terv melynek célja a SNI és BTMN tanulók felzárkóztatása
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Iskolai rendezvények melyek közösségépítő jellegűek
- Szoros kapcsolattartás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal

A *Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat* nagy hangsúlyt fektet az iskolában felmerülő problémákra és azok megoldásaira. Napi kapcsolatot alakítottak ki az intézményvezetőkkel, tanárokkal és a szülőkkel. Javaslatokat nyújtanak a problémák megoldására, a pályázatokat figyelemmel követik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)
- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)
- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;
- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;
- f) gyermekvédelem;
- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);
- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott)

A védőnői szolgáltatás a szolnoki Hetényi Géza Kórház keretén belül működik. Az egészségügyi alapellátás részeként végzi tevékenységét, feladataik és ellátottjaik köre:

- a várandós anyák,
- a 0-6 éves korú gyermekek és családjaik preventív egészségügyi ellátása, gondozása
- az óvodában a védőnői feladatok végzése,
- az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása.

Alaptevékenységünk az egészség megőrzésére irányuló prevenció, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A védőnők általában 350-400 gondozottat látnak el, 100-120 családban gondozzák 0-6 éves korig a gyermekeket, továbbá ők látják el a várandós kismamákat, valamint az óvodás és az általános iskoláskorú gyermekeket is. A középiskolában és a katolikus általános iskolában, 1 főállású védőnő dolgozik.

A hátrányos és veszélyeztetett, valamint fogyatékkal élőket a védőnők kiemelten gondozzák, a város szegregátumaiban élőket heti rendszerességgel látogatják.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

1997. óta dolgozik egy gyermekorvos Jászapátn, valamint 2017-től egy vegyes körzet is működik. A gyermekorvos 16 éves korig látja el a gyermekeket napi 4 órában, így az oltás, szűrővizsgálatok helyben megoldottak. A középiskolában heti 4 órában biztosított az iskolaorvosi ellátás. Iskolaorvosi rendelő az orvosi rendelőben és a középiskolában két épületegységben is van. A gyermekorvos munkája során a legnagyobb problémát az iskolai hiányzás jelenti. A szülő sokszor tehetetlen, vagy nem tartja fontosnak, hogy a gyermek rendszeresen járjon iskolába. A középiskolában sajnos tapasztalható a túlzott energiatartalék fogyasztás, ennek következtében kiugró vérnyomás, szapora pulzus, hányinger rosszullét miatt kerülnek az orvoshoz. Az iskolai alkoholfogyasztás is előfordul. Kábítószerrel és anabolikus szerhasználatról csak indirekt információval rendelkezik a gyermekorvos.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A legnagyobb probléma a kisgyermeknél a beszédhiba, ez kb. a gyermekek 30%-át érinti. A településen elérhető logopédiai megsegítés, de a probléma gyakorisága miatt több logopédus szakemberre lenne szükség. Az ortopédiai elváltozások a sok ülés következményeként alakulnak ki a gyermekeknél, nagyon sok a lúdtalpas, gerincferdüléses gyermek, a mellkasdeformitás is jellemző. Mindezek következtében a gyermekek kb. 50%-ának kellene gyógytornára járnia, de a szülők nem igazán veszik igénybe ezt az ellátást. A nem mászó, vagy koraszülött kisgyermeknek is szükségük lenne a speciális testmozgásra. A bébikomplex, a bébihordozó gyakori használata miatt a csecsemő nem tanul meg mászni, ami később a beszédére, olvasásra, írásra is kihat (dyslexia, dysgráfia stb.). Pszichológushoz a gyerekek 5%-a jut el, indokolt esetekben helyben is igénybe vehető a segítség, de jellemzően csak olyan szülő viszi el a gyermekét, aki elismeri a lelki megsegítés fontosságát. Kora fejlesztésre évente kb. 10 gyerek jár 0-3 éves korig. Szemészetre a kiszúrtek nagy százaléka nem jut el és a szemüveget az ára miatt sokan nem vásárolják meg.

Asztma, allergia /bőr és étel/ a családok nagy részénél, ezen belül a gyermekek nagy százalékánál előfordul, ami főleg az egészségtelen táplálkozásra, és az ártalmas környezeti hatásokra vezethető vissza. Szintén a stressznek és a nem megfelelő táplálkozásnak tudható be a refluxos gyerekek számának emelkedése. Komoly figyelmeztető jel, hogy a gyerekek 1/3-a túlsúlyos.

Jászapatin van mozgás és értelmi fogyatékos születt gyermek, több vak és gyengén látó, az enyhe és a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek száma az utóbbi években nőtt. Inzulinos kezelésben részesül gyermek, laktóz és glutén érzékenyek száma is növekszik a településen.

d)- e):

A gyermekjóléti alapellátásokkal kapcsolatban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) rendelkezik.

A Gyvt. 38. §-a értelmében:

„(1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.”

A gyermekek védelmét szolgálják a gyermekjóléti alapellátások:

- Természetbeni ellátás
(rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény)
- Személyes gondoskodást nyújtó ellátások
A gyermekek családban történő nevelkedését segíti elő, továbbá megelőzi, illetve megszünteti a kialakult veszélyeztetettséget, a családban keletkezett problémákat.
 - **Gyermekjóléti szolgáltatás**
Gyermekjóléti szolgálat (különböző intézményi keretek között).
 - **Gyermekek napközbeni ellátása**
Bölcsőde, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás.
 - **Gyermekek átmeneti gondozása**
Helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

A szakemberek tapasztalatai szerint a gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai Jászapátin is az alábbiak:

- a család anyagi problémái (munkanélküliség vagy nehéz megélhetési körülmények, hitelcsapda),
- a szülők nem megfelelő életvitele (elhanyagolás, szenvedélybetegségek),
- a családi kapcsolatok nehézségei (a szülők közötti kapcsolat megromlása, válás),
- deviáns magatartásformák.

Gyermekjóléti szolgáltatás

Jászapátin a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a *Jászapáti Család és Gyermekjóléti Központja* látja el. A gyermekjóléti szolgálat egyik kiemelt fontosságú feladata a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, melynek tagjai:

- Védőnői Szolgálat,
- Bölcsőde,
- Önálló Óvodai Intézmény,
- Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola
- Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
- Jászberényi Rendőrkapitányság Jászapáti Rendőrőrs,
- Házi orvosok,
- Pártfogó Felügyelő,
- Civil Szervezetek,
- Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A jelzőrendszer a gyermekvédelemben meghatározó, preventív szerepet tölt be, mert a gyermekek veszélyeztetettségének észlelésével és jelzésével kapcsolatban betöltött funkciója miatt megelőzhető a komolyabb probléma kialakulása. A jelzőrendszer működésének minősége emiatt a gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát is jelentősen befolyásolja.

A gyermekjóléti szolgálat bizonyos tevékenységeivel közösségformáló hatást is gyakorol: több alkalommal szerveztek játszóházat a gyermekeknek. Gyermeket érintően ruha adományt biztosítottak, közreműködnek az élelmiszer-csomag osztásában, ami a 0-3 éves korú hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek részére történik.

A gyermekek napközbeni ellátása

A dolgozó szülők és a családon belül veszélyeztetett 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátására hivatott a város bölcsődéje, az intézmény 2011. május 1-től a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretein belül működik. A gondozónők nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy jó kapcsolatot alakítsanak ki a szülőkkel. A cél az, hogy a családdal összhangban gondozzák, neveljék a kisgyermeket a kicsik kiegyensúlyozott és harmonikus fejlődése érdekében. A bölcsődébe járó gyermekek óvodás korokra megfelelő önállósággal, gazdag ismeretekkel rendelkeznek, fejlődnek a társas kapcsolataik és szociális képességeik. Mindezt a gondozónők meleg, szeretetteljes odafigyeléssel, a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve érik el.

A gyermek fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének veszélyeztetettsége fennállása esetén, annak enyhítése, illetve megszüntetése céljából gyermekvédelmi gondoskodás keretében a

bölcsőde igénybevétele elrendelhető. A gyermekekről a megadott szempontok szerint adminisztrációt vezetnek, amely tükrözi a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését. Az óvónőkkel, a védőnőkkel és a családsegítő munkatársaival a bölcsőde folyamatosan tartja a kapcsolatot, annak érdekében, hogy a rászoruló gyermekek problémáit minél előbb megoldják. A veszélyeztetett gyermekek számára a bölcsődei elhelyezés lehetővé teszi, hogy továbbra is családban nevelkedhessenek, mert ott biztosított számukra napközben a szakszerű gondozás és nevelés.

A három évesnél idősebb gyermekek napközbeni ellátása az óvodában, vagy az iskolai napköziben biztosítható.

A gyermekek átmeneti gondozása nem megoldott a településen, mert helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona nem működik helyben.

f) gyermekvédelem;

Jászberényi Rendőrkapitányság Jászapáti Rendőrőrs

Drog-prevenációs tanácsadás

2017. januárban és szeptemberben minden iskola, így mindkét jászapáti általános iskola részére is e-mailben megküldésre került a Jászberényi Rendőrkapitányság drog-prevenációs tanácsadójának telefonos ügyelei és fogadóórájának időpontjai. Ezzel együtt tájékoztató került megküldésre a megelőzés területén tartott előadások típusairól, továbbá annak lehetőségéről, hogy bármikor kérhető ezekből előadás vagy bármi más témakörben forduljanak az intézményvezetők a bűnmegelőzési előadóhoz.

A kábítószerrel kapcsolatos eljárás során a rendőrségnek tisztázni kell, hogy milyen jellegű anyaggal valósult meg a cselekmény, hiszen a Büntető Törvénykönyvben meghatározott kábítószerrel való visszaélés tényállást kizárólag azokra az anyagokra lehet megvalósítani, amit a jogalkotó kábítószernek minősített. Ezek mellett azonban nagy számban előfordulnak az ún. desinger drogok, amelyekre nem a visszaélés kábítószerrel tényállás vonatkozik. Ezek a drogok a fiatalok körében igen elterjedtek.

Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Jelentős eredményként mutatkozik a 2017-ben megalakult Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, melynek mind a 18 jászsági település tagja.

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység értékelése

A szolgálatot ellátó rendőrök az iskolalátogatási időben heti rendszerességgel ellenőrizték a közterületeket. Cél a csellengő általános iskolások intézményekbe való visszavitele a 22/202. (XII.21.) ORFK utasítás szabályai szerint.

A kiskorú eltűnésének vizsgálatának tapasztalatai

Kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény esetén a rendőrkapitányság nyomozáseredményességi mutatója 2018-ban és 2019-ben is 100%-os volt, tehát az összes eljárás eredményesen zárult.

Az Iskola Rendőre Program értékelése

A baleset-megelőzési munkának fontos része az „Iskola Rendőre” program. Megvalósult a program célja, mely szerint lehetőleg minden általános iskolának legyen egy iskolarendőre, aki közvetlen kapcsolatban van az iskola vezetésével és a diákokkal. A tanítás megkezdése előtt az iskolarendőrök az általuk felügyelt iskolák vezetőit tájékoztatták az „Iskola Rendőre” program folytatásáról, valamint arról, hogy a szülői munkaközösség bevonásával lehetőség nyílik a baleset-megelőzés hatékonyabbá tételére. Fogadóóra megtartására is lehetőséget kaptak.

A tanév megkezdése előtt és a tanév folyamán az intézmények környékén visszatérően helyszínbejárást végeztek és végeznek közlekedésbiztonsági, közrendvédelmi, valamint bűnügyi szempontból. Az „Iskola Rendőre” program helyi koordinátora a Jászberényi Rendőrkapitányság baleset-megelőzési előadója.

Jászapáti az iskolákban egy fő iskolarendőr látja el szolgálatát, aki havonta több alkalommal megfordul az iskolában, kapcsolatot tart fenn az intézmény vezetőjével, vele konzultációt folytat.

A bűnmegelőzési tanácsadó tevékenységének rövid jellemzése

Egy fő Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó végzi tevékenységét a Jászberényi Rendőrkapitányságon a Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Klapka György Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, valamint a *Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium és a Jászberényi Szent József Katolikus Elektronikai Technikum, Gimnázium és Kollégium Jászapáti tagintézményeként* intézményekben.

A gyermekek és a családok krízishelyzetben bizalommal fordulhatnak helyben a gyermekjóléti szolgálathoz, de a jelzőrendszer bármely tagja segítségükre lehet. Ha helyben nem sikerül megoldani a problémát, tájékoztatást adnak az igénybe vehető további szolgáltatásokról, melyek eléréséhez segítséget nyújtanak.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen élő gyermekeknek az *általános iskolában* számos lehetőségük van arra, hogy a tanórák után a szabadidejüket hasznosan és tartalmasan töltsék el. Az általános iskolában a tanulók szabadidős tevékenységének segítésére diákönkormányzat működik.

- Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az

iskolában évente rendszeresen szerveznek. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítik.

- Erdei iskolák, táborozások az iskola falain kívül szervezett, több napos programok, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások.
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.
- Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

Az erdei iskolai foglalkozásokon, a táborozásokon, az iskolán kívüli és a szabadidős foglalkozásokon való részvétel – tekintettel arra, hogy az költségekkel jár – önkéntes. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekszenek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

A védőnők rendszeresen szerveznek egészségnapot, melyet az iskolában, óvodában is megtartanak.

Az iskola keretein kívül testmozgásra a városi labdarúgó csapat edzései, a tánccsoportok oktatásai, a városban található edzőterem, illetve a szellemi sport szerelmeseinek Jászapáti Város Sakkcsapata újult lehetőséget.

A település célul tűzte ki az István király úti városközponti értékes épületek megőrzését, a homlokzati elemek, ornamentikák visszahelyezését és így a század-eleji településkép, hangulat visszaállítását. E gondolat mellett az elmúlt években felújításra került a helyi gimnázium épülete, a Vágó Pál múzeum és a Horváth-ház. E folyamat következő lépése volt Perlaky-ház felújítása és funkcióval való megtöltése. Az épület évek óta üresen állt, eladó volt. A fenti célok megvalósítása érdekében az Önkormányzat megvásárolta. A felújítás eredményeképpen az épületben közösségi funkciók kapnak helyet. A településen működő kézműves köröknek lehetősége nyílik a foglalkozásaik megtartására. A két foglalkoztató egyikében hímző, csipkeverő és varró műhely, a másikban fafaragó és modellező műhely kerül kialakításra. Napközben a település diákjai számára lesz lehetőség a fenti kézműves tevékenységek, gyakorlására, elsajátítására, ezen keresztül a jász motívumok, formavilág, néprajzi elemek, szülőhelyük gyökereinek megismerésére. Az épület rizalitjában lévő helyiségben kerül kialakításra egy kiállítótér, ahol a foglalkoztatóban zajló kézműves szakkörökön készült alkotások kerülnek bemutatásra, de helyet kap itt a település múltját bemutató építészeti, néprajzi kiállítás is. A hímzésnek, varrásnak helyet biztosító foglalkoztató összenyitható ezzel a kiállító teremmel. Az így megnövelt helyiség lehetőséget ad előadások megtartására, dia-, illetve filmvetítések lebonyolítására, nagyobb kiállítások rendezésére.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei) ingyenes tankönyv

Gyermekétkeztetésre városunkban a bölcsődében, az óvodában és az iskolában kerülhet sor. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkeztetésért állapítható meg térítési díj. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díját a Képviselő-testület állapítja meg.

A bölcsődében, az óvodában és az általános iskola 1-8. évfolyamán ingyenesen étkeztethető az a gyermek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították, 50 %-os kedvezményre volt jogosult: az a gyermek, ahol a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, vagy tartósan beteg gyermek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 21/B. § (1) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A gyermekétkeztetés kedvezmény szerinti megoszlása

Intézmény:	Bölcsőde			Óvoda			Iskola		
	0%	50%	100%	0%	50%	100%	0%	50%	100%
2010	21 fő	1 fő	8 fő	68 fő	22 fő	210 fő	56 fő	29 fő	321 fő
2011	20 fő	1,5 fő	7 fő	66 fő	17 fő	210 fő	57 fő	28 fő	350 fő
2012	20 fő	1,3 fő	7,5 fő	48 fő	16 fő	152 fő	48 fő	22 fő	292 fő
2013	21 fő	-	7 fő	49 fő	19 fő	155 fő	49 fő	20 fő	221 fő
2014	23 fő	1 fő	10 fő	55 fő	14 fő	141 fő	65 fő	24 fő	203 fő
2015	19 fő	2 fő	14 fő	44 fő	7 fő	155 fő	74 fő	35 fő	218 fő
2016	8 fő	0	27 fő	13 fő	0	191 fő	73 fő	51 fő	228 fő
2017	8 fő	0	32 fő	11 fő	0	226 fő	77 fő	50 fő	197 fő
2018	5 fő	0 fő	43 fő	11 fő	0 fő	276 fő	0 fő	177 fő	277 fő
2019	5 fő	0 fő	38 fő	2 fő	0 fő	314 fő	94 fő	82 fő	278 fő
2020	5 fő	0 fő	36 fő	5 fő	0 fő	321 fő	131 fő	72 fő	209 fő
2021	7 fő	0 fő	33 fő	4 fő	0 fő	328 fő	233 fő	165 fő	149 fő
2022	5 fő	0 fő	27 fő	4 fő	0 fő	223 fő	77 fő	99 fő	135 fő

Forrás: Jászapáti Város Gyermekvédelmi Feladatok értékelése (2023)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján, 2016. január 01. napjától kezdődő hatállyal a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére **a déli meleg**

főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek, és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére **ingyenesen biztosítja**.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az e körbe nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az ingyenes tankönyvellátás 5–9. évfolyamokra történő együtemű kiterjesztéséhez szükséges pénzügyi forrás biztosításáról szóló 1265/2017. (V. 29.) Kormány határozat, a térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10-16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről szóló 1092/2019. (III. 8.) Kormány határozat, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 46. § (5) bekezdése alapján az általános iskolás korú tanulók, továbbá középiskolában tanulók (0-12. évfolyam, valamint az első szakképesítés megszerzése során a 13-16. szakképzési évfolyam) ingyen tankönyvben részesülnek, így Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részükre tankönyvtámogatást nem biztosít.

Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testülete tankönyvtámogatást és tanulmányi ösztöndíjat nyújt évi két alkalommal a Jászapáti város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, államilag elismert felsőoktatási intézményben, hallgatói jogviszony keretében, nappali munkarendben államilag finanszírozott vagy – amennyiben az adott szakon államilag finanszírozott képzés nem indul – költségtérítéses képzésben tanulmányait folytatók részére. A tankönyvtámogatás összege: 5.000,- Ft/fő/félév. 2023-ban az Oktatási és Társadalmi Bizottság döntése alapján első félévben 31 fő, második félévben 39 fő részesült tankönyvtámogatásban. A tanulmányi ösztöndíj mértéke 10.000,-Ft/fő/hó, amely maximum öt tanulmányi hónapra adható. 2023-ban az Oktatási és Társadalmi Bizottság döntése alapján első félévben 24 fő, második félévben 24 fő részesült tanulmányi ösztöndíjban.

A tankönyvtámogatáson és a tanulmányi ösztöndíjon kívül, a hátrányos helyzetű szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjjal támogatja a Jászapáti Városi Önkormányzat.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

k) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

l.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

j)-l.)

Összességében megállapíthatjuk, hogy a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a településen elérhető szolgáltatásokhoz hozzáférnek. A különböző szolgáltatásokról, igényelhető segítségéről a nevelési-oktatási intézmények munkatársai, valamint a gyermekvédelemmel kapcsolatos munkát ellátó szakemberek is tájékoztatják a szülőket.

A fogyatékkal élő gyermekeknek és családjaiknak nehézséget jelent, hogy a fejlesztés helyben nem megoldott. Amennyiben a gyermek integráltan nem oktatható, Jászberényben van lehetőség speciális óvodai, iskolai ellátást igénybe venni, ez azonban anyagilag megterhelő a családok számára, így csak kevés szülő tudja finanszírozni. A fejlesztő pedagógus, gyógytornász ritkábban tud kijárni Jászapátiba, így a szükséges fejlesztésből is kevesebbet kap a rászoruló.

Pszichológus és gyógytornász folyamatos segítsége feltétlenül szükséges lenne a településen, több logopédus kellene és egy dietetikus tanácsai is a lakosság hasznára válna. A szakemberek segítségéhez egy nagyvárosban sokkal könnyebb hozzájutni, ezen túl ezeket a szolgáltatásokat az idő és a pénzhiány is akadályozza.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A bölcsődei férőhelyek száma 30 főről 56 főre emelkedett, tekintettel arra, hogy 2013. évben elkészült a Horváth Bölcsőde. Az új intézményben több 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátására van lehetőség. Az intézmény munkáját, a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretein belül végzi. A fejlesztés eredményeképpen létrejövő épületben a lakossági igényeket minden téren kielégítő intézmény üzemel.

Horváth Bölcsőde

Önálló Óvodai Intézmény Jászapáti (5130 Jászapáti, Fő tér 2.)

Az óvoda jelenleg három tagóvodával működik:

- Csiga-biga óvoda
- Margaréta óvoda
- Szivárvány óvoda

Az intézmény önállóan működő és gazdálkodó szerv, fenntartója a települési önkormányzat. Az óvodai gyermekcsoport száma 12; óvodapedagógusok létszáma 25 fő, gyógypedagógusok létszáma 2 fő, dajkák létszáma 12 fő, pedagógiai asszisztens 5 fő, karbantartó 1 fő, kisegítő személyzet 3 fő.

Az óvoda programjának alapelve:

- gyermekközpontúság
- bizalom
- a bátorító pedagógia elveinek alkalmazása
- komplexitás
- élményközpontúság
- saját élményű tanulás

Gyermekképük kialakításánál abból indulnak ki, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Gyermekképük: a gyermekek nevelésében annak elősegítése, hogy egészségesek kiegyensúlyozottak legyenek. Érzelmi gazdagságuk nyilvánuljon meg a tárgyi és a természeti környezet szépségeinek rácsodálkozásában fedezzék fel a szépet környezetükben, a viselkedésben, az egymáshoz való kapcsolatokban. Játsszanak, mozogjanak önfeledten, bízzanak képességeikben, legyenek jó értelemben vett: kételkedő, kutató, alkotó gyermekek, akik igénylik a művészetekkel

való „találkozást”. Ennek érdekében olyan magas színvonalú szeretetteljes nevelést biztosít az óvoda minden dolgozója, amely befogadó, gyermekközpontú, lehetővé teszi minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan biztosítja a meglévő hátrányok csökkentését. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A fejlettség megállapításához a korábbiakhoz hasonlóan segítséget kérhet az óvoda a J-N-SZ Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattól. Azoknál a nagycsoportos gyermekeknél, akiknél szükséges a nevelési év elején preventív célú részképességszűrő, valamint iskolai életmódra való alkalmassági vizsgálatot végeznek. A tanköteles korú gyermekek év eleji logopédiai szűrését, fejlesztését az óvoda logopédusa végzi. Az SNI gyermekek ellátását gyógypedagógusok végzik.

Az intézmény térítésmentes speciális szolgáltatásokat is kínál a gyermekeknek:

- Logopédia: 2004. szeptembere óta 1 fő logopédust alkalmazunk az arra rászoruló gyermekek részére.
- Gyermektánc, népi játékok: heti egy alkalommal
- Kismesterek, varázskézek: heti egy alkalommal
- Drámajátékok: heti 1 alkalommal
- Játékos gyermektorna: hetente 1 alkalommal
- Mozgáskotta fejlesztő foglalkozás: heti egy alkalommal
- Vallásoktatás: szülői igény szerint: heti egy alkalommal

Margaréta óvoda

Csiga-biga óvoda

Szivárvány óvoda

Jászapáti város lakosságának becslések szerint kb. 25-30%-át alkotják a roma származású emberek. Az általános iskolás tanuló körében ez az arány sokkal magasabb. Az utóbbi években egyre növekszik azoknak a tanulóknak a száma, akiket nem a településen taníttatnak, hanem más alapfokú oktatást ellátó intézménybe íratnak be. Jászapátiban az alapfokú oktatási-, nevelési feladatokat két intézmény látja el: a Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Szent Imre Katolikus Általános Iskola.

A Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola - Klebersberg Intézményfenntartó Központ

A tanulócsoportok elhelyezése 3 épületben történik:

Cím	Köznnyelvi megnevezés
1. István Király út 12.	(Tornyos Iskola)
2. Hősök tere 7.	(Új Iskola)
3. dr. Szlovencsák u. 17.	(48-as Iskola)

Tornyos Iskola: múlt században épült, többszöri átalakítás és felújítás után megfelelő környezetet nyújt az oktató-nevelő munka számára.

Kórház Iskola a Petőfi u. 22. szám alatt megszűnt: múlt századi, állapota leromlott. A korábbi járásbíróóság felújított műemléki épületébe költözött 2023. szeptemberétől a Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az iskolát fenntartó Jászberényi Tankerületi Központ a járásbíróóság épületének felújításához az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program támogatását kapták. A magyar állam és az Európai Unió társfinanszírozásában megvalósuló projekt célja a minőségi oktatás feltételeinek megteremtése. Korszerűsítették a 150 férőhelyes intézmény infrastruktúráját, informatikai, pedagógiai fejlesztő eszközöket szereztek be. Az épületben hat általános tanterem, egy természettudományos szaktanterem, két informatikaterem, négy csoportszoba, tornaszoba, sportudvar, játszóudvar létesült.

48-as Iskola: a múlt században épült, a 1977-től iskolaépületnek átalakított nevelési-oktatási intézmény.

Az iskola épületei 1 km-es körön belül helyezkednek el. Tárgyi felszereltségük, infrastruktúrájuk megfelelő.

Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulóinak létszáma 2022-es adatok alapján 518 fő volt. A Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjából 33 fő hátrányos helyzetű 120 fő halmozottan hátrányos helyzetű volt. Az iskola körzetében élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért az intézmény nevelő és oktató munkájuk is ehhez igazodik: a tanórán és a tanórán kívül megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Szent Imre Katolikus Általános Iskola

A 2012/2013-as tanévben kezdte meg működését a településen az Egri Főegyházmegye fenntartásában. 2022-es adatok alapján tanévben a Szent Imre Katolikus Általános Iskola 164 diákjából 7 fő hátrányos helyzetű, 54 fő halmozottan hátrányos helyzetű volt. Az iskolában működő szakkörök sokszínűek: társastánc, színjátszás, énekkar, informatika, foci, kézművesség, idegen nyelv. Az osztályok havonta szerveznek osztályprogramokat, sportdélutánt, vetélkedőket és iskolai szinten emlékeznek meg a hitbéli ünnepekről.

A Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium a középfokú oktatás helyszíne. A 2022-es adatok alapján az iskola diákjainak száma 213 fő volt. Hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan

hátrányos tanuló 3 fő volt. Napközi és tanulószoba 2022. évben nem működött az intézményben. Folyamatos korrepetálást heti 1 órában a gimnáziumban fizika, matematika és kémia tantárgyakból biztosítanak. Tanévenként legalább 2 szülői értekezlet kerül megtartásra, továbbá a tanárok fogadóórák keretein belül vagy előzetes időpont egyeztetést követően is fogadják a szülőket. Az egyéni fenntartású katolikus iskolánk nevelési tervébe tartozik az esélyegyenlőség megteremtése.

Szent József Katolikus Elektronikai Technikum, Gimnázium és Kollégium Jászapáti Technikuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma a szakképző iskolai képzés 2021. szeptember 1-jétől a Jászberényi Szent József Katolikus Elektronikai Technikum, Gimnázium és Kollégium Jászapáti tagintézményeként működik. A 2022-es adatok alapján az iskola diákjainak száma 146 fő volt, közülük hátrányos helyzetű 10 fő, halmozottan hátrányos 49 fő volt. A szakképzésben résztvevő tanulók száma sajnos évről évre csökken, de csökken a szakképzést befejezők, szakmai végzettséget szerzők száma is a lemorzsolódás miatt. A szakmai képzés feltételei biztosítottak, kereskedelem, vendéglátás, mezőgazdasági, építőipari, fa- és bútorigipari szakmákban széles kínálattal állnak a tanulók rendelkezésére. Az iskolában működő munkaközösségek és diákönkormányzat, sportegyesület rendszeresen szervezi a már hagyományos sportnapokat, diáknapokat, ahol a tanulók igyekeznek bekapcsolódni a szervezésbe és részvételbe.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása
Nagyon magas az iskolai hiányzás, nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompenciák hiánya).	A rászoruló családok információval történő ellátása, a szülők bevonása a segítő ismeretek elsajátításában, kompetenciafejlesztés.
A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről.	A szülők bevonása, fokozottabb családsegítés.
Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül.	Iskolán kívüli tevékenységek szervezése melyekkel a szabadidejüket hasznosan töltik el a gyermekek.
Megjelent a dizajner drog fogyasztás.	Dizajner drog fogyasztás megelőzése, prevenció, kínálat csökkentés.
Kevés a fejlesztő pedagógus.	Logopédus, gyógytornász, pszichológus alkalmazása a nevelési-, oktatási intézményekben.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	6,41	8,53	7,47%
2018	5,72	8,81	7,27%
2019	5,45	9,63	7,54%
2020	5,45	10,39	7,92%
2021	4,63	9,32	6,98%
2022	5,79	7,46	6,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

a)-d):

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és a férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- az 50 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya
- a gyesen lévő, illetve kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51,44 %-a nő (4355 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves, tehát aktív korú (2493 fő);

Jászapátin a közszférában – közoktatás és felsőoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – és a kereskedelemben lényegesen magasabb a nők aránya, becslések szerint mintegy 70-80%, mint a férfiaké.

A közfoglalkoztatásban sok nőt tud a város foglalkoztatni. Elsősorban a közterületek és az önkormányzathoz tartozó intézmények takarításánál vannak a női közfoglalkoztatottak segítségünkre. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei szinte csak a közmunkaprogram keretein belül lehetségesek. A nyolc osztály hiányában, a környékbeli gyárakban sem alkalmazzák ezeket a munkavállalókat. Terveink között szerepel egy felzárkóztató képzés megszervezése, hogy legalább a nyolc általánossal rendelkezzenek.

A nyilvántartott álláskereső 60,78%-át az alacsony iskolai végzettségűek (8 általánosnál alacsonyabb végzettség vagy 8 általános végzettség) teszik ki. Az alacsony iskolai végzettségűek esetében általánosságban elmondható, hogy rosszak az elhelyezkedési lehetőségei.

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség) nem releváns.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők munkába való visszatérését segíti a város bölcsődéje, napközbeni ellátását biztosítva a három éven aluli gyermekek részére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnők a hátrányos helyzetű várandós nőkre és a gyermekekre kiemelt figyelmet fordítanak. A leendő szülők felkészítését a gyermekneveléssel kapcsolatos feladatokra már a jóval a kisbaba születése előtt megkezdik, tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában átadják a gyermekgondozással kapcsolatos ismereteket.

A védőnők tapasztalati szerint családtervezés a roma kultúrában nem létezik. Fiatalkorú várandós évente 10-15 fő van, a veszélyeztetett várandósok száma is emelkedett. A roma kismamák a kötelező tanácsadásra elmennek, de nőgyógyászhoz és egyéb vizsgálatokra csak sok beszélgetés, meggyőzés után. A csecsemőt még megfelelően gondozzák, de utána már a nagyobb testvér vagy rokon segít be, a gyermekek nevelése, ellátása az ő kultúrájuk, szokásaik alapján történik. A gyermekek gondozásával kapcsolatban folyamatos ellenőrzés és szoros családlátogatás szükséges. A fogamzásgátló szereket az árak miatt kevesen alkalmazzák.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A *családon belüli erőszak* fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs-élettárs vagy ex-partner kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb.) fölött hatalmat - testi, anyagi vagy jogi dominanciát - tud gyakorolni. Családon belüli erőszak helyett használatos a *párkapcsolati erőszak* és *gyermekbántalmazás* elnevezések is. A családon belüli erőszak körébe sorolható, ha harmadik személy erőszakot követ el a család egy tagja ellen csupán a családban betöltött szerepe miatt.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra továbbra is a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

Az elmúlt két évben a Jászapáti Családsegítő és Gyermejjóléti Központban nem érkezett hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról jelzés a rendőrség felől.

Bántalmazásról a gyermekjóléti szolgálat oly módon szerez tudomást, hogy a szolgálat nyilvántartásában szereplő családok esetében a bántalmazott nők, anyák elmondják mit tett velük férjük, élettársuk, de szégyellik ami történt, ezért az esetek többségében feljelentést sem akarnak tenni, ha viszont megteszik, megtorlástól félve azt később visszavonják. A segítséget sok esetben nem fogadják el. Ennek okai között szerepel, hogy nyomozati szakaszban továbbra is együtt kényszerülnek élni a bántalmazó féllal, a rokonság pedig sok esetben nem fogadja őket, mert ki akarnak maradni a történekből. Kevés azon nők száma, akik segítséget kérve önként jelzik valamilyen fórumon a problémát; a bántalmazás látható nyomait inkább otthoni balesetként tüntetik fel. A családon belüli erőszak hátterében sokszor a bántalmazó szocializációja, gyermekkori élményei, tapasztalatai, családi kulturális háttere áll (már a szülők is áldozatok voltak).

A gyermekek tekintetében a bántalmazás a családon belül nem jellemző, a lelki terror sokkal gyakoribb. Ennek oka, hogy általánosságban a szülőnek nincs türelme a gyermekéhez. Drog hatása alatt elkövetett bántalmazás fiatalok esetében fordult elő.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Az Országos Kríziskezelő és Információs telefonszolgálat a nap 24 órájában segít Magyarországon élő magyar és nem magyar állampolgárnak. Elsődleges feladata a tájékoztatás, szükség esetén azonnali beavatkozás. A Szolgálat helyszíne szigorúan titkos, a hívóval személyes találkozásra nincs lehetőség. A lefolytatott beszélgetéseket magnófelvétel nem rögzíti, a munkatársak szigorú titoktartási kötelezettséggel dolgoznak. A Szolgálat tanácsadói az ország bármely területéről beérkező hívásokra a telefonáló kérésére vagy vele egyeztetve azonnali intézkedést vagy elhelyezést kezdeményezhetnek. A Szolgálat együttműködik a Magyarországon működő intézményekkel, más telefonos szolgálatokkal és civil szervezetekkel.

Amennyiben egyéb segítő lehetőségek helyett az elhelyezés válna szükségessé, úgy a krízisotthonokban - amelyek titkos intézmények - az elhelyezés 30 napra szól, ami indokolt esetben, maximum további 30 nappal meghosszabbítható. Az ellátás díjtalan. A gondozás során a krízisotthon szakemberei segítik a rászorulót a probléma hosszabb távú, biztonságos megoldásában, továbbá kapcsolatot tartanak az illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával.

Szabad férőhely esetén a rászorulóknak önállóan, saját költségén kell eljutnia az ország területén található krízisotthonok valamelyikébe, a krízisotthon munkatársával megbeszélte részletek szerint. Amennyiben a kliens, saját mobil elérhetőséggel nem rendelkezik, úgy a krízisotthon munkatársa, az illetékes családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgálat segítségével, a szolgálat által megadott telefonszámon keresztül állapodik meg vele az odautazás részleteiről. Amennyiben szükséges, a menekítés a rendőrség bevonásával is megvalósítható az elhelyezés során.

A Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ az elmúlt két évben több anyát segített gyermekeikkel együtt krízisotthoni elhelyezésbe. Az anyaotthonok esetében várólista van, azonnali segítséget sok esetben nem tudnak adni, előzetes egyeztetést követően az előző lakók kiköltözésétől függ a várakozási idő.

Mind a krízisotthon, mind az anyaotthoni elhelyezésekkel kapcsolatban a szolgálat tapasztalatai szerint a bántalmazott fél sok esetben rövid idő eltelté után – gyakran napok – visszatér a bántalmazó társhoz, le sem töltve az otthonban meghatározott időt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Polgármester és Képviselő-testület választásának alakulása az elmúlt 3 önkormányzati választást figyelembe véve:

2010-es önkormányzati választások	2014-es önkormányzati választások	2019-es önkormányzati választás
Pócs János polgármester	Farkas Ferenc polgármester	Farkas Ferenc polgármester
Borbás Zoltán alpolgármester	Dr. Völgyi István alpolgármester	Pócs János alpolgármester
Dr. Völgyi István alpolgármester	Birkás Ferenc	Dr. Völgyi István alpolgármester
Birkás Ferenc	Borbás Zoltán	Andrási István
Borbás Zsolt	Borbás Zsolt	Ádám János
Borics László	Borics László	Birkás Ferenc
Dr. Kalmár Pálné	Pallagi Imréné	Borics László
Kiss János	Pócs János	Kökény Györgyi
Urbán Csaba	Szabó Lajos	Pallagi Imréné

A 2010-es önkormányzati választásokon a nők aránya 11,11% (1 fő) volt a testületben.

A 2014-es helyhatósági választásokon is mindösszesen 11,11% (1 fő) a nők aránya a testületben.

A 2015 márciusában lemondott Borbás Zsolt önkormányzati képviselő helyére Pádár Lászlóné került. Így a nők aránya a testületben 22,22%-ra (2 fő) növekedett.

A 2017. május 3-án lemondott Szabó Lajos önkormányzati képviselő helyére Berente Éva került. Így a nők aránya a testületben 33,33%-ra (3 fő) növekedett.

2019-ben ismét 22,22% (2 fő) a nők aránya a testületben, illetve ugyanez az adat igaz 2022. évre is.

A Jászapáti Polgármesteri Hivatalnak női vezető vannak:

Biróné dr. Boros Anikó jegyző, dr. Banka Nikolett aljegyző.

A Polgármesteri Hivatal háromból két osztályának női vezetője van.

Ezen kívül, Jászapáti Városi Önkormányzat intézményeinek vezetését is nők látják el:

Jászapáti Önálló Óvodai Intézmény Jászapáti,

Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény,

Városi Könyvtár és Művelődési Központ

Jászapáti Városi Önkormányzat által működtetett Jászapáti Gazdaságfejlesztő Kft. ügyvezető igazgatója.

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Jászapáti Járási Hivatal vezetői:

dr. Ádám Mónika hivatalvezető, Solymosi Gabriella hivatalvezető-helyettes

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 50 év feletti nők többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez azonban nemcsak a településre jellemző, hanem ösztársadalmi probléma.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Átgondolatlan családtervezés.	Intenzívebb felvilágosító tevékenység, segítség a fogamzásgátló eszközökhöz való hozzájutáshoz.
Hiányos gyermeknevelési ismeretek.	Ismeretterjesztő előadások, tréningek, gyermeknevelési módszerek, technikák (jutalmazás, büntetés) megismertetése.
A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb.	Támogatott átképzések, továbbképzések.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A városban a 65 év felettek aránya az összlakosság **18,48 %-a**.

Az országos demográfiai folyamattal megegyezően Jászapátira is jellemzőek az alábbiak:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők élettartama hosszabb („feminization of ageing”).

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	1 521	1 453	104,68%
2018	1 538	1 459	105,41%
2019	1 562	1 469	106,33%
2020	1 574	1 473	106,86%
2021	1 568	1 460	107,40%
2022	1 565	1 495	104,68%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az idősek nyugdíjai alacsonyok, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

A 6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számát mutatja Jászapáti vonatkozásában. 2022 évre vonatkozóan nincs adat. 2021 -ben az ellátottak 61,63%-a volt nő.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	843	1 446	2289
2018	832	1 422	2254
2019	825	1 388	2213
2020	816	1 357	2173
2021	800	1 285	2085
2022	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Napjainkra jelentősen csökkent a többgenerációs családok száma. A fiatalok külön háztartásban kezdik életüket, így az idős emberek többsége egyedül, vagy másik időssel él együtt. Életkorukból, fizikai állapotukból adódóan az átlagnál kiszolgáltatottabbak, fokozottabban veszélyeztetettek

bizonyos bűncselekményekkel szemben. Az elkövetők az idők segítőkészségét, hiszékenységet használják ki, ezért gyakran válnak vagyon elleni bűncselekmények, lopás, rablás, csalás áldozatává.

A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak az idősekkel való törődésre. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják e korosztály szociális helyzetét, életfilozófiáját. Ezen a téren jelentős változtatásokra van szükség, ilyen a nyugdíjak reálértékének növelése, illetve szintentartása, az időskorúak biztonságérzetének növelése, az elszegényedés elleni védekezés.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idők, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	428	412	422	435	378	357
41-45 év (TS 042)	Fő	57	56	48	55	44	45
	%	13,32%	13,59%	11,37%	12,64%	11,64%	12,61%
46-50 év (TS 043)	Fő	40	32	43	50	44	46
	%	9,35%	7,77%	10,19%	11,49%	11,64%	12,89%
51-55 év (TS 044)	Fő	44	53	44	49	41	37
	%	10,28%	12,86%	10,43%	11,26%	10,85%	10,36%
56-60 év (TS 045)	Fő	43	40	29	35	31	36
	%	10,05%	9,71%	6,87%	8,05%	8,20%	10,08%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	31	36	32	45	47	55
	%	7,24%	8,74%	7,58%	10,34%	12,43%	15,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idők, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

a)-b):

Tapasztalatok szerint most már az 50 év felettieket az előző évekhez képest magasabb számban alkalmazzák a gyárakban, a munkaerőhiány miatt.

Az 1591/2016. (X.27.) Korm. határozat 3. c.) pontja értelmében Jászapátin megvalósításra kerül a Segítő Kezek Az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében az **Infokommunikációs Modellprogram**. A modellprogram célja az elöregedő társadalom új kihívásaira nyújtott válaszként a 21. századi technológiai eszközök szociális segítség folyamatába történő integrálása, valamint a társadalmi elszigeteltség veszélyének leginkább kitett 75 év feletti idők **biztonságérzetének növelése**, szubjektív **magányosságának csökkentése**, valamint a kor előrehaladtával elkerülhetetlen **egészség- és életminőség-romlás ütemének lassítása**. A Modellprogramban két **infokommunikációs technológiai eszköz** alkalmazására kerül sor. Az egyik a **számítógép- és internet-hozzáférés**. Célja az idős napi aktivitásának növelése, valamint a fizikai mobilitás korlátozottságának növekedését ellensúlyozandó a virtuális kapcsolatok kiszélesítése. A másik az **állapotmérő és vészjelző karperec**. Célja az idős egészségi állapotának folyamatos monitorozása, a vészjelzések automatizálása, valamint közvetett módon az idős biztonságérzetének növelése. A programban **60 fő idős** vesz részt, ebből **45 fő** kap állapotmérő-

vészjelző karperecet, **10 fő** kap számítógépet, és **5 fő** kap mindkét eszközből. Örömlenkre szolgált, hogy a 2018-as évben plusz 10 laptopot biztosított az idősek számára a program internet elérhetőséggel együtt. Így már **25** időssel tudja tartani az iroda skype-on keresztül a mindennapi kapcsolatot.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns

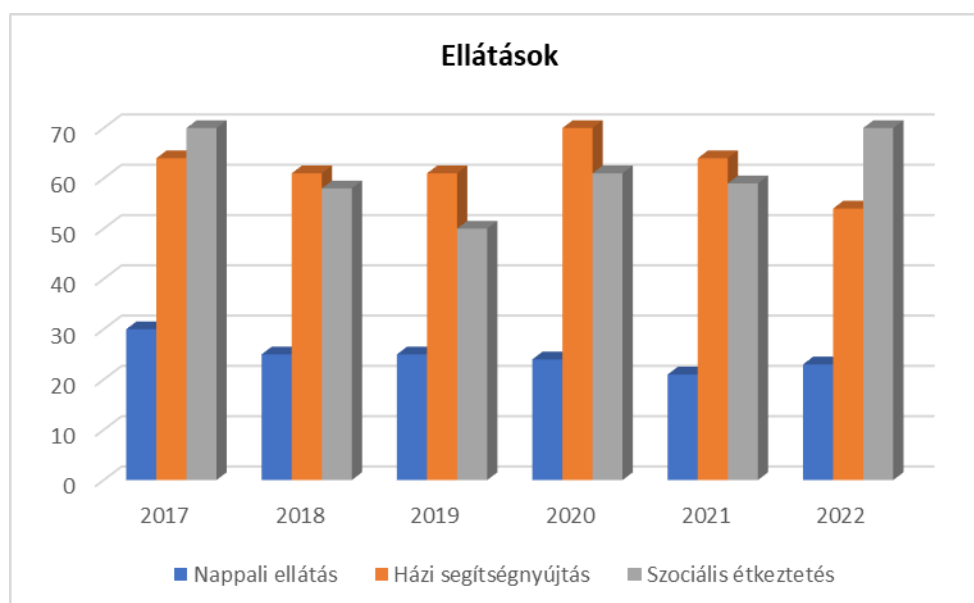
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	1 521	30	64	70
2018	1 538	25	61	58
2019	1 562	25	61	50
2020	1 574	24	70	61
2021	1 568	21	64	59
2022	1 565	23	54	70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idősök informatikai jártassága

d) a generációk közötti programok.

a)-c):

Az idősök ellátásában a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény jelentős szerepet vállal. Az intézmény hivatott az iskolai védőnői szolgálat és a bölcsőde működtetése mellett az idősök ellátására a nappali ellátás, szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtáson keresztül. 2023. júliusától a védőnői szolgálat viszont már a szolnoki Hetényi Géza Kórházhoz tartozik.

A segítségnyújtás különböző formáit az alábbiakban foglaljuk össze:

- **Nappali ellátás** - Lehetőséget biztosítanak a napközbeni benntartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatok kialakítására, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint szabadidős tevékenységek végzéséhez. A nappali ellátást színesíti az idősök klubja, amelynek tagjai, a VIRÁG-KLUB nevet választották.
- **Szociális étkeztetés** - Napi egyszeri étkeztetést biztosítanak a szociálisan rászorulóknak, amit itt helyben az intézményben, vagy ételhordóban saját otthonában fogyaszthat el. Társadalmi megbízottjaik házhoz is viszik az ebédet.
- **Házi segítségnyújtás** - Ennek keretében gondoskodnak azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi gondozó segítséget nyújt az ellátottnak, hogy a fizikai, mentális és szociális szükséglete az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően alakuljon. Feladataik: bevásárlás, gyógyszerbeszerzés, hivatalos ügyek intézésekor segítség, mosás, vasalás, fürdetés, öltöztetés, pelenkázás. Ellátottak részére fűnyírás, kisebb kertrendezés.

A Kis Szent Teréz Kamillianus Közösségének 87 fő idős gondozottja van, akikkel kiemelt céljuk az " Otthon tartani " lehetőség segítése, a mindennapi gondok enyhítése: szociális segítség, " érdemes élni " érzés fejlesztése.

Rendszeresen működik a temetőjárat és az orvosi rendelőbe induló idősök utazásának szervezése. Az anyagi gondokkal küzdő, csekély nyugdíjból élők számára anyagi támogatást biztosítanak. Gyógyászati segédeszközök: modern betegágy, tolokocsi, higiénés használati eszközök átadásával - a fertőtlenítés után - átadásával segítik a nehéz helyzetben élőket.

Szent Erzsébet ünnepére minden évben " szeretetcipő " -val várják a templomba látogatókat.

Az egyedül élők, idősök számára karácsonyi időszakban szeretetsomagokkal kedveskednek.

A közösség fennállása óta látogatják a helyi idősök otthonában élőket. Heti rendszerességgel, hétfőn délután imaórát szerveznek az otthon lakóinak. Kiemelt figyelmet fordítanak az ünnepekre, a személyes beszélgetésekre.

A Katolikus Szeretetszolgálat Szent Vendel Otthon (Jászapáti Juhász Máté utca 2-4.) és Katolikus Szeretetszolgálat Szent Vendel Ház (Jászapáti Árvai utca 5.), korábbi nevén „Fehér Akác” JNSZVM

Idősek Otthona 1990-től fogadja az idős embereket a megye területéről, 2021. április 1-től a Katolikus Szeretetszolgálat fenntartásában Magyarország egész területéről.

Jelenleg 115 lakót tudnak elhelyezni két gondozási épületben. Az 1. sz. telephely (Jászapáti Juhász Máté utca 2-4.) épületben 94 személy ellátásáról gondoskodnak 2. sz. telephelyen (Jászapáti Árvai utca 5.) 21 fő súlyos demenciában szenvedő személy ellátása történik. Az intézményben otthonos, családias légkörben tölthetik az idős emberek a mindennapokat. Feladatuk annak elősegítése, hogy a lakók kiegyensúlyozottan éljenek, testi és szellemi szempontból aktívak maradjanak, szabadidejüket tartalmasan töltsék, mindezt úgy, hogy családi kapcsolataikat is megtartják. A napi tevékenységekben egyéni és csoportos foglalkozások segítik a lakók társas kapcsolatainak kialakítását, hozzájárulnak a jó közösség kialakulásához. A hitéletét mindenki szabadon gyakorolhatja, rendszerezsek a szentmisék, imaórák, szentség szolgáltatások a helyi és a fenntartó Katolikus Szeretetszolgálatból érkező atyák által. A szabadidős tevékenységek széles skáláját kínálják a lakóknak. Az állami és egyházi ünnepekre műsoros előadással készülnek az idősek, minden évben megrendezik a jelmezes farsangi bált, valamint a családi napot. Rendszeresek a belföldi kirándulások, melyhez a lakók kívánsága szerint szervezik a helyszínt. A napi tevékenységekben egyéni és csoportos foglalkozások segítik a lakók társas kapcsolatainak kialakítását, erősítik egymáshoz tartozásukat, hozzájárulnak a jó közösség kialakulásához, feleltetik a magányt, megelőzik a kóros öregség- és betegségtudatot. Az ellátottak évente rendszeresen vesznek részt kulturális versenyeken. Az intézmény dolgozói gyermekeinek hagyományőrző nyári tábort szervez, ahol az idős lakókat is bevonják a foglalkozásokba.

Az intézményi elhelyezés önkéntes, kérelemre indul. Jogszabály által meghatározott gondozási szükséglet (napi 4 órát meghaladó), vagy meghatározott egyéb körülmény (pl. nyolcvan éves elmúlt és egyedül él, demencia közép-súlyos, vagy súlyos fokozata stb.) alapján kerülhet valaki felvételre. A rászorultságtól függően fél év és két év közé tehető a várakozási időszak. A várakozók (100 fő) közül jelenleg 37 fő jászapáti.

A 115 fő ellátott közel fele a jászapáti lakos, a többiek zömében a környékbeli településekről, elenyésző számban távolabbi településekről érkeztek az otthonba.

A Városi Könyvtár, Művelődési Ház nyugdíjas klubjai, valamint a civil Nyugdíjas Klubok tagjai havi rendszerességgel találkoznak.

Nemcsak a rendszeres találkozási alkalmakkor segítik a klubokat, hanem a rendezvények szervezésében is közreműködnek (például Kóródi Anikó az Opera Nagykövete előadását szerveztünk meg közösen).

d.) a generációk közötti programok

A Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény célja, a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idős korúak napközbeni ellátásának biztosítása. A szolgáltatás a nappali ellátás biztosításán túl nyitottan, a helyi szükségletekre gyorsan reagáló önszerveződő csoportoknak nyújt segítséget.

A klubtagoknak különféle lehetőségeket biztosítanak az idő hasznos eltöltésére a klubon kívül és

belül egyaránt. A generációk együttműködése kapcsán rendszeres és folyamatos kapcsolatot építenek ki, és tartanak fent az óvodákkal, iskolákkal.

2012. szeptemberében, együttműködési megállapodást kötöttek a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gróf Széchenyi István Gimnáziummal az érettségi előtt álló diákokra vonatkozó 50 óra önkéntes tevékenység kapcsán, ezt a megállapodást azóta számos más intézménnyel való együttműködés követte. Ma már több oktatási intézménnyel állnak kapcsolatban, segítik egymás munkáját, egymást erősítve. A diákok részt vehetnek az intézmény munkájában és betekintést nyerhetnek abba, mellyel jelentősen előre mozdulhat a generációk közötti szakadék áthidalása. A kezdeményezés jóvoltából több tanuló is segítette az intézmény munkáját. Feladataik végrehajtása közben megismerik az idős emberek problémáit, amely pozitívan befolyásolhatja a társadalomban betöltött szerepükről kialakult gondolkodásmódot. Az önkéntes munkát végző diákok, megosztva, a gyermekjóléti alapellátás, illetve az idősek nappali ellátása területén egyaránt jelen vannak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A város közbiztonságát, minden lakos, így az idősek védelmét is szolgálja, biztonságérzetüket erősíti az új térfigyelő kamerarendszer. Jelenleg már 49 térfigyelő kamera közvetít képet a rendőrségre, melytől a bűnözés visszaszorítását várják.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket.	Kifejezetten a részükre szervezett programok, foglalkozások.
Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés	Az idős otthon létszámának bővítése.
A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány	Szakemberek képzése, átképzés.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és

egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyüket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

A fogyatékos emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié, elsősorban rossz egészségi állapotuknak, másodsorban iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzügyi és nem pénzügyi járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadó és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek. A veleszületett fogyatékossgal élő személyeken túl az egyes fogyatékosági csoportokban különböző mértékben kell számolni a betegségből, balesetből szerzett fogyatékossg miatt akadályozott személyekkel is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	191	217	408
2018	181	209	390
2019	173	207	380
2020	170	206	376
2021	155	190	345
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak a fiatalabb korúak. Az időskori diabetes problémák miatt a látásfogyatékosok száma, a balesetek miatt pedig a mozgássérültek köre gyarapszik.

A Főkefe Kft. megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását végzi. A budapesti illetőségű kft. Jászapáti telephelyén a foglalkoztatottak létszáma összesen 86 fő.

Jászapáti Városi Önkormányzat 4 fő csökkentett munkaképességű munkavállalót foglalkoztat, ebből 1 fő a Polgármesteri Hivatalban, 3 fő az Önálló Óvodai Intézményben dolgozik.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

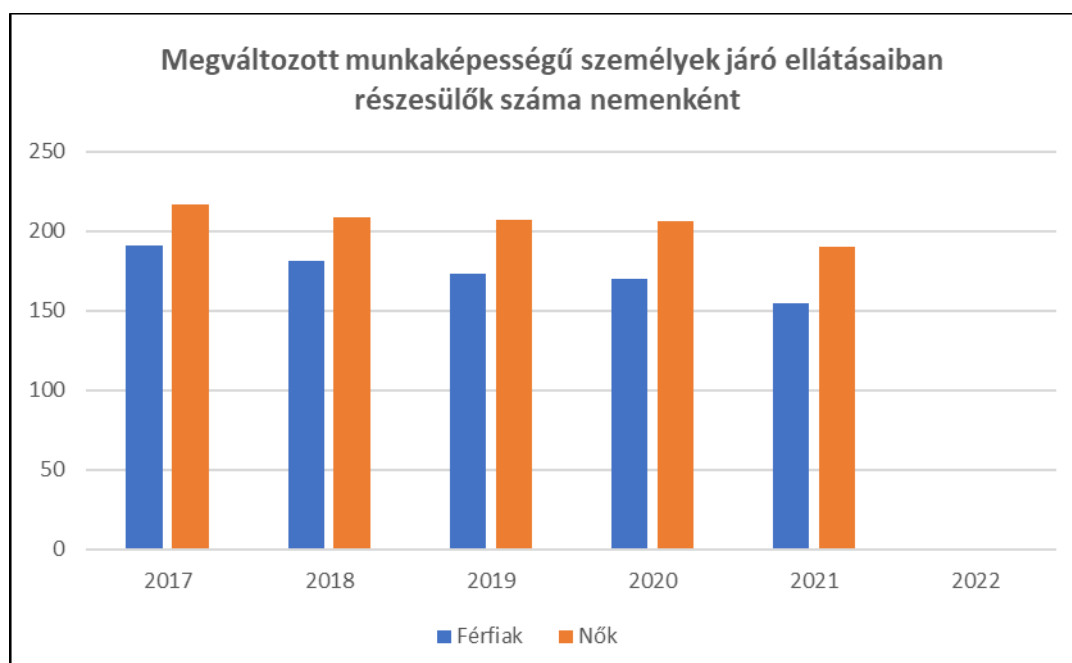
Nem releváns.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A városban a mozgássérültek Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei egyesületének Jászapáti csoportja közel 400 tagot mondhat magáénak. Az egyesület célja a Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területén élő mozgássérült emberek lehető legteljesebb egyenjogú társadalmi részvételének elősegítése az egyéni erőfeszítések összefogásával, a környezetükben élők anyagi tevőleges erkölcsi támogatásával, a mozgáskorlátozottak szociális, rehabilitációs érdekeinek érvényesítése, védelme, képviselete, helyzetük javítása.

Az egyesület tagjai főként időskorúak, a tagok számára rendszeres programok, kulturális rendezvények, tájékoztatók, ünnepek kerülnek megrendezésre.

A törvényi előírásnak megfelelően a Jászapáti Városi Önkormányzat a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretein belül, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést, valamint nappali ellátást biztosít a lakosság számára, amely szolgáltatást jellemzően magányos, szociálisan rászorult, rossz egészségi állapotú korosabb lakosság vesz igénybe. Az intézmény idősek klubját is működtet, a foglalkozások folyamán, egészségügyi előadások, szociális ellátáshoz való hozzájutással kapcsolatos tájékoztatás, illetve jogosultság, közszolgáltatásokhoz kapcsolódó információk nyújtása, szórakozási kikapcsolódásra nyílik lehetőség.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nincs arra vonatkozóan pontos adat, hogy a város lakosai közül mennyien élnek különböző fogyatékkal.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

a)-e)

Jászapátiban a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Már akadálymentesített a Polgármesteri Hivatal, a Margaréta és a Szivárvány óvoda, a Jászapáti Városüzemeltető Nonprofit Kft. épülete, az Orvosi Rendelő, a Művészetek Háza, az Információs Központ, a Horváth Bölcsőde. A kerekesszékekkel közlekedők bejutását ezekbe az épületekbe rámpa segíti. A Polgármesteri Hivatalban a látássérültek tájékozódását megkönnyítik a Braille írásos táblák.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése elkezdődött, ezeket folyamatosan szeretné az Önkormányzat megvalósítani.

Orvosi Rendelő

Polgármesteri Hivatal

Polgármesteri Hivatal

Polgármesteri Hivatal

Margaréta Óvoda

Szivárvány Óvoda

f.) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény a nappali ellátás hozzáférhetőségének valamennyi a szolgáltatásra jogszabályilag jogosult számára történő biztosítása lényeges eleme az egyes szociális szolgáltatási formák egymásra épült, koordinált működésének.

Ezzel is növelve a rászorulókat biztonságát és hozzájárul a lakóhelyen igénybe vehető szociális szolgáltatás minél hosszabb ideig történő fenntartásához. Szolgáltatásaik nemcsak idősek részére, hanem szociálisan rászorult jászapáti lakosok számára is biztosítják.

A szolgáltatás működtetésével kiemelt cél a lakosság körében a befogadó-elfogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve speciális bánásmódot igénylő fogyatékosok, társadalmi esélyegyenlőségét.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély.	Kedvezmények nyújtása azon munkaadók részére, akik fogyatékos, vagy csökkent munkaképességű személyt foglalkoztat.
fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.)	Teljeskörű tájékoztatás szakemberek bevonásával.
Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket	A fogyatékkal élők és a fogyatékos embert gondozó családok részére közösségi programok szervezése.
Informatikai és részleges akadálymentesítés	Pályázati lehetőségekkel az informatikai és részleges akadálymentesítés megvalósítása az intézményekben.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

a)-f):

Jászapáti közösségi életének meghatározó szereplői a városban működő civil szervezetek:

- Cigány Fiatalok Kulturális Szövetsége,
- Gazdakör,
- Famílya S.C.,
- Három Kívánság Alapítvány,
- Hétszínvirág Táncegyüttes,
- Jászapáti "Rácz Aladár" Zeneiskolaért Alapítvány,
- Jászapáti Hímzőszakkör,
- Jászapáti R-09 Postagalamb Egyesület,
- Jászapáti Rejtvényfejtők Baráti Társasága,
- Jászapáti Színjátzó Kör,
- Jászapáti Templomért Alapítvány,
- Jászapátiak Baráti Egyesülete (JABE),
- Jászapáti Fiatalok Önkéntes Csapat Egyesülete,
- Jáször Egyesület,
- Jászol Családegysület,
- Jászági Géphasznosítók és Gazdálkodássegítők Köre,
- JÁSZTÁNC Alapítvány,
- Jövő Szakemberért Okt., Kult., Sport Alapítvány,
- Kígyó Dojo HSE,
- Kis Szent Teréz Kamilliánus Közösség,
- Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium, Baráti Köre Alapítvány,
- MG. Szöv. Nagycsaládosok Klubja,
- Mozgássérültek Egyesülete,
- Munkás Horgász Egyesület,
- Muskátli Népdalkör,
- Nyugdíjasklub (Könyvtár),
- Nyugdíjasklub (MG. Rt.),
- Önkéntes Tűzoltóegyesület,

- Polgárőrség Jászapáti,
- Tehetségért Alapítvány,
- Tehetséges Gyermekünkért Alapítvány,
- Vakok- és Gyengénlátók Jászapáti Klubja,
- Vándorfy Honismereti Szakkör,
- Városi Sportegyesület,
- Városi Vegyeskar,
- Városi Vöröskereszt,
- Zöld-Pont Környezetvédelmi Egyesület.

A civil szervezetek a városban aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság az általuk szervezett programokon részt vesz. Az Önkormányzat támogatja a civil szervezeteket; a szervezetek pályázat útján igényelhetnek működésükhöz és rendezvényeikhez anyagi támogatást. A partneri viszonyoknak köszönhetően az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése a város lakóinak megelégedésére szolgál.

A városban működő civil szervezetek egy része a szabadidő eltöltéséhez kínál programot, mások a gyermekeknek, a családosoknak, az idősebb korosztálynak, a fogyatékkal élőknek, vagy rászorultaknak nyújtanak segítséget. Tevékenységük átfogó, az esélyegyenlőségi szempontból célcsoportnak tekinthető minden közösséghez elérnek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program előkészítése során nagy hangsúlyt fektettünk az alapos helyzetelemzésre, hogy a városban az esélyegyenlőséget akadályozó problémák ténylegesen feltérképezésre kerüljenek. Ebben közreműködtek a gyermekjóléti szolgálat-, a védőnői szolgálat szakemberei, Polgármesteri Hivatalának munkatársai, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, adatot szolgáltatottak a házi orvosok és a gyermekorvos, az oktatási-nevelési intézmények. Az előbb felsoroltakon kívül a teljesség igénye nélkül további információkat adtak a Könyvtár, a Művészetek Háza, a Pájer Antal Művelődési Ház és a civil szervezetek.

Több személyes megbeszélést folytattunk a város szociális problémáinak feltárására, ezek eredményét összegeztük a HEP megbeszéléseken.

Kiemelt figyelmet kívánunk szánni a program nyilvánosságának, hiszen a legfontosabb, hogy mindenki, aki a településen él tudomást szerezzen erről. Az itt élő lakosság véleménye formálja, alakítja jövőbeli terveinket azzal kapcsolatosan is, hogyan tudjuk minél magasabb szinten megvalósítani a HEP-ben kitűzött célokat. Visszacsatolást a programmal kapcsolatosan elsődlegesen Jászapáti lakosainak véleménye adhat, ennek fórumai lehetnek a közmeghallgatás, az internet és a helyi újság.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Még mindig kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma, ami nagyban generálja a munkanélküliséget. 2. Alapvető informatikai tudás hiánya (e-ügyintézés). 3. Zsúfolt lakhatási körülmények, nem megfelelő higiénia, felújításra szorulnak a szegregációs településrészek. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felzárkóztató programok. 2. Képzések, átképzések. 3. A szegregátumok fejlesztése
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermekek kikerülnek az iskolából végzettséget nem szerzik meg. 2. Nagyon magas az iskolai hiányzás. Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompenciák hiánya). 3. A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről. 4. Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül. 5. Megjelent a dizajner drogfogyasztás. 6. Kevés a fejlesztő pedagógus. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Segítő ismeretek elsajátítása. 2. Kompetenciafejlesztés. 3. Fokozottabb családsegítés. 4. Hasznos szabadidő eltöltés 5. Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése. 6. Szakember hiány
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Átgondolatlan családtervezés. 2. Hiányos gyermeknevelési ismeretek. 3. A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intenzív felvilágosítás. 2. Előadások, tréningek. 3. Képzések
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket. 2. Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés. 3. A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programok szervezése. 2. Fejlesztés 3. Szakemberek képzése.
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély 2. Fogyatékkal élő gyermekek szülei 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fogyatékos személyek foglalkoztatása. 2. Teljes körű tájékoztatás.

	<p>nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.).</p> <p>3. Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket.</p> <p>4. Informatikai és részleges akadálymentesítés.</p>	<p>3. Közösségi programok szervezése.</p> <p>4. Pályázati Lehetőségek</p>
--	---	---

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felzárkóztató programok. 2. Képzések, átképzések. 3. A szegregátumok fejlesztése 	<p>1.-2. Foglalkoztatási Osztály, Képző Intézet Felelős: Polgármester</p> <p>3. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ Hatósági és Szervezési Osztály Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek Önkormányzat Felelős: Polgármester</p>
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Segítő ismeretek elsajátítása. 2. Kompetenciafejlesztés. 3. Fokozottabb családsegítés. 4. Hasznos szabadidő eltöltés 5. Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése. 6. Szakember hiány 	<p>1-2-3. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja Felelős: Iskola Igazgatók</p> <p>4. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője</p> <p>5. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja, Rendőrség Felelős: Rendőrség</p> <p>6. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja Felelős: Polgármester</p>
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intenzív felvilágosítás. 2. Előadások, tréningek. 3. Képzések 	<p>1-2. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői szolgálat Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője</p> <p>3. Foglalkoztatási Osztály, Képző Intézet Felelős: Polgármester</p>
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programok szervezése. 2. Fejlesztés 3. Szakemberek képzése. 	<p>1. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény Felelős: Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény vezetője</p> <p>2. Pályázati forrás, Intézményfenntartói támogatás Felelős: Polgármester</p>

		3. Foglalkoztatási Osztály, Képző Intézet Felelős: Polgármester
Fogyatékkal élők	1. Fogyatékos személyek foglalkoztatása. 2. Teljes körű tájékoztatás. 3. Közösségi programok szervezése. 4. Pályázati Lehetőségek	1. Foglalkoztatási Osztály, Munkahelyek Felelős: Polgármester 2.-3. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője 4. Pályázati forrás, Felelős: Polgármester

Jövőképünk

Jászapáti Városi Önkormányzat legfontosabb célja, hogy minden lehetőséget és eszközt felhasználva biztosítsa a település lakóinak jólétét, javítsa a körülményeket és az életminőséget; olyan környezetet alakítson ki, mely egészségügyi állapottól, kortól, anyagi helyzetétől, etnikumtól függetlenül minden ember számára megfelelő.

Olyan településen kívánunk élni, ahol

- minden embert egyenlő esélyek illetnek meg, a romák és a fogyatékkal élők is egyenrangú tagjai a közösségnek,
- a lakók biztonságban érezhetik magukat,
- a társadalmi szolidaritás és az összefogás a mindennapok része.

Fontos számunkra, hogy *a mélyszegénységben élők* munkához és jövedelemhez jutását elősegítsük, életminőségüket javítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk *a gyermekek* jólétének, megfelelő értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítását annak érdekében, hogy felnőttként a társadalom hasznos tagjaivá váljanak.

Folyamatosan odafigyelünk *a város idős lakóira*, hogy biztonságos, segítő közösségben érezzék magukat.

Elengedhetetlennek tartjuk *a nők* esetében annak további elősegítését, hogy a férfiakkal azonos esélyekkel vállalhassanak munkát.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy *a fogyatékkal élőket* ne érje hátrányos megkülönböztetés; akár pozitív diszkriminációval is elősegíteni azt, hogy a közösség teljes értékű tagjának érezhessék magukat.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Felzárkóztató programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkanélküliség csökkentése rövid: a munkanélküliek számának pontos felmérése, adatbázis készítése – 1 év közép: képzések szervezése – 3 év hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia; • Nemzeti Ifjúsági Stratégia; • „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat folyamatosan együttműködik a Foglalkoztatási Osztállyal és a képző intézményekkel. A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Mindenkori számára átképzés biztosítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett munkanélküliek, Képző intézmények, Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés, nem lesz elég személy Csökkentés: újabb képzési és foglalkoztatási lehetőségek felkutatása

Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Intézkedés címe:	Képzések, átképzések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alapvető informatikai tudás hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A leszakadás megelőzése rövid: alapvető informatikai tudás hiányának pontos felmérése, adatbázis készítése – 1 év közép: képzések bővítése – 3 év hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia; • Nemzeti Ifjúsági Stratégia; • „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> • Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat folyamatosan együttműködik a Foglalkoztatási Osztállyal és a képző intézményekkel. A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Mindenkire számára átképzés biztosítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett munkanélküliek, Képző intézmények, Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés, nem lesz elég személy Csökkentés: újabb képzési és foglalkoztatási lehetőségek felkutatása

Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Intézkedés címe:	A szegregátumok fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Felújításra szorulnak a szegregációs településrészek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szegregálódás csökkentése, az itt élők életminőségének javítása. rövid: a szegregátumban élők körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, fejlesztési programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felderítése – 1 év közép: folyamatos programok, beruházások megvalósítása – 5 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 10 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia; • Nemzeti Ifjúsági Stratégia; • „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> • Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről, az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása. A szegregátumok infrastrukturális fejlesztése a pályázati lehetőségek függvényében.
Résztevők és felelős	A programok, tréningek esetében: Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Hatósági és Szervezési Osztály, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, A beruházások, fejlesztések tekintetében: Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programban részt vevők száma; megvalósult beruházások, fejlesztések.
Kockázatok és csökkentésük	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.

eszközei	Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Segítő ismeretek elsajátítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzet csökkentése rövid: a hátrányos helyzetű gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a hátrányos helyzet csökkenése – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> Jászapáti Város Gyermekevédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A lakosság, a rászorulókat teljes körű tájékoztatása az igénybe vehető anyagi támogatásokról a média segítségével. Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A gyermekek tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programokba. A programok, képzések lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekevédelmi Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Önkormányzat Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Civil szervezetek, óvodák, iskolák.
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programban részt vevők száma, a hátrányos helyzetű, valamint a veszélyeztetett gyermekekről vezetett iskolázottsági adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.

Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Intézkedés címe:	Kompetenciafejlesztés.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompenciák hiánya)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igazolatlan iskolai hiányzások csökkentése. Minden gyermek rendszeres iskolába járással teljesítse a tankötelezettségét. rövid: az igazolatlan hiányzások hátterének felderítése, a szülők bevonásával a hiányzó gyermekek és családjuk fokozott gondozása- 1 év közép: a szükséges intézkedések megtételét követően az igazolatlan hiányzások csökkentése – 3 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia . Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> • Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az igazolatlanul hiányzások okának felderítése. Kezelési lehetőségek, a szülők bevonásával fokozott családgondozás, a kiváltó ok megszüntetése.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat,, Iskolák Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az iskolából igazolatlanul hiányzó gyermekek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, továbbképzés.
Szükséges erőforrások	Az intézkedéseket megvalósító szakemberek
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Fokozottabb családsegítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást A leszakadás megelőzése, a roma gyermekek integrálása. rövid: a roma gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A rászorulóknak teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybe vételével. A segítségnyújtási lehetőségek bővítése, illetve a helyi szolgáltatások bővítése, szakemberek alkalmazása
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Hasznos szabadidő eltöltés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A leszakadás megelőzése, a gyermekek hasznos szabadidő eltöltése. rövid: a roma gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, iskolai és iskolán kívüli tevékenységek Az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programba részt vevők száma, kibővült szolgáltatások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megjelent a dizajner drogfogyasztás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A dizajner drogfogyasztás visszaszorítása, prevenció rövid: az érintettek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a dizajner drogfogyasztás csökkenése – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás a tudatmódosító szerek fogyasztásának veszélyeiről Kínálatának csökkentésére hozott intézkedések.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett személyek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Rendőrség
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tudatmódosító szerek fogyasztásának csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Szakember hiány
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a fejlesztő pedagógus
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzon tudomást. Minden speciális fejlesztést igénylő gyermek jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz. Rövid: Az igényelt szolgáltatások feltérképezése – 1 év Közép: A segítségnyújtási lehetőségek bővítése, szakemberek továbbképzése, alkalmazása – 3 év Hosszú: Mindenki jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz – 5 év Folyamatos: A rászorulókat hozzájuttatása az elérhető segítségekhez
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia. Jászapáti Városi Önkormányzat koncepciója: <ul style="list-style-type: none"> Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A lakosság, a rászorulókat teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybevételével. A segítségnyújtási lehetőségek bővítése, szakemberek alkalmazása (gyógytornász, logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus stb.)
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett személyek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Polgármester
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma, kibővült szolgáltatások.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.
---	---------------

III. A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Intenzív felvilágosítás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Átgondolatlan családtervezés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szülők tudatos családtervezése. Rövid: intézkedési lehetőségek felkutatása – 1 év Közép: tréningek, előadások lebonyolítása – 3 év Hosszú: attitűdformálás, tudatos családtervezés – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba. A tréningek, előadások lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői Szolgálat Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Házi orvos
Határidő	Minél több szülő tudatos családtervezése: 2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a tréningeken részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: érdektelenség. Csökkentés: a célcsoport tagjainak motiválása, az intézkedés fontosságának hangsúlyozása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti	Nem releváns.

együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	--

Intézkedés címe:	Előadások, tréningek.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányos gyermeknevelési ismeretek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hatékonyabb gyermeknevelési módszerek megismertetése a szülőkkel, ezáltal a gyermekek viselkedésproblémáinak megszüntetése. Rövid: intézkedési lehetőségek felkutatása – 1 év Közép: tréningek, előadások lebonyolítása – 3 év Hosszú: személyiség- és attitűdformálás – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tréningek, foglalkozások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba. A tréningek, előadások lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői Szolgálat Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Házi orvos, Gyermekorvos
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a tréningeken részt vevők száma, az iskola adatai a viselkedészavaros gyermekekről.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: érdektelenség. Csökkentés: a célcsoport tagjainak motiválása, az intézkedés fontosságának hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok közötti	Nem releváns.

együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	--

Intézkedés címe:	Képzések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők elhelyezkedési esélyeinek javítása. Rövid: a munkanélküliek számának pontos felmérése, képzési lehetőségek felmérése – 1 év Közép: képzések, átképzések lebonyolítása – 3 év Hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Közfoglalkoztatás bővítése.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Képző Intézmények, Foglalkoztatási Osztály Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Védőnői Szolgálat, Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a képzéseket elvégzettek száma, az elhelyezkedettek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés. Csökkentés: új képzési lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási osztály, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

IV. Az idősök esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kifejezetten a részükre szervezett programok, foglalkozások által váljanak újra közösségi emberekké. Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősök részére szervezhető foglalkozások, programok, rendezvények kidolgozása – 1 év Közép: A programok, rendezvények folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Minden idős ember találjon a településen öt érdeklő programot, foglalkozást, legyenek újra a közösség teljes értékű tagjai – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatbázis készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, az idős emberek bevonása a rendezvényekbe.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény vezetője,
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programokon részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.

Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Intézkedés címe:	Fejlesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősök otthonában hatalmas a túljelentkezés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősök ne maradjanak egyedül ellátatlanul otthonaikban Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősök bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Beruházások megvalósulása– 5 év
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre felkínálható lehetőségekkel
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Polgármester,
Partnerek	Idősök Otthona, Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: Beruházás megvalósulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Szakemberek képzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az előregedő lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősök bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Szakemberek alkalmazása– 5 év
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTES 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idős korú lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása képzett szakemberek alkalmazásával, bevonásával, képzésével.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Polgármester,
Partnerek	Idősök Otthona, Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: Elhelyezkedett új szakemberek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.
Önkormányzatok közötti	Nem releváns.

együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Fogyatékos személyek foglalkoztatása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lehetőség szerint bevonásuk a foglalkoztatásba. Rövid: lehetőségek felkutatása, igényfelmérés – 1 év Közép: foglalkoztatást elősegítő kedvezmények kidolgozása – 2 év Hosszú: a fogyatékkal élő és dolgozni akaró emberek minél nagyobb arányban történő foglalkoztatása – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügy Program.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fogyatékkal élő emberek munkavállalási igényeinek és lehetőségeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása, munkaadók felkeresése. Pályázati lehetőségek felkutatása, kedvezmények kidolgozása azon munkáltatók támogatása érdekében, akik fogyatékkal élő embert alkalmaznak.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermejjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Polgármester,
Partnerek	Munkáltatók
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: foglalkoztatottsági adatok.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás.

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.
---	---------------

Intézkedés címe:	Teljes körű tájékoztatás.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, a fogyatékkal élők bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: a fogyatékos személyek életminőségének javítása– 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügy Program.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője,,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a rendezvényeken részt vevők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közösségi programok szervezése. Rövid: igényfelmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, programlehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: programok szervezése – 2 év Hosszú: a közösség teljes értékű tagjaivá váljanak –10 év
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügy Program.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek, igények felmérése. Pályázati lehetőségek felkutatása, közösségi programok szervezése a fogyatékkal élők és családjaik részére.
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a rendezvényeken részt vevők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek
Önkormányzatok közötti	Nem releváns.

együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	--

Intézkedés címe:	Pályázati Lehetőségek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai és részleges akadálymentesítés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minden fogyatékossgal élő ember hozzáférjen a településen minden szolgáltatáshoz, eljusson és tájékozódhasson minden közintézményben. Rövid: az akadálymentesítés megvalósításának megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása a kivitelezéshez – 1 év Közép: a kivitelezések megkezdése – 2 év Hosszú: teljes körű akadálymentesítés megvalósítása – 5 év
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) eleme: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékossgügyi Program.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A még nem akadálymentesített területek felmérése. Akadálymentesítés megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása. Kivitelezés megkezdése, majd a teljes körű akadálymentesítés megvalósítása
Résztevők és felelős	Résztevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Iskolák, Felelős: Polgármester,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: akadálymentesítettség mértéke
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: nem megfelelő feltérképezés. Csökkentés: alapos helyzetelemzés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás
Önkormányzatok	Nem releváns.

közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
---	--

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Felzárkóztató programok	Kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma	A munkanélküliség csökkentése	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Új Roma Stratégia; Nemzeti Ifjúsági Stratégia; „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója	Tanfolyamok, képzések,	polgármester	2028.12.31	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns
2	Képzések, átképzések	Alapvető informatikai tudás hiánya	A leszakadás megelőzése	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Új Roma Stratégia; Nemzeti Ifjúsági Stratégia; „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója	Tanfolyamok, képzések,	polgármester	2028.12.31	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns
3	A szegregátumok fejlesztése	Felújításra szorulnak a szegregációs településrészek	A szegregálódás csökkentése.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális	Új Roma Stratégia; Nemzeti Ifjúsági Stratégia; „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város	A szegregátumok fejlesztése pályázati lehetőségek függvényében.	polgármester	2028.12.31	A beruházás megvalósulása.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns

				Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia Jászapáti Város Településrendezési terve	Gyermekvédelmi Koncepciója							
--	--	--	--	---	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Segítő ismeretek elsajátítása.	Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.	A hátrányos helyzet csökkentése	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója	Tájékoztatás az igénybe vehető anyagi támogatásokról. Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A programok, képzések lebonyolítása.	polgármester	2028.12.31	Az iskolázottsági adatok.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
---	--------------------------------	--	---------------------------------	--	---	--	--------------	------------	---------------------------	---	---	--------------

2	Kompetenciafejlesztés.	Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompenciák hiánya)	Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompenciák hiánya)	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója	Az igazolatlan hiányzások okának felderítése. Kezelési lehetőségek, a szülők bevonásával fokozott családgondozás, a kiváltók megszüntetése	Iskola Igazgatók	2028.12.31	Az iskolából igazolatlanul hiányzó gyermekek száma.	Az intézkedéseket megvalósító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
---	------------------------	--	--	--	---	--	------------------	------------	---	---	---	--------------

3	Fokozottabb családsegítés.	A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről	A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója	A rászorulóknak teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybe vételével. A segítségnyújtási lehetőségek bővítése, illetve a helyi szolgáltatások bővítése, szakemberek alkalmazása.	Iskola Igazgatók	2028.12.31	Tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
---	----------------------------	--	--	--	---	--	------------------	------------	--	---	---	--------------

4	Hasznos szabadidő	Gyermekek lézengenek	A leszakadás	Jászapáti Város	„Legyen jobb a	Képességeket,	Jászapáti	2028.12.31	A programba részt	Pályázati forrás,	Önkormányzati	Nem releváns
---	-------------------	----------------------	--------------	-----------------	----------------	---------------	-----------	------------	-------------------	-------------------	---------------	--------------

	eltöltés	az utcán szülői felügyelet nélkül	veszélyének csökkentése.	Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója	készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, iskolai és iskolán kívüli tevékenységek Az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása.	Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője		vevők száma, kibővült szolgáltatások.	lebonyolító szakemberek	döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	
5	Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése.	Megjelent a dizajner drogfogasztás	A dizajner drogfogasztás visszaszorítása, prevenció	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Városi Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója	Tájékoztatás a tudatmódosító szerek fogyasztásának veszélyeiről Kínálatának csökkentésére hozott intézkedések.	Rendőrség	2028.12.31	A tudatmódosító szerek fogyasztásának csökkenése.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Folyamatosan fenntartható	Nem releváns
6	Szakember hiány	Kevés a fejlesztő pedagógus	Minden speciális fejlesztést igénylő gyermek jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia; Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója	Nagyobb számban fejlesztő pedagógusok alkalmazása.	polgármester	2028.12.31	A tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma, kibővült szolgáltatások.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége

1	Intenzív felvilágosítás.	Átgondolatlan családtervezés	A szülők tudatos családtervezése.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	2028.12.31	A tréningen részt vevők száma.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
---	--------------------------	------------------------------	-----------------------------------	--	--	---	--	------------	--------------------------------	---	---	--------------

2	Előadások, tréningek.	Hiányos gyermeknevelési ismeretek	Hatékonyabb gyermeknevelési módszerek megismertetése a szülőkkel.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	2028.12.31	A tréningen részt vevők száma.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
3	Képzések	A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb	A nők elhelyezkedési esélyeinek javítása	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Konceptiója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Közfoglalkoztatás bővítése.	polgármester	2028.12.31	A képzéseken részt vevők száma, az elhelyezkedettek száma.	Foglalkoztatási osztály, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Programok szervezése.	A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket	Kihelyeztetten a részükre szervezett közösségi programok által váljanak újra közösségi emberekké.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Adatbázis készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, az idős emberek bevonása a	Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény vezetője	2028.12.31	Programokon résztvevők száma	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
---	-----------------------	--	---	---	----------------------------	---	---	------------	------------------------------	---	---	--------------

						rendezvényekbe.						
2	Fejlesztés	Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat. Az idősök otthonában hatalmas a túljelentkezés	Az idősök ne maradjanak egyedül ellátatlanul otthonaikban.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre felkínálható lehetőségekkel.	polgármester	2028.12.31	Beruházás megvalósulása.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns
3	Szakemberek képzése	A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány	Az előregedő lakosság igényeinek magasabb szintű kiszolgálása.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Az idős korú lakosság igényeinek magasabb szintű vizsgálása képzett szakemberek alkalmazásával, bevonásával, képzésével.	polgármester	2028.12.31	Elhelyezkedett új szakemberek.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékos személyek foglalkoztatása.	A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély	Lehetőség szerint bevonásuk a foglalkoztatásba.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program	A fogyatékkal élő emberek munkavállalási igényeinek és lehetőségeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása, munkaadók felkeresése. Pályázati lehetőségek felkutatása, kedvezmények kidolgozása azon munkáltatók támogatása érdekében, akik fogyatékkal élő embert alkalmaznak.	polgármester	2028.12.31	Foglalkoztatottság	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns
2	Teljes körű tájékoztatás.	Fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.:	Az igénybevehető segítségéről mindenki szerezzen tudomást	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat	Országos Fogyatékosügyi Program	A felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A	Jászapáti Családsegítő és Gyermejjóléti Központ	2028.12.31	A programban részt vevők száma valamint a fogyatékos személyekről vezetett adatok.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába	Nem releváns

		autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.)		Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció		célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.	vezetője				beépítve folyamatosan fenntartható	
3	Közösségi programok szervezése.	Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket	Közösségi programok szervezése.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program	A településen élő fogyatékkal élő személyek igényeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, a fogyatékkal élő személyek bevonása a rendezvényekbe.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	2028.12.31	A rendezvényeken részt vevők száma	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható	Nem releváns
4	Pályázati Lehetőségek	Informatikai és részleges akadálymentesítés	A fogyatékkal élő emberek minden szolgáltatást elérjenek a településen.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia Jászapáti Város Településrendezési terve	Országos Fogyatékosügyi Program	A még nem akadálymentesített területek felmérése. Akadálymentesítés megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása. Kivitelezés megkezdése, majd a teljes körű akadálymentesítés megvalósítása.	polgármester	2028.12.31	Akadálymentesítettség mértéke	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

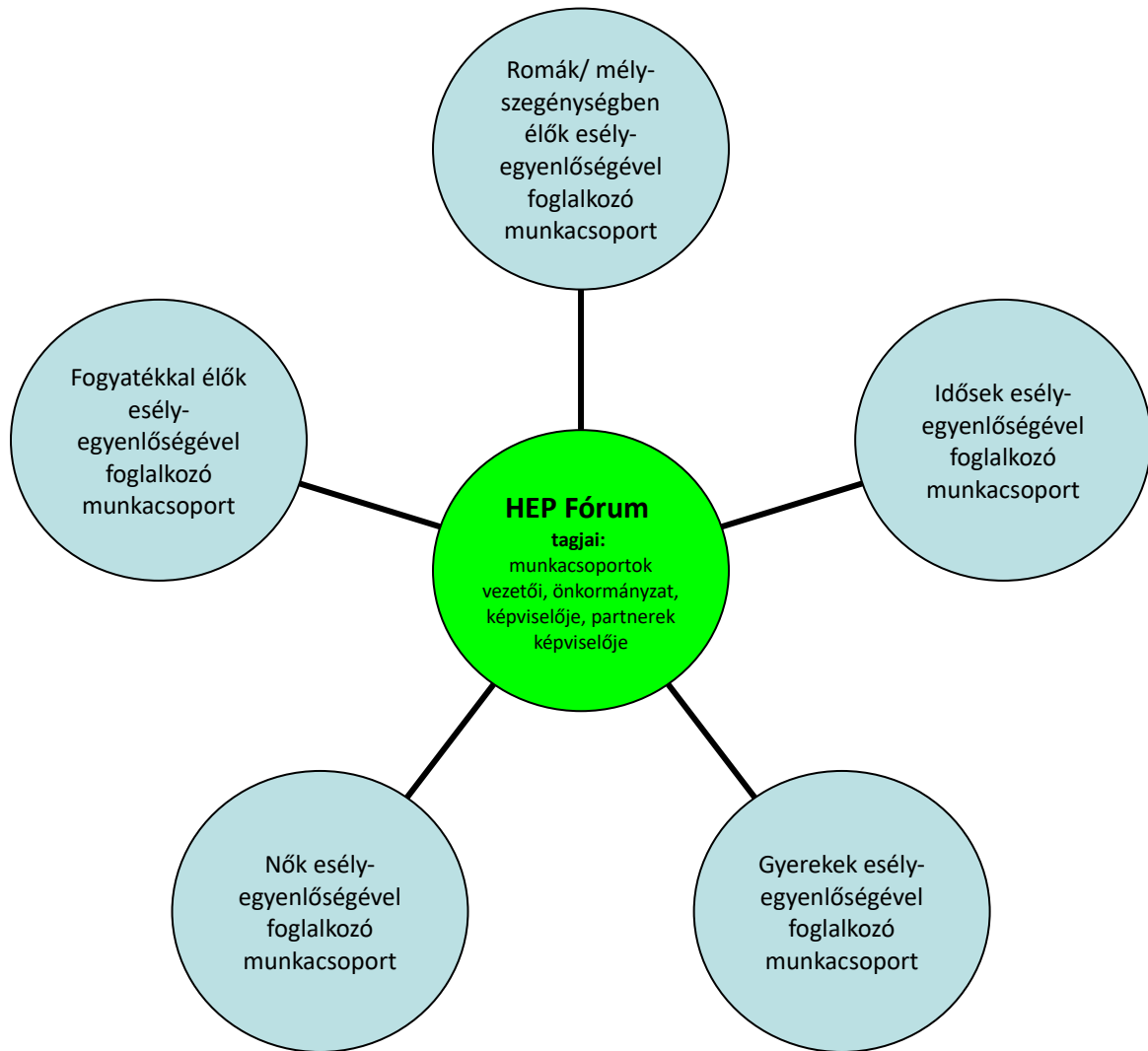
Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Biróné dr. Boros Anikó jegyző és Farkas Ferenc polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Jászapáti város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Jászapáti város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 200/2023.(XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Jászapáti, 2023. december 14.

Farkas Ferenc
polgármester

Biróné dr. Boros Anikó
jegyző

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Jászapáti város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Jászapáti város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 200/2023.(XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Jászapáti, 2023. december 14.

Farkas Ferenc
polgármester

Biróné dr. Boros Anikó
jegyző

Kivonat: a Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. december 14-i soros, nyílt üléséről készült jegyzőkönyvből

200/2023.(XII.14.) számú Képviselő-testületi határozat

Jászapáti Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

1. Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja, illetve jóváhagyja Jászapáti Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2023-2028-as időszakra vonatkozóan.

Határidő: 2023. december 15.

Felelős: Biróné dr. Boros Anikó jegyző

Erről értesül: Farkas Ferenc polgármester
Biróné dr. Boros Anikó jegyző
Képviselő-testület tagjai - helyben
Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság
Iráttár

Farkas Ferenc polgármester s.k.

Biróné dr. Boros Anikó jegyző s.k.

Kivonat hitelül:

Jászapáti, 2023. december 15.

Andrásiné Ádám Krisztina
Andrásiné Ádám Krisztina

főmunkatárs